S I M B O L

I 5 [illegible]

Cum Priuil. Summi Pontif. & Sac. Cæs. Mtis

Ex libris [illegible] Servi

SERENISSIMO PRINCIPI AC DOMINO D. MAXIMILIANO D. G. ARCHIDVCI AVSTRIAE, &ç. DVCI BVRGVNDIAE, &ç. ADMINISTRATORI MAGNI Magistratus in Prussia, Tevtonici ordinis Præfecto per Germaniam & Italiam, Comiti Tyrolis, &ç. Domino suo clementissimo.

OMNIA FORTVNATA.

MAGNA AD MAGNVM PRINCIpem mitto. Quid enim maius Symbolis, partim Divinis, partim Humanis, & quidem eorum hominum: quos Deus sibi in orbis terræ imperio subrogauit? aut maius Maiestate Austria: quæ inter terræ Principes una diutissimè & felicissimè imperium Romanum gubernavit? Accipe igitur Magnanime Princeps munus tua granditate non indignum & fortunæ ac virtuti tuæ omnino congruum. Nam quod studium licentia nimia pervulgatum est; id quodam tempore solis Regibus ac Monarchis fuit usurpatum. Serenitas Vestra benè in Christo, beateq; valeat. Pragæ, Anno Christi seculari K. Sept.

Serenit. V.

Ser. obedientiss.

Ægidius Sadeler.

Symbola Sacrosancti et adorandi Eucharistiæ Sacramenti ueritates aureæ.

III.
HIER. GEM.

Symb: Sacro: et ado: Eucha: Sacra: ueri: au:

IV.
HIER. GEM.

Symb: Sacro: et ado: Euch: Sa: ue: au:

V.
HIER. GEM.

Symbola Sacrosancti et adorandi Euchares:
tiæ Sacramenti ueritates aureæ.

VI
HIER:
GEM:

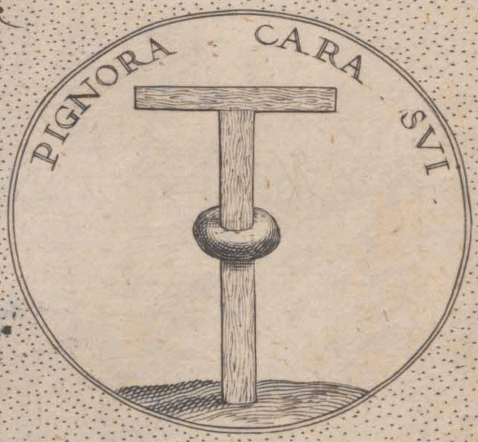

Symbola Sacro: et ador: Eucha:
Sacra: ueri: aureæ.

VII
HIER
GEM

Symbola Sacro: et ado: Eucha:
Sacra: ueri: aureæ.

VIII
HIER:
GEM:

SYMBOLA S. CRVCIS.

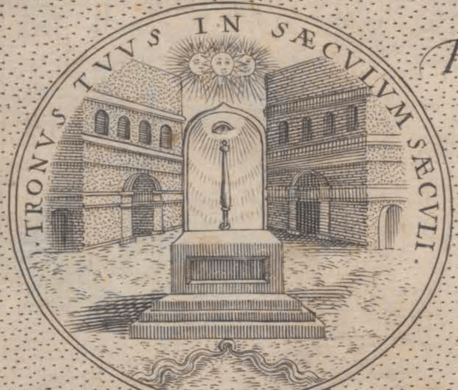
INSPICE ET FAC SECVNDVM EXEMPLAR QVOD TIBI IN MONTE MONSTRATVM EST.

Symbola Sanctę Crucis.

III

HIER GEM

Symbola Sanctę Crucis.

IIII

H G

Symbola Sanctę Crucis.

V

H G

Symbola . S. Crucis .

VI
HIER. GEM.

Symbola . S. Crucis .

VII
H G

Symbola . S. Crucis .

VIII
H G

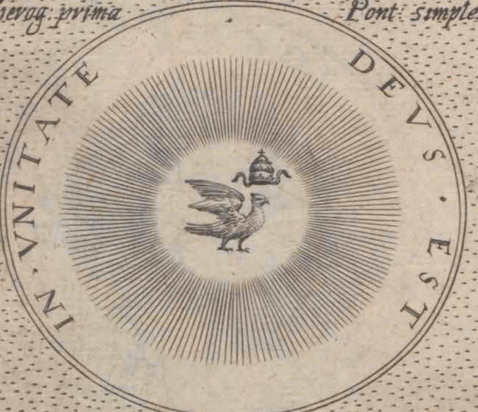

7
Symbola S. Crucis.
IX
HIER GEM
CONFIRMATA EST SVPER NOS
DILIGENTIBVS LEGEM TVAM
Symbola S. Crucis.
X
H. G.
OS TVVM ABVNDAVIT MALITIA
VOCE MEA AD DOMINVM CLAMAVI
Symbola S. Crucis.
XI
H. G.
QVONIAM INFIRMVS SVM
SITIVIT IN TE ANIMA MEA

8
Symbola S. Crucis.
XII
H G
ITER IMP- IORVM PERIBIT
DILEXERVNT MAGIS TENEBRAS QVA LVCEM
Symbola S. Crucis
XIII
H G
EXACVERVNT. DENTES. SVOS.
SERVATA MANEBVNT
Symbola S. Crucis.
XIIII
H G
EXACVERVNT. DENTES. SVOS

Vrbanus VI. antea D. Bartholomeus Butillus, Neapolitanus, Pontifex Max.

Hierog. prima — Pont. simplex.

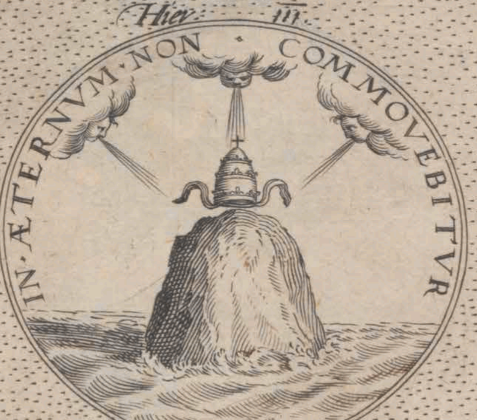
Bonifacius IX. alias Perinus Tomacellg Neapolitanus Pontifex Max.

Hierog. II. — P. simplex.

Innocentius VII. Sulmonensis alias Cosmatus de Melioratis Pontifex Max.

Hier. III.

Gregorius XII. Venetus, antea Angelus Corarius Pontifex Maximus.

H. IIII.

Alexander V. Græcus Cretensis, antea Frater Petrus Philargi: Pontifex Max.

H. V.

Joannes XXIII. alias Balthasar Cossa Neapolitanus Pontifex Max.

H. VI.

Martinus V. Romanus, antea Otto Columna appellatus. Pont. Max

Eugenius IIII. Venetus alias Gabriel Condelmerius Pontifex Max.

Felix V. Allobrox, olim Amadeus de Domo Ducum Sabaudię Pont. Max.

Nicolaus V. alias Thomas Sarzana Lunensis. Pontifex Maximus

Calistus III. Hispanus Valentinus antea Alphonsus Borgia. Pontifex Max.

Pius II. Senensis Tuscus antea Aeneas Syluius Picolomineus Pont. Max.

Paulus II. Venetus olim Petrus Barbus Pontifex Max:

Xystus IIII. Ligur alias Magister Frat: Franciscus Ruuereus Pont: M:

Innocentius VIII. Genuensis antea Iou: Bap: Cibo Pont. Max:

Alexander VI. Hispanus Valentinus alias Rodevicus Borgia Pont: Max:

Pius III. Senensis, alias Franciscus Piccolomineus Pont: Max:

Iulius II. Sauonensis Ligur antea Iulianus Rouereus Pont: Max:

Leo x. Medices Florentinus, alias Ioannes, Laurentij filius Pont. Max:

H. XIX. *Gemina*

Hadrianus vi. Traiectensis, natione Batauus seu Holandus. Pont. Max.

H. XX

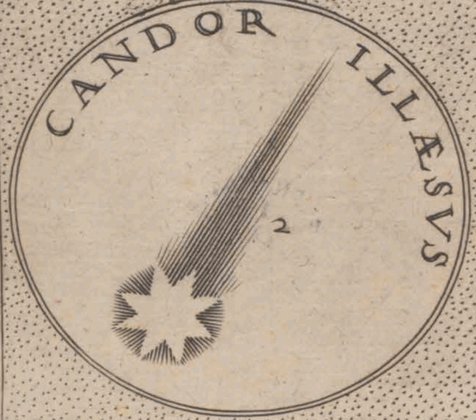

Clemens vii. Medices Florentinus, antea Iulianus Iuliani F. Pont. Max.

H. XXI. *Triplex.*

Clemens vii. Medices Florentinus antea Iulianus Iuliani filius, Pontifex Max:

Romanorum Pontifices.

Paulus III. Romanus antea Alexander Farnesius. Petri Alogsij Fil: Pont: Max:

H. XXII.

H. XXIII.

Iulius III. Romanus, alias Io: Maria de Monte Vincetij: Fil: Pon: Maxim:

Marcellus II. Thuscus, patria Pollicianen: familia Ceruina, Pontif: Maxim:

H. XXIIII.

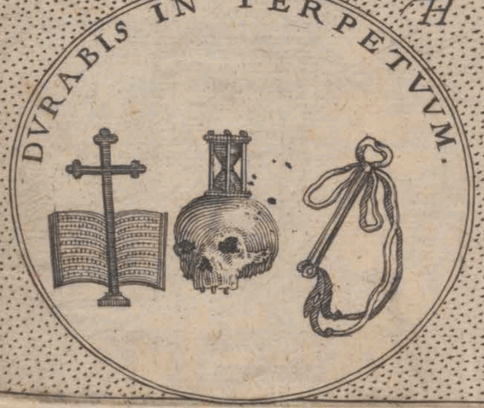
H. XXV.

Paulus IIII. Neapolitanus, antea Io: Petrus Graffa Pontifex Max:

Pius IIII. Mediolanensis, antea Io: Angelus Medices, Pontifex Maxim.

H. Gem: XXVI.

*Pius v̄. Alexandrinus. Prius frater Michael Gis-
lerius. ex oppido Boschi. Pontif: Max:*

H. XXVII. Gemi:

*Pius v̄ Alexandrinꝰ Prius fra: Mich: Gisl:
ex oppi: Bos: Pont: Max:*

H. XXVIII. Gem:

*Gregorius xiii. Bononiensis antea Iaco:
Boncompagnus. Pont: Max:*

*Xystus v̄. alias Fra: Felix Piretus.
de monte Alto Marchianus Pont. Max:*

XXIX.

XXX.

Xystus v. alias frater Felix Pyretus de monte alto Marchianus Pont: M:

XXXI.

Pius vi. Romanus, antea Io: Bap: Castaneus, Pontifex Max:

XXXII.

Gregorius xiiii. Mediolanensis prius Nicolaus Sfondratus Pont: M:

XXXIII.

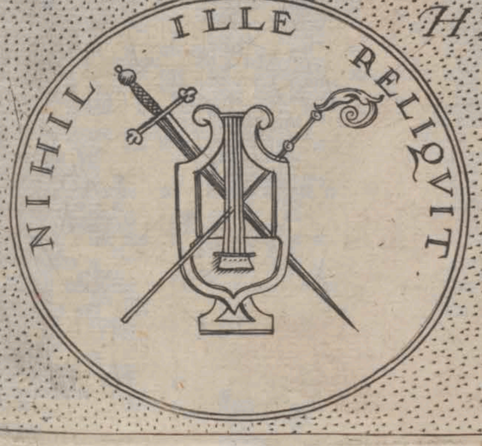
Innocentius ix. Bononiensis, olim Antonius Facchineus Pont: Max:

XXXIV.

Clemens viii. Florentinus, alias Hippolitus Aldobrandinus Pont: Max:

H XXXV. Gem.

Rudolpus I. Rom: Imp: Rex Ger: Landgra: Alsat: Com: Habspur:

Hierographia prima Cæsari simp:

Adolphus Rom: Imp: Germ: Rex Comes Nassauiens: etc.

H II

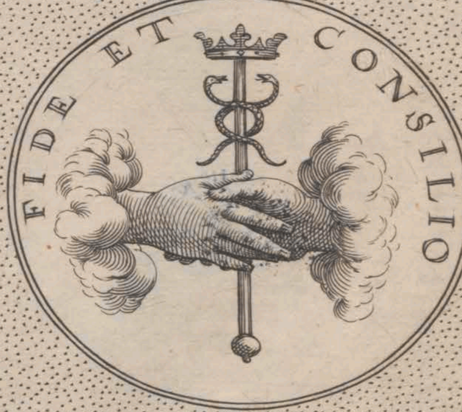
Albertus I. Rom: Imp: Ger: Rex Austriæ Dux prim' Comes Habs:

H III

Henricus VII. Rom: Imp: Germa: Rex. Luceburgensis Comes

H IIII

Ludouicus Rom: Imp: Rex Germ: Vtriusq. Bauariȩ. Dux.

H V Gemina

Fridericus Pulcher Rom: Imp: Germ: Rex.
Aus: Stirię Carint: etc Dux Com: Habs:

H. VI. Gem.

Carolus IIII: Rom: Imp: Ger: Boh:
Rex Dux utriusq: Sles: Lucenb:

Wenceslaus Rom: Imp: Ger: Boh:
Rex Dux utriusq: Slesiæ Lucenb:

H. VII. simp.

H. VIII

Sigismondus Rom: Imp: Rex Germa:
Hung: Boh: Dal: Crou: Scla: Bosnię

Barbara Hermani Com: Cilien: filia
Sigismondi Imp: uxor.

H IX

H X

R

Maria Ducis Caroli Bu
filia uxor Maximiliani I Im

Carolus V. Rom: Imp: ac Rex Germaniæ
Hierusalem. Hungariæ Dalmatiæ Crouatiæ Sclau
terra firmæ maris Ocea: etc

H.G. XVII.

Carolus V. Rom: Imp: Germaniæ Hispaniarũ Indiarũ.
Rex etc.

H.G. XVIII.

Carolus V. Rom: Imp: ac Rex Germaniæ Hispaniæ et Indiarum. etc.

Hier XIX Gem.

Carolus V. Rom: Imp: Rex Ger: Hispa: Indiar. etc.

Isabella Emanuelis Regis Portuga: filia. Caroli V. Imp: uxor.

H XX. Imp.

H XXI.

Ferdinandus Rom: Imp: Rex Germaniæ Hung Bohem: Dalmat: Crouat: Sclauo: Infans Hisp:

H XXII Gem.

Ferdinandus Rom Imp. ac Rex Germ: Hung: Bo:
Dalma: Croua: Slauo: Infans Hispaniæ Arch: Aus:

H XXIII Gem:

Anna Regina Hungariæ et Bohem:
Ferd: Imp: uxor: Wladis: Reg: filia

H. XXIIII simp:

Maximilianus ii. Rom: Imp: Rex.
Germaniæ Hunga: Bohem: Dalm: et.

H XXV.

Maximilianus ii Rom: Imp: Rex Germ: Hung: Bohe: Dal:
Crouat: Sclauo: et Electus Poloniæ Archidux Austriæ.

H XXVI Gem:

Maximilianus II. Rom: Imp: Rex Germ: Hug: Bohem: Dal: Crouatiæ Sclauoniæ, electus Poloniæ etc.

H. XXVII. Gem.

Maximilianus II. Rom: Imp: Rex Germ: Hung: Bohem: Dalm: Crou: Sclau: electus Poloniæ.

H. XXVIII. G.

Maximilianus II. Rom: Imp: Rex Germ: Hung: Boh: Dalm: Crou: Sclau: electus Polon:

H. XXIX. G.

Maximilianus Rom: Imp: Rex Germ: Hung: Dalm: Crouat: Sclau: et electus Poloniæ etc.

H. XXX. G.

Maria Caroli V. Imp: filia Maximiliani Imperatoris uxor.

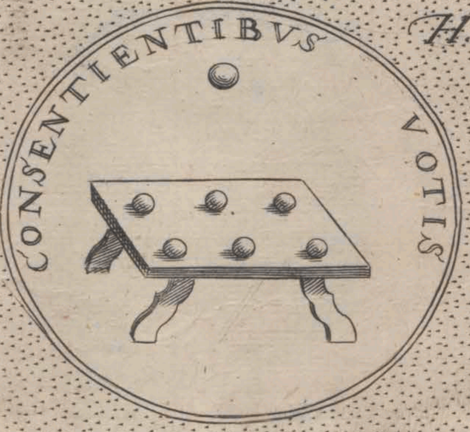
H. XXXI. G.

Rudolphus II. Roma: Imp: Rex Germ: Hung: Bohem. Dalm: Crou: Sclau: etc Archid: Aus:

H. XXXII. G.

Romanorum Imperatores
Rudolphus II. Imp: Rex Germ: Hung Bohe: Dal:
Crou: Sla: etc Archidux Austriæ.

H XXXIII Gem.

Rudolphus II. Rom: Imp: Rex Germ: Hung:
Boh: Dal: Cro: Scla: etc. Arch: Austriȩ.

H XXXIV G.

Rudolphus II. Rom: Imp: Rex Germ: Hung:
Boh: Dalm: Crou: Sclu: etc. Arch: Aus.

H XXXV G.

Rudolphus II Rom: Imp: Germ: Hung: Bohemię Dalmatię
Crouatię Sclauonię etc: Rex. Archidux Austriæ.

H. XXXVI. G.

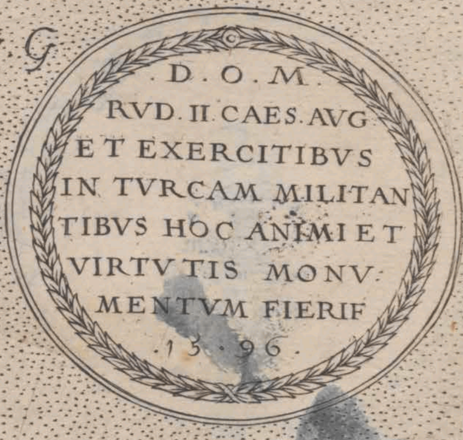

Rudolphus II. Rom: Imp: Germ: Hung: Bohem: Dal:
Crou: Sclau: etc: Rex Arch: Aust:

H. XXXVII. G.

Rudolphus II. Rom: Imp: Germ: Hung: Bohem:
Dal: Cro: Scla: etc: Rex. Arch: Aus:

H. XXXVIII. G.

Rudolphus II. Rom: Imp: Germaniæ Hungariæ Bohem: Dalmatiæ Crouatiæ Sclauoniæ Rex. et.

H. XXXIX. G.

Turcorum Imperatores.

Saladinus Sultanus Ottomanus. Turcoꝝ Imp: Babiloniæ Damasi Aegyp: Rex.

prima H. sim:

Baiacet Sultanus Ottomanus Turcoꝝ Imp: Babiloniæ Damasci Aegyp: Rex.

H. II. sim

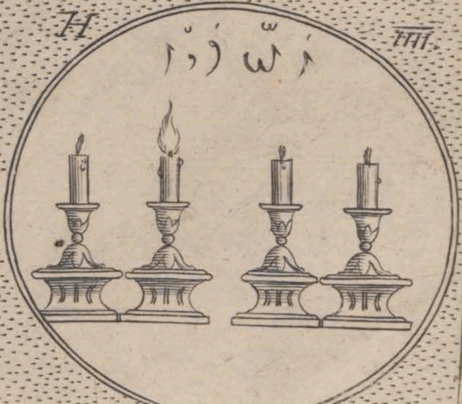
Selimus Sultanus Ottomanus, Asiæ Babiloniæ Aegyptiq; Rex. Turcoꝝ Imp:

H. III.

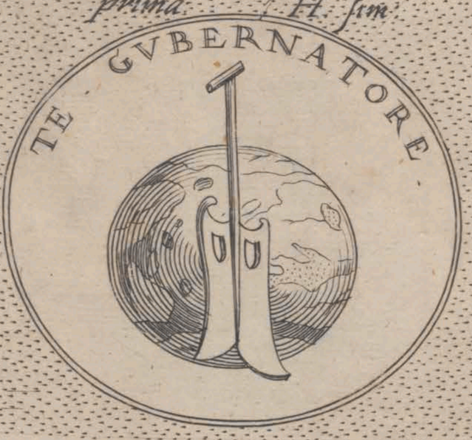

Solimanus Sultanus Ottomanus Asiæ Babiloniæ Aegyp: Rex. Turcoꝝ Imp:

H. IIII.

Ferdinandus iii Rex Legionis et Castelle qui Mauros in Beticâ pri: conclusit

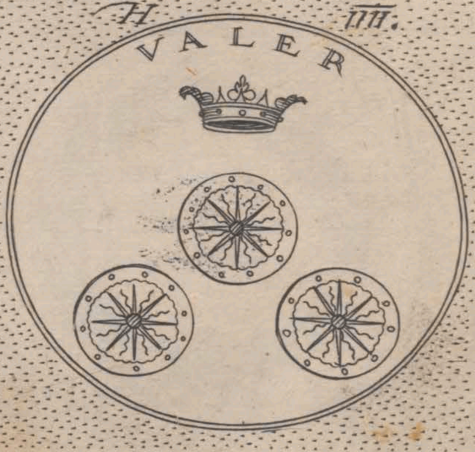
Alponsus x. Rex Legionis et Castelle Electus Jmperator.

Sanctius iiii Rex Legionis et Castelle Alphonsi filius.

Ferdinandus iiii Benignus Rex Legionis et Castellæ.

Alphonsus xi Rex Legionis et Castelle.

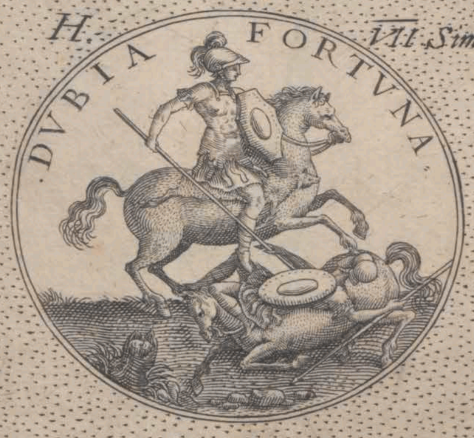

Petrus ii. Rex Arragonie.

Reges Hispaniarum

Jacobus I. Rex Arragoniæ qui Valentia et insulas Baleares occupauit.

Petrus III. Rex Arragoniæ Primus Rex Siciliæ eiectis Gallis et Insulaz Ballea:

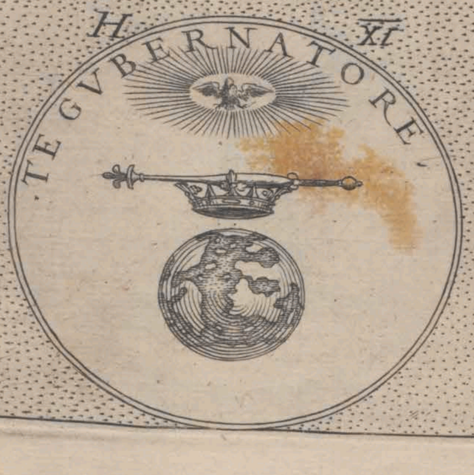
Jacobus II. Rex Arragoniæ Valentiæ et Insularũ Baleareum.

Alphonsus III. Rex Arragoniæ Valentiæ et Insularũ Balearium.

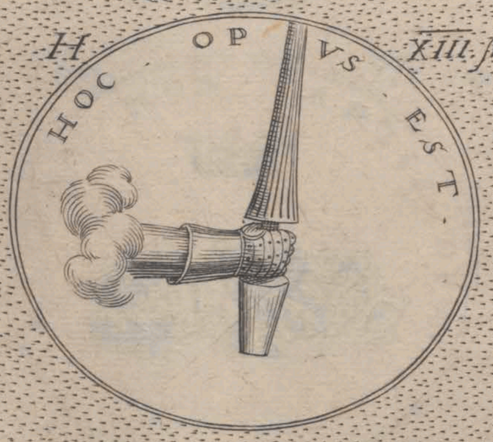
Petrus IIII. Rex Arragoniæ Valentiæ et Insularum Balearium.

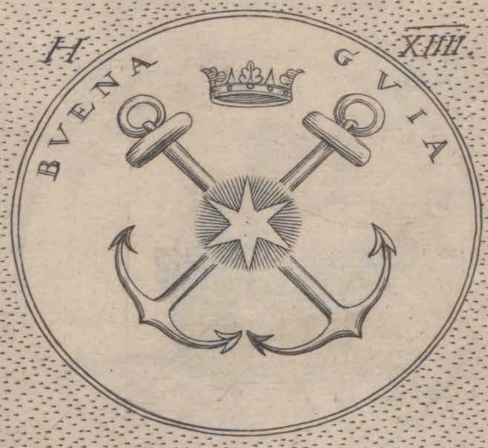
Martinus postums Rex Arragoniæ et Siciliæ. qui regna Ferdinando reliquit.

Petrus Rex Legionis et Castellę

Henricus II Rex Legionis et Cast.

Joannes I Rex Castellę et Insular. Ballearium.

Henricus III primogenitus Castellę Rex.

Henricus IIII Rex Castellę et Insula. Ballearium.

Ferdinandus Iustus Rex Aragonię. Neapoli et Isularum Ballearium.

Ferdinandus Justus Rex Arrago: et Neapoli.

Alphonsus Magnus Rex Arrago: et Neapolis sapientissimus.

Hier. XIX. simp.

H. XX.

Joannes Rex Arragonię Neapoli. etc.

Carolus Rex Valentię et Maio: ricarum.

H. XXI.

H. XXII.

Ferdinan: Mag: Catho: Rex Hispa: utriusq. Siciliæ. Hierusa: Sardi: insular. Bal:

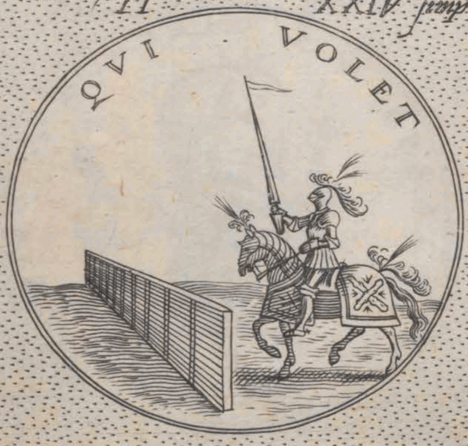
H. XXIII. Gem:

Philippus I. Catholicus Rex Hispaniæ Maximiliani I. Imperator filius.

H XXIV simp:

Joanna Regina Hispaniæ Ferdinandi Regis filia uxor Philippi I.

H XXV.

Philippus II. Catholicus Rex Hispaniarum utriusque Indiæ Siciliæ. etc Archid: Aus:

H XXVI.

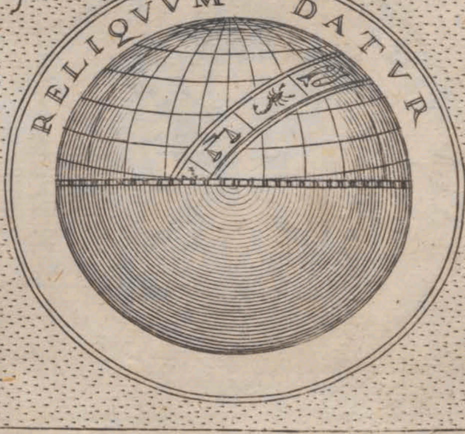
H XXVII

Philippu II. Catholicus Rex Hispaniarum utriusque Indiæ Siciliæ etc.

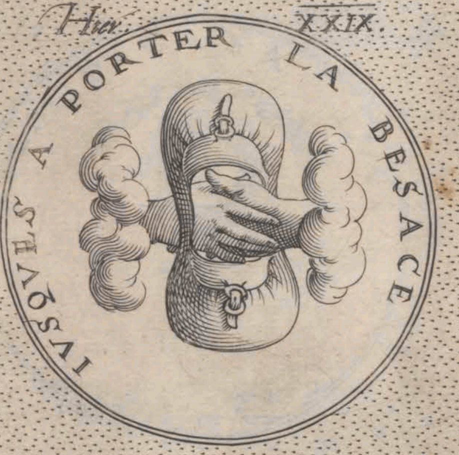
H. XXVIII. Gem:

Philippus II. Catholicus. Rex Hispaniarum et Vtriusq. Indiæ Siciliæ

Hier. XXIX. H. XXX.

Philippus II. Catholicus. Rex Hispaniarum et Vtriusq. Indiæ Siciliæ.

H XXXI Gemi

Philippus II. Catholicus Rex Hispaniarum et Vtriusq. Indiæ Siciliæ.

H XXXII G.

Maria Regis Philippi II. uxor Joã. III. regis Portugaliæ filia.

H XXXIII. Sim:

Maria uxor Regis Philippi II. Henrici VIII. Regis Angliæ filia.

H XXXIV.

Isabella Valesia Philippi II. regis uxor Henrici II. Francor. Reg: fil:

H XXXV.

Anna Austriaca. coniunx Philippi II regis. Maximil: II. Imp: filia.

H XXXVI

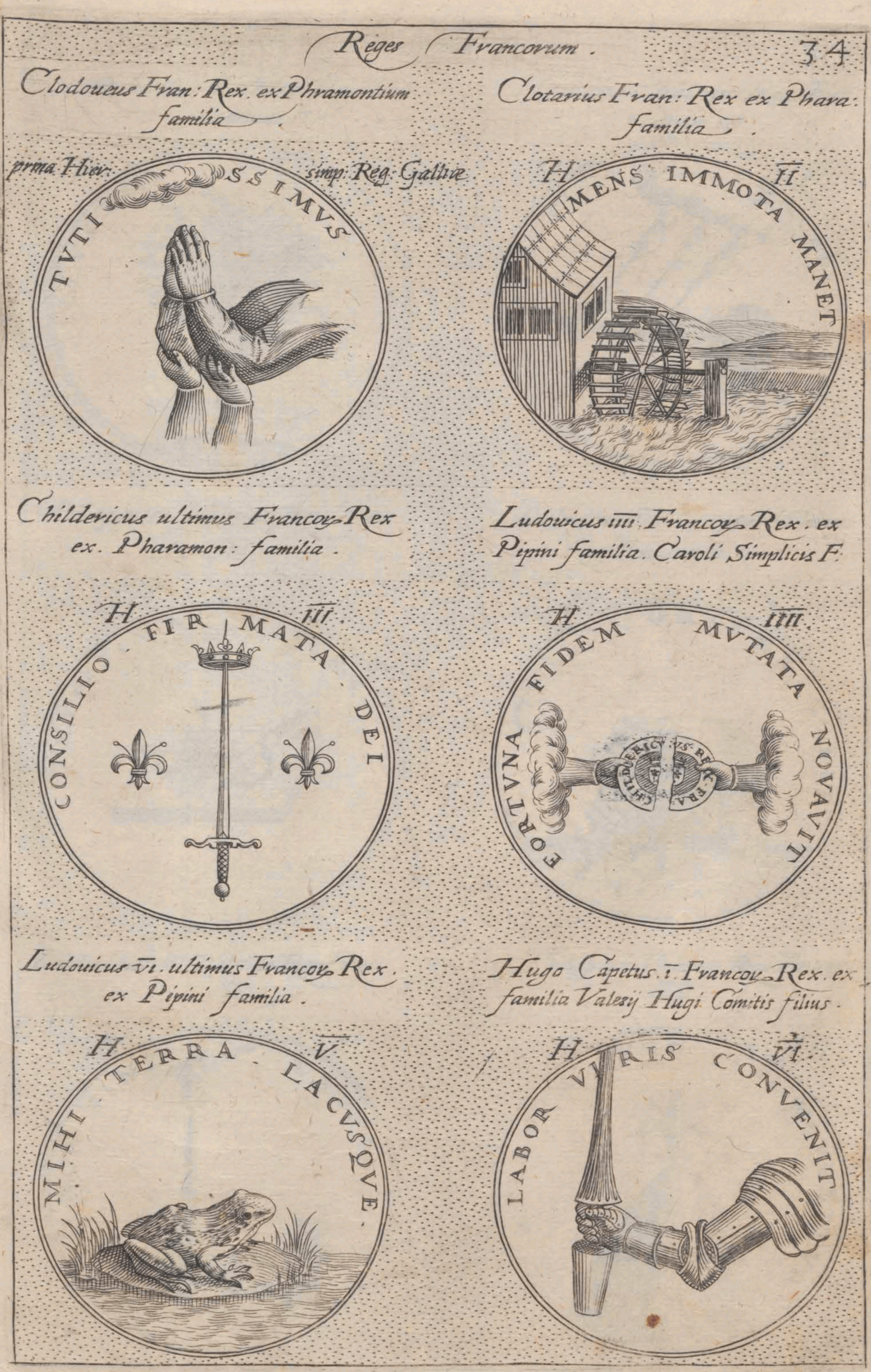

Philippus III. Catholicus Rex Hispaniarum. utriusq. Indiæ et Siciliæ. etc Arch: Austr.

H XXXVII G

Reges Francorum. 34
Clodoueus Fran: Rex. ex Phramontium familia
prima Hier: TVTISSIMVS simp: Reg: Galliæ
Clotarius Fran: Rex ex Phara: familia
H MENS IMMOTA MANET II
Childericus ultimus Francor. Rex ex. Pharamon: familia.
Ludouicus IIII. Francor. Rex. ex Pipini familia. Caroli Simplicis F.
H III CONSILIO FIRMATA DEI
H IIII FORTVNA FIDEM MVTATA NOVAVIT
Ludouicus VI. ultimus Francor. Rex. ex Pipini familia.
Hugo Capetus. I. Francor. Rex. ex familia Valesij Hugi. Comitis filius.
H MIHI TERRA LACVSQVE V
H LABOR VIRIS CONVENIT VI

Robertus Valesius Rex Fra: ncorum. II.

Henricus I. Valesius Rex Fra: ncorum. III.

Philippus I. Valesius Rex Franc: . IIII.

Ludouicus. VII. Crassus Valesius Rex Francorum. V.

Ludouicus. VIII. Valesius Rex Fran: . VI.

Philippus. II. Valesius Rex Fancor. . VII.

Ludouicus ix Mitis. Valesius Rex Francorum viii.

Sanctus Ludouicus Valesius pri: qui Rex Christianissi⁹ appellatus

Philippus iii. le Hardi. Valesius Rex Francoꝝ x. Christian:

Philippus iiii. Pulcher Valesius Rex Francoꝝ xi. Christian:

Ludouicus x. Hutinus Valesius Rex Francoꝝ xii. et Nauarræ Christia:

Philippus v. Longus Valesius Rex Francoꝝ xiii. Christia:

Carolus V Pulcher Valesius Rex. Francor. XIIII. Christianis.

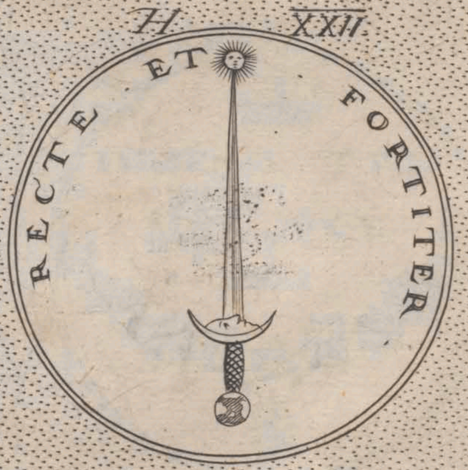
Philippus VI Valesius Rex Franc. XV. Christian.

Joannes. I. Valesius. Rex Franco. XVI Christianissi.

Carolus le Sage Valesius Rex Fr. XVII. Christiani.

Carolus. VI. Valesius Rex Franc. XVIII. Christianis.

Carolus VII. Valesius Rex Franc. XIX. Christianis.

Ludouicus xi. le Hardi et Belliqueux. Valesius Rex Francoŗ xx

Carolus viii Valesius Rex Francoŗ xxi. Christianisi:

H XXV sim.

H XXVI

Ludouicus xii. Valesius Rex Francoŗ xxii. Christianissi:

XXVII

XXVIII

Frãciscus Valesius i. Rex Francoŗ xxiii. Christianissi:

XXIX

XXX

Claudia filia Ludouici XII. regis Francor. Francisci regis uxor.

Helionora ab Austria Regina Franciæ Francisci regis uxor

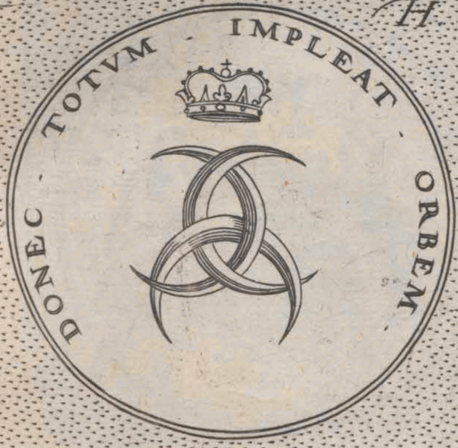
H XXXI simp — XXXII

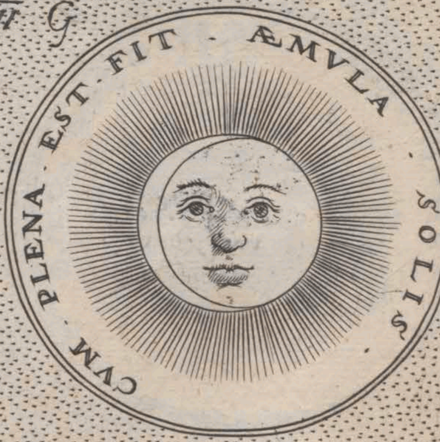

Henricus II. Valesius Rex Francorum XXIIII. Christianissimus.

H. XXXIII G.

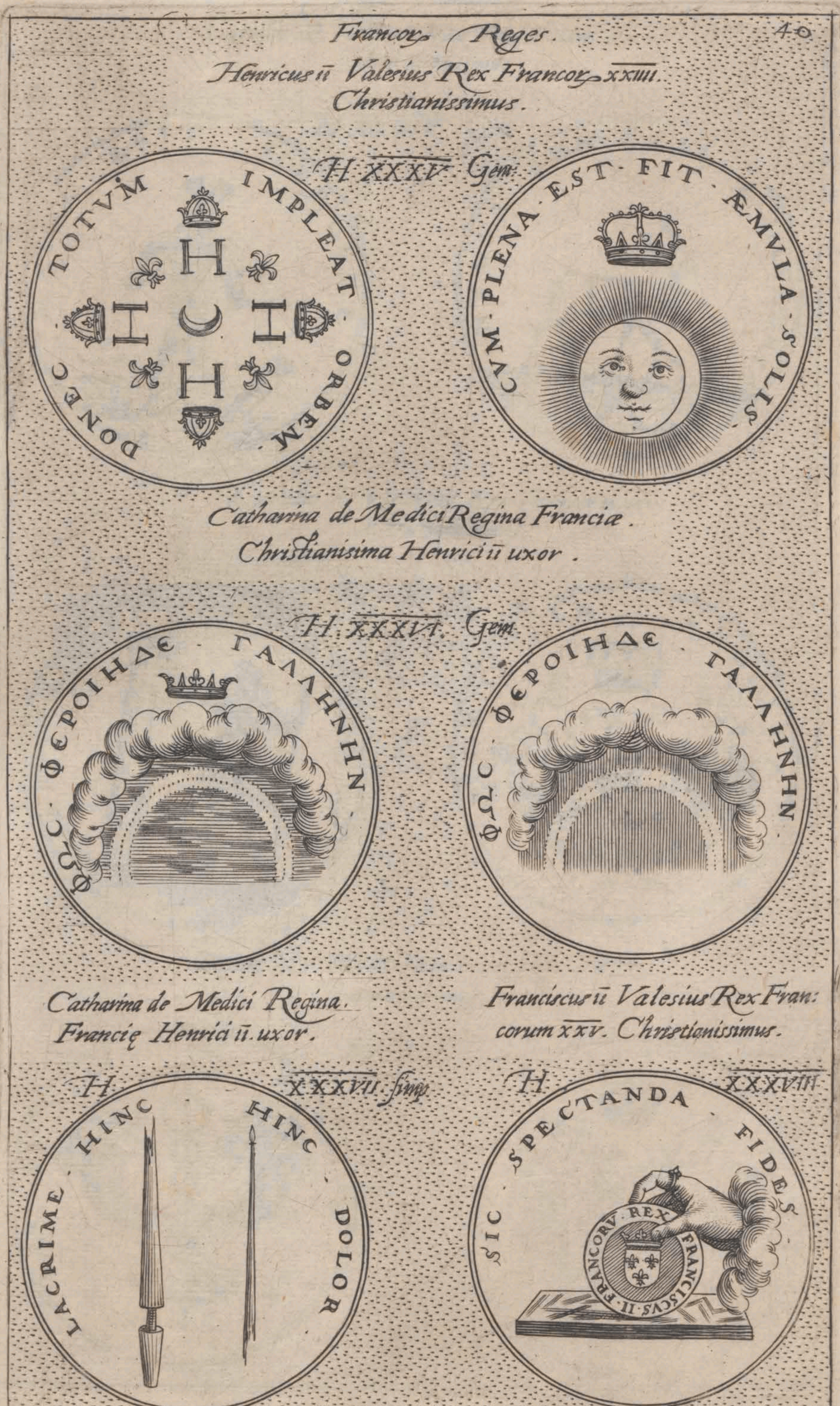

Henricus II. Valesius Rex Francorum XXIIII. Christianissimus.

H XXXIIII G.

Francor. Reges. 40
Henricus II Valesius Rex Francor. XXIIII.
Christianissimus.
H. XXXV. Gem.
DONEC TOTVM IMPLEAT ORBEM
CVM PLENA EST FIT ÆMVLA SOLIS
Catharina de Medici Regina Franciæ.
Christianisima Henrici II uxor.
H. XXXVI. Gem.
ΦΩC ΦΕΡΟΙΗΔΕ ΓΑΛΛΗΝΗΝ
ΦΩC ΦΕΡΟΙΗΔΕ ΓΑΛΛΗΝΗΝ
Catharina de Medici Regina
Francię Henrici II. uxor.
Franciscus II Valesius Rex Fran:
corum XXV. Christianissimus.
H. XXXVII. simp.
LACRIME HINC HINC DOLOR
H. XXXVIII
SIC SPECTANDA FIDES
FRANCORV. REX FRANCISCVS II.

Carolus IX. Valesius. Rex Francorum XXVI
Christianissimus

H XXXIX Gem.

Carolus IX. Valesius, Rex Francorũ XXVI
Christianissimus.

H. XL G.

Carolus IX. Valesius Francorum Rex XXVI.
Christianissimus

H XLI G.

Carolus IX. Valesius, Rex Francorũ XXVI.
Christianissimus.

H XLII Gen.

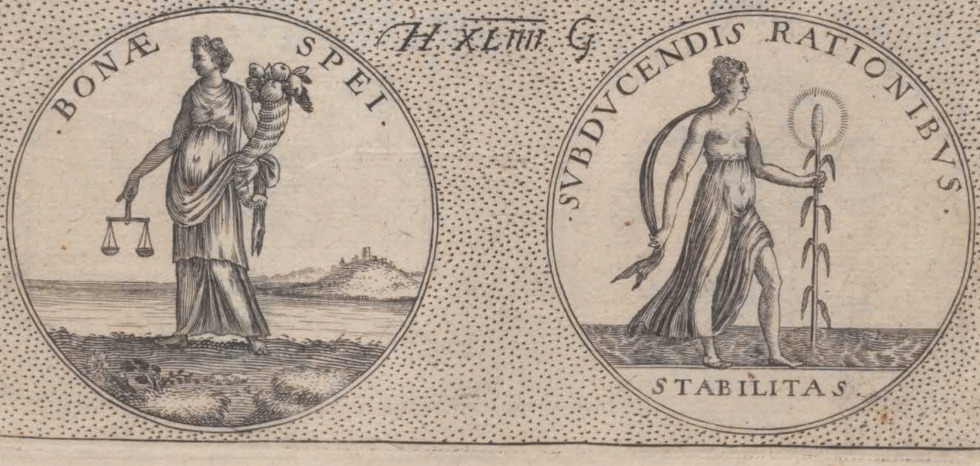
Carolus IX. Valesius, Rex Fracorum XXVI.
Christianissimus.

H XLIII G.

Carolus IX. Valesius, Rex Francorum XXVI
Christianissimus.

H XLIIII G.

Reges Francorum. 43
Carolus IX. Valesius Rex Francor. XXVI. Christianis.
Elisabetha ab Austria Caroli. IX. reg: Fran: uxor. Max: II. Im: fi.
H. XLV. Gem.
PIETATE ET IVSTITIA
IN DEO SPES MEA
Henricus III. Valesius Rex Fran: et Polon: XXVII. Christian:
H. XLVI. G.
AMOR VINCIT OMNIA
MANET VLTIMA COELI
Ludouica de Lorenna Henrici. III. Regis Francorum. uxor.
Henricus IIII Borbó: Rex Franc: et Nauarræ XXVIII. Christia:
H. XLVII simp.
NOSTRA VEL IN TVMVLO
H. XLVIII
PROVOCATVS PVGNO

Reges Angliæ.

Guilhelmus Conquereux I. Rex Angliæ filius Ducis Normandiæ

Guilhelmus II. Rous Secundus Rex Angliæ.

prima Hier: Gem:

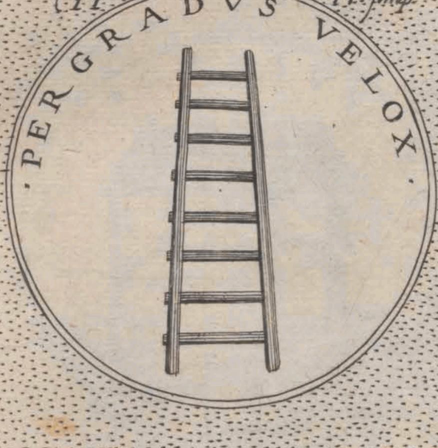

Hendricus I. Rex Angliæ III. etc.

Stefanus Rex Angliæ quartus etc.

H II. simp.

H III. s

Hendricus II. Rex Angliæ quintus.

Richardus I. Rex Angliæ sextus etc

H IIII.

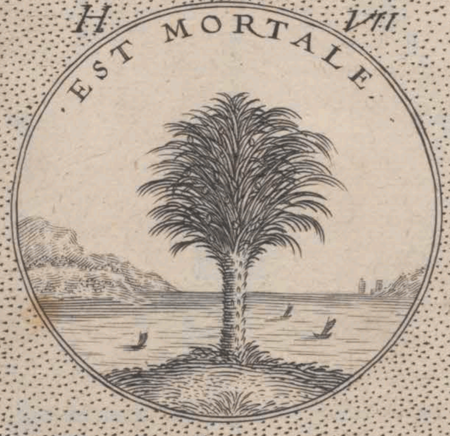
H V

Ioannes Primus Rex Anglię VII.

Henricus III. Rex Anglię VIII. primus qui Hiberniam cæpit.

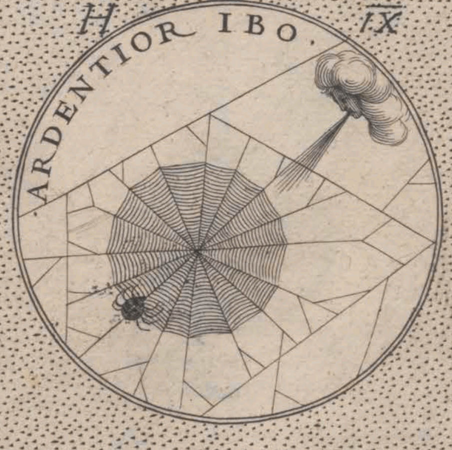

Edouardus I. Rex Anglię IX et Hibernię.

Edouardus II. Rex Angliæ et Hibernię X.

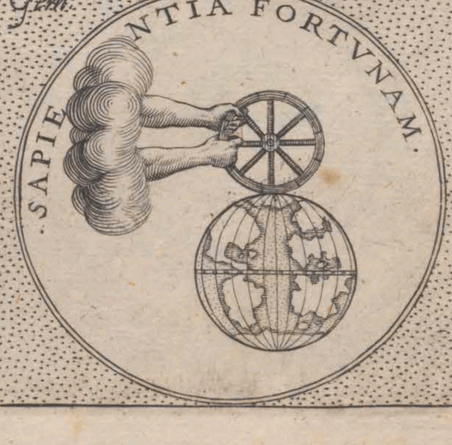

Edouardus III. Rex Anglię Francię et Hibernię, qui in bello uicit Regem Ioan. Francię.

H X Gem.

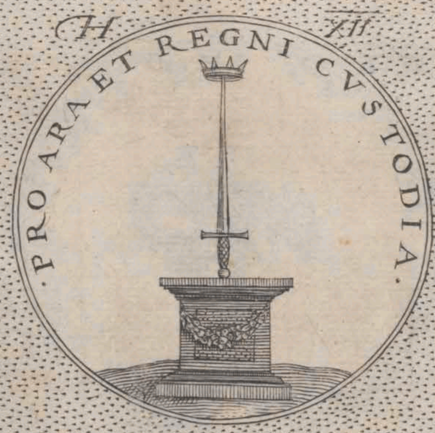

Richardus II. Rex Angliȩ Franciȩ et Hiberniȩ XII.

Henricus IIII. Rex Angliȩ Franciȩ et Hiberniȩ XIII.

Henricus V. Rex Angliȩ Franciȩ et Hiberniȩ XVI.

Edouardus VI. Rex Angliȩ Franciȩ et Hiberniȩ XV.

Eduardus IIII. Rex Angliȩ Franciȩ et Hiberniȩ XVI.

Eduardus V Rex Angliȩ Franciȩ et Hiberniȩ XVII

Reges Anglię.

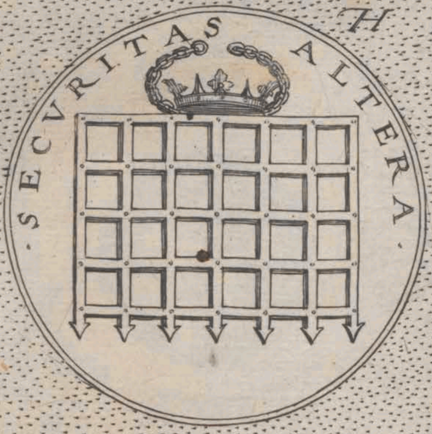
Richardus III. Rex Anglię Franciæ et Hibernię XVIII.

Hendricus VII. Rex Anglię Francię et Hibernię XVIIII.

Hendricus VIII. Rex Anglię Franciæ et Hibernię XX.

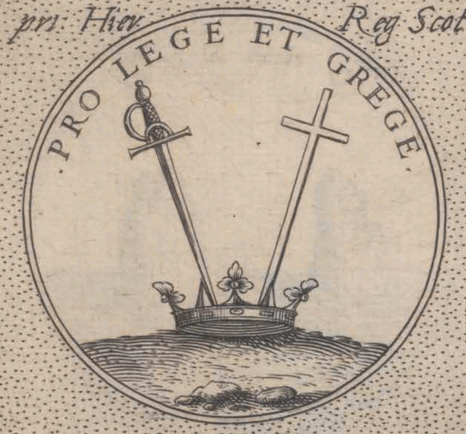
Bolonia Valesia Regina Angliæ Hendrici VIII. uxor.

Anna Regina Anglię Hendrici VIII uxor, soror Guilhel: Duc: Clivię

Iacobus II. Stuardus Rex Scotiæ. *.IIIC.*

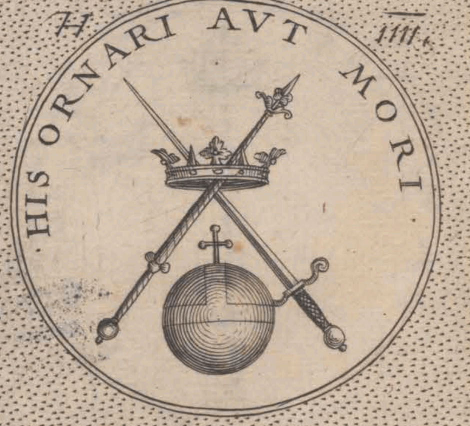
Iacobus III. Stuardus Rex Scotiæ. *.IIC.*

Rubertus Stuardus. Rex Scotiæ. IC.

Joannes Stuardus. Rex Scotiæ. C.

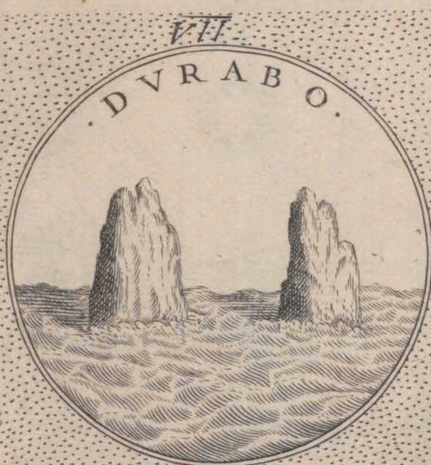
Iacobus IV. Stuardus. Rex Scotiæ. CI.

Iacobus. V. Stuardus. Rex Scotiæ. CII.

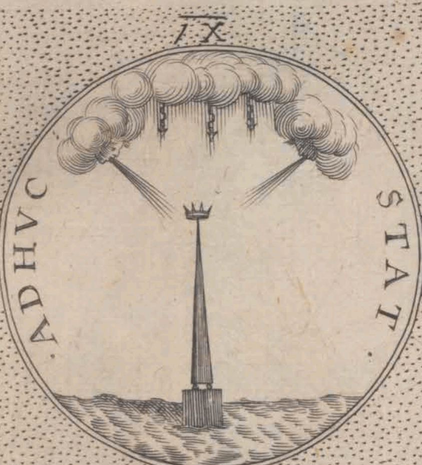

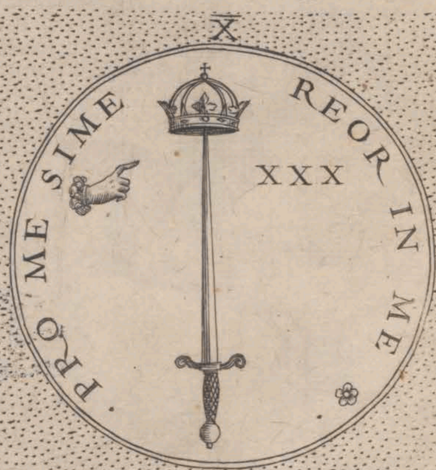
Iacobus III. Stuardus, Rex Scotię CIII. *Iacobus IIII. Stuardus, Rex Scotię CIIII.*

Iacobus V. Stuardus, Rex Scotiæ. CV. *Iacobus VI. Stuardus, Rex Scotię CVI.*

Reges Portugalię.

Alphonsus III. Rex Portugaliæ. *Alphonsus IIII. Rex Portugalię.*

pri: Hier: Reg: Portu

Petrus Rex Portugaliæ. etc

H. III

Ferdinandus Rex Portugaliæ

IIII

Joannes I Rex Portugaliæ, primus Fretu Herculeum transgress: Septa cæpit

V

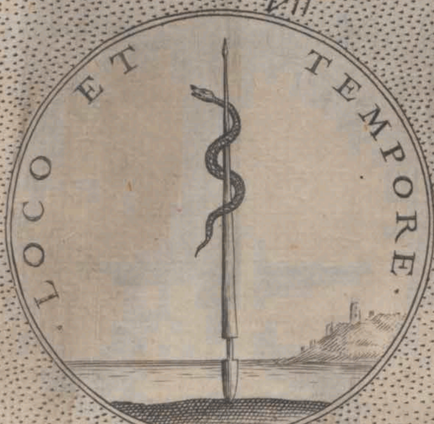
Henricus I. Rex Portugaliæ qui Africæ littora classibus lustrare cæpit.

VI

Eduardus Rex Portugaliæ, qui Tingin et Arcillam cæpit

VII

Emanuel Rex Portugaliæ Florentissim qui amplissimu in Jndia Jmperiu constituit.

VIII

Ioannes II. Rex Portugaliæ et India-
rum Orientalium.

H IX.

Ioannes III. Rex Portugaliæ et India-
rum Orientalium.

X.

Sebastianus Posthumg. Rex Portugalię
a rege Fesæ in Africa cæsus.

XI.

Henricus II. ultimus Rex Portugalię
et Indiarū Orientaliū, antea presb: Card:

XII.

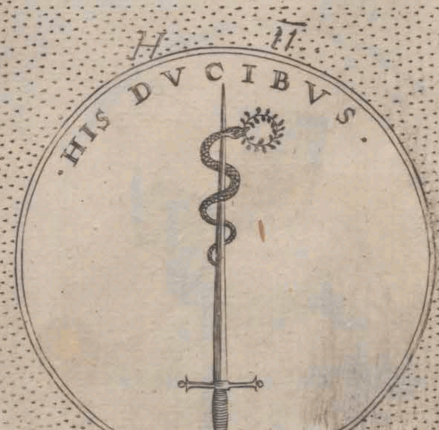
Reges utriusque Sicilię

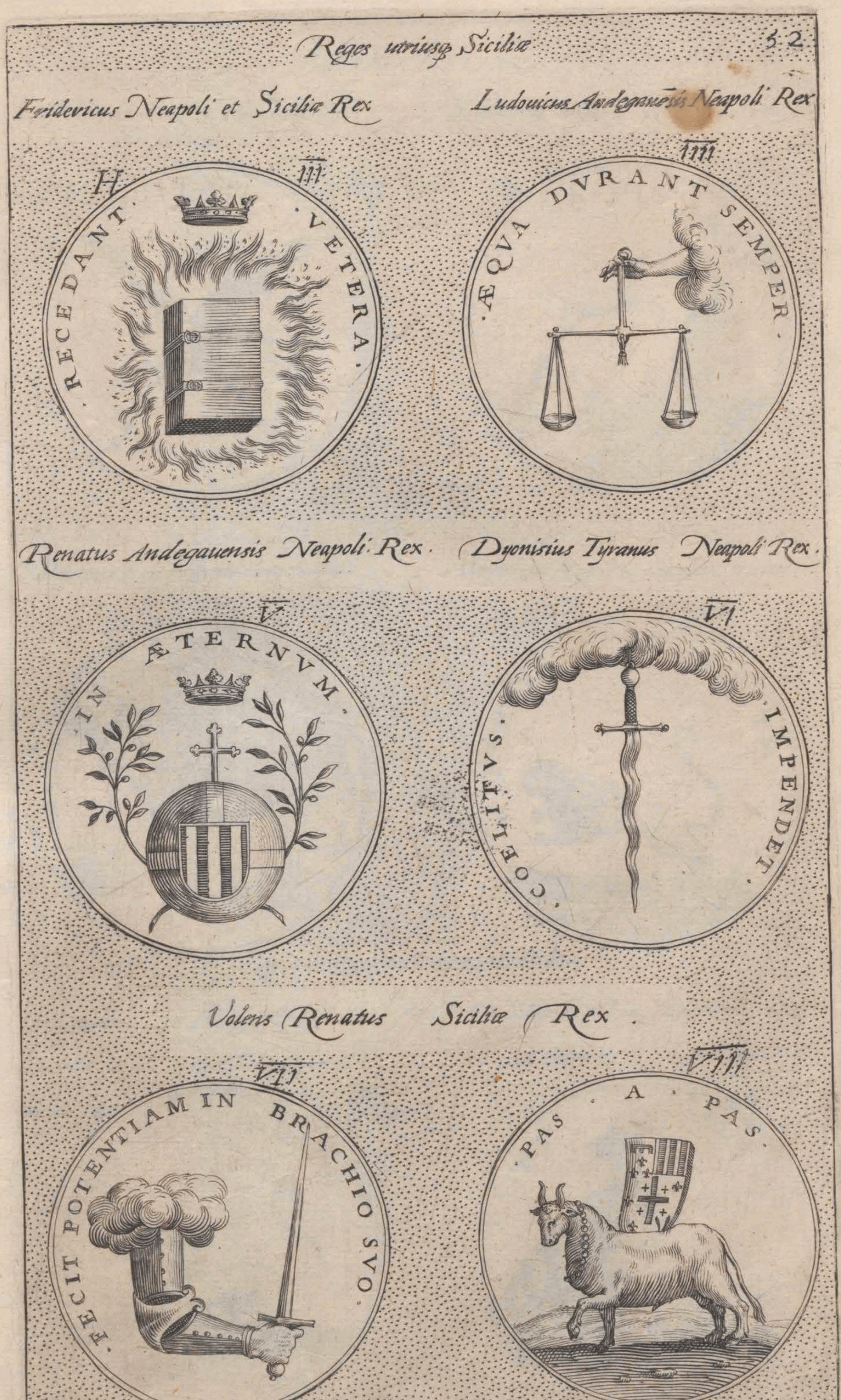
Carolus Rex Neapoli Dux Calabriæ
primus Hier. Reg: Sicilię

Robertus Rex Neapoli: Dux Calabr:

H. II.

Reges utriusq Siciliæ
52
Fridevicus Neapoli et Siciliæ Rex
Ludouicus Andegauensis Neapoli Rex
II
III
RECEDANT VETERA
IIII
ÆQVA DVRANT SEMPER
Renatus Andegauensis Neapoli Rex.
Dyonisius Tyranus Neapoli Rex.
V
IN ÆTERNVM
VI
COELITVS IMPENDET
Volens Renatus Siciliæ Rex.
VII
FECIT POTENTIAM IN BRACHIO SVO
VIII
PAS A PAS

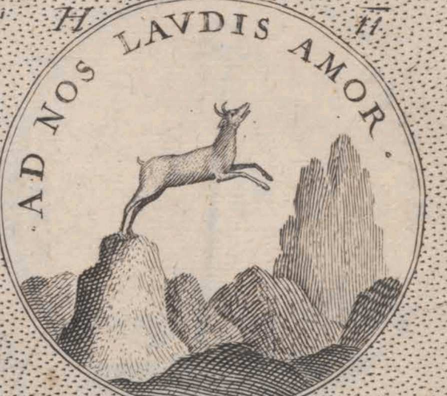
Gotfridus Bullonensis Rex Hierusalem primus.

Balduinus de Burgo, Rex Hierusalem secũdus.

prima Hier. Reg. Hiero.

II II

Balduinus Rex Hierusalem tertius.

Almericus Rex Hierusalem sextus.

III

IV

Reges Hungariæ Bohemiæ et Poloniæ

Wladislaus Rex Hungariæ Poloniæ Dalmatiæ Crouatiæ Sclauoniæ etc.

Ladislaus Rex Hungariæ Bohem. Dalm: Crouat: Sclau: etc Archidux Austriæ.

prim. Hier Reg. Hung.

II II

Mathias Hunniades, Rex Hungarię Bohe: Dalm: Crou: Sclau: et Bosnię

III

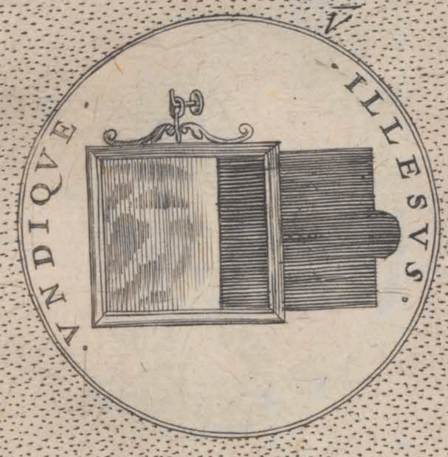
Wladislaus Rex Hungariæ Bohem: Dalm: Crouat: Sclau: Bosnię etc.

IIII

Ludouicus Rex Hungariæ Bohemiæ Dalmatia Crouatiæ Sclauoniæ etc

V

Ioannes I. Schipusiensis Rex. Hung: Dalmatiæ Crouatiæ Sclauonię etc:

VI

Rodulphus Bohemiæ Rex. Dux Austrię. fil: Alberti I. Rom: Imp:

VII

Ioannes Bohemiæ Rex. filius Henrici VII Imperatoris.

VIII

Cassimirus Rex Polonię Magnus Dux Lituania etc.

Sigismundus I. Rex Polonię Mag: Dux Lituanię etc.

Bona Sfortia Regina Polonię Sigismundi I. uxor.

Sigismundus Augustus Rex Polonię Mag: Dux Lituanię.

Catharina Regina Polonię Sigismudi II. uxor. Ferdinandi Imper. filia.

Elisabetha Regina Polonię Sigismud II. uxor. Ferdinandi Imper. filia.

Henricus Valesius, Rex Poloniæ, fili Henrici II Regis Francorum.

Stephanus Bathorius, Rex Polouiæ Magn: Dux Lituan: Princ. Transil:

Anna Regina Poloniæ, Sigismundi I. Regis filia Stefani Regis uxor.

Sigismundus III. Rex Poloniæ Sueciæ Gothiæ, Selandiæ Vandaliæ.

Reges Daniarũ et Suecorũ.

Fridericus Daniæ Noruegiæ Selandiæ Gothiæq; Rex.

pro: Hier Reg. Dan.

Christianus Daniæ Noruegiæ Selandię Gothiæq; Rex.

Reges Daniarum et Suecor.

Ericus XIIII. Sueuię Gothię Vandalięq. Rex — *Gotfridus I. Suecię Norwegię Vandalię Gothięq. Rex.*

Christiernus II. Daniæ Nornegię Zelandię Gothięq. Rex. — *Christianu' III Daniæ Noruegię Zelandię Gothięq. Rex.*

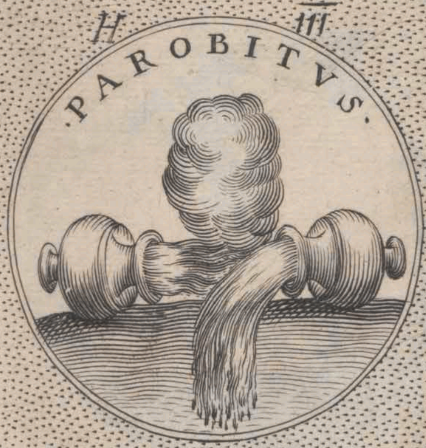
Nauarrorum Reges

Carolus Borbonius Nauarror. Rex — *Ioannes Borbonius Nauarror. Rex.*

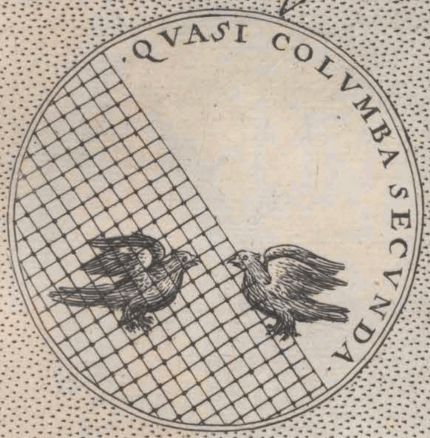
Ioannes. II. Borbonius Nauarrorũ Rex.

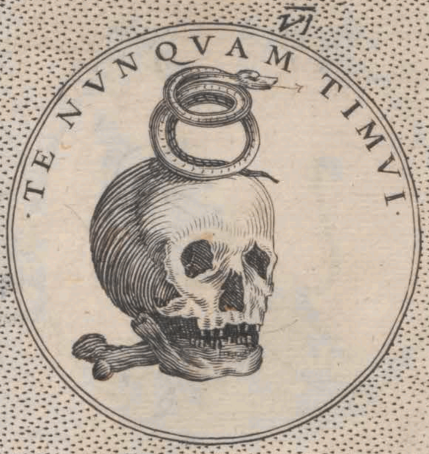
Henricus. I. Borbonius Nauarrorũ Rex

Iana Elberta Nauarorum Regina Henrici I. uxor

Henricus II. Borbonius Nauarrorum Rex.

Henricus II. Borbonius Nauarrorũ Rex

Margaretha Valesia Nauarorũ Regina, uxor Henrici II.

Nauarorum Reges.

Margaretha Valesia Nauarorũ Regina
Henrici II. uxor.

IX

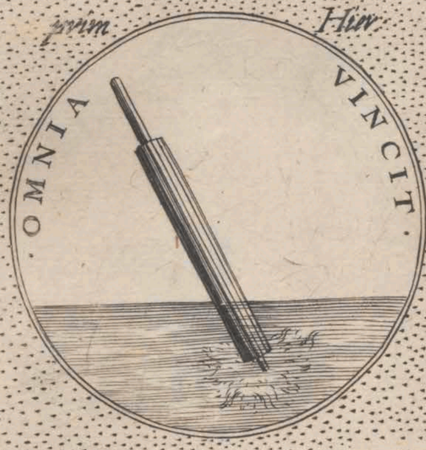
X

Reges Austriæ.

Theodobertus Rex Austriæ. | Gidelbertus Rex Austriæ.

prim. Hin.

H II.

Reges Cypri

Perinus Rex Cypri | Iacobus Rex Cypri ultimus

H pri.

H II.

Reges Burgundiæ Siccambror, Metensiu, et Abissinor,
Contramus Rex Burgundiæ
Bassanus Sicambrorum Rex.
Hier prim. Reg. Varior.
I.
II.
SIC SVPER IRREPAT.
DISCITE IVSTITIAM MONITI.
Sigobertus Primus Metensium Rex
David Maximus Abyssinor, Aethiopu. Rex.
III.
IIII.
NON MINOR EST VIRTVS.
VERITAS PERSVADET.

ISAGOGE

IAC. TYPOTII, Familiaris Aulæ & Historiographi.

Sac. Cæ. Reg. Maiest.

IN
SYMBOLA
DIVINA ET HVMANA.

Cum Gratia et Privilegio

M. DCI.

ISAGOGE

IAC. TYPOTII, Familiaris Aulæ & Historiographi.

Sac. Cæ. Reg. Maiest.

IN

SYMBOLA

DIVINA ET HUMANA.

Cum Consensu Superiorum.

Anno Domini:

M. DCI.

HIEROGRAPHIAM, VT PRIori Tomo, usurpamus, pro integro Mysterio.

CVIVS PARTES SVNT HIEROGLYPTON ET SYMBOLVM.

Id est.

PICTVRA ET SCRIPTVRA.

SVNT AVTEM

Hierographiæ Cardinalium	XCVII.
Hierographiæ Mag. Ordinis S. Ioan:	IV.
Hierographiæ Patriarcharum	VII.
Hierographiæ Electorum	XIV.
Hierographiæ Archiducum	XXV.
Hierographiæ Princip: Imperij	XCVI.

CANDIDO

SERENISSIMO PRINCIPI AC DOMINO D. MAXIMILIANO D. G. ARCHIDVCI AVSTRIAE, &ç. DVCI BURGUNDIÆ, &c. ADMINISTRATORI MAGNI MAGISTratus in Prusſia, Tevtonici ordinis Præfecto per Germaniam & Italiam, Comiti Tyrolis, &ç. Domino ſuo clementiſsimo. Omnia optata.

CVM Symbola ſub auſpiciis Serenitatis tuæ, in lucem, non ita nuper emiſiſſem; & vulgo requirerent Iſagogem: quod non cuiusvis ſit, aliorum myſteria perſcrutari; eam nec alienis auſpiciis cenſui publicandã. Quanquam enim lumen tanti ingenii, hiſce tenebris non indigeat; ad alium non potui, vel animum vel calamum convertere, non modò, quod levitatis eſſet, à qua, natura abhorreo: verùm etiam, quod à teſta ſua teſtudinem faciliùs quam me ab admiratione Heroicæ virtutis tuæ, aliquis divulſerit. Accipiat igitur ſereno vultu Serenitas tua, hoc qualecunque operis corollarium; & poſthac, ſi qua in re uſui eſſe judicabit opellam meam, diligat, non negligat. Quidquid enim mihi eſt; id ſibi non modò promtum; verùm etiam intelliget eſſe conſecratum. Deus præpotens Virtuti Serenitatis tuæ invictæ fortunam adæquet.

Serenitat. T.

Servus obedientiſs.

Ægidius Sadeler.

Candido Lectori S.

QVàm sim tui studiosus vides. Quam enim requirebas, in abditos Heroum animos, veluti adyton sacrosanctius, Isagogen habes. Quamobrem, ut ante oculos; sic jam & animũ, satias, licet. Clarè enim obscura: distinctè varia: multa breuiter: enucleatè omnia, ab amico mutuatus affero. Nec meæ diligentiæ aliam mercedem vel posco, vel præstolor; quàm ut candidè hæc legas, quemadmodum ista suauiter spectasti. Quod si te cognoro, ut abs humanitate tua mihi polliceor, gratitudinis certamen non detrectare, superabo spem tuam: aut me ipse conabor vincere atq; superare. Plura enim præ manibus sunt: quæ tuis propediem manibus terentur. Faue modò lingua: & vale. Nam intra dies duodeuiginti aditum, in adyton, paratum, & quidem horis succisiuis habes. Ut ego, si plurimum Mystagogo, amico meo tribuam; non minus candori tuo concedam. Iterum vale: & dum hæc legis: utrumq; nostrum dilige.

Ægidius Sadeler.

Hierographia.

Nobis eſt, ſignificatio rei aut perſonæ ſacratior: notis, aut litteris: nō tàm expreſſa, quàm impreſſa.

Sacratior.

Dicitur, non tantùm quod inventio ſacra ſit: aut res ipſæ Paganis omnes ferè ſacræ, imò plerumq; ritu divino habitæ; ſed quod myſteriorum inſtar, plus abdant, quam promant.

Notis.

Picta, ſculpta, celata inteligimus.

Litteris.

Scripta. Scribuntur Litteræ, Syllabæ, Voces, Sententiæ.

Dividimus igitur Hierographiam

In { Hieroglyphicon & Symbola. } Id eſt { Picturam & Scripturam.

Hæc annotaſſe diſtinctionis cauſsa ſuffecerit. Quæ duobus libris ad Imp. Rodolfum II. ſcripſimus.

Index Hierographiôn.

Aliæ ſunt ſimplices: aliæ Duplices:
Vna triplex.

CANDIDO LECTORI
S. ÆGIDIVS SADELER.

EN mitto, quæ promisi Symbolôn variorum, Tomum secundum: & in Symbola, Mystagogi nostri Isagogen. Ac, quod aliis alia placeant, majusq; sit animi, quàm palati fastidium; paullò, quàm prioris Tomi, copiosiorem. Nec accepis modò, ut recepi, fluentem rivis verborum, in tanta rerum luxurie. atq; abundantia; sed & interjectam imaginibus. quod passim quæri inaudivissem. Ego quidem disjunxeram; ut sua cuiq; libera esset conjectandi ratio. Cùm autem nostra malle habere in promtu, quàm sua proferre in medium, plerosq; intelligam; consilium mutaui, ad vestrum velle & volupe. non secus, quàm nauta velum ad ventos volvit & revolvit. Iam ne quis studiis Principum Ecclesiæ & Reipub. à lectione operis deterreatur, ut tempestate & procellis adversis, multi à navigatione, sulca hoc nostrum mare, omnino securus. Nescium enim est irarum & contentionum. Tâm placidi animi Mystagogus est. Et materia non est litigiosa: quæ Remp. sanctis legibus, Principes bonis moribus informet. parentesq; horum exemplo ex belluina vita eximat, & inserat in humanam. jucunda magis narratione, & faceta comparatione; quàm severa, qua mens generosa frangitur aut irritatur; non flectitur non eruditur, castigatione. Quid me & te fatigo, labore non necessario? Purgent opera sua, qui ea inquinarunt. Tu lege & judica. Nam omnium candidorum censuræ, me subjcio. Vale. Pragæ Anno Christi 1602. Idus Martij.

Idem Eidem.

Vix ad hujus Tomi Hieroglyphica Mistagogum suum absolverat Jacobus Typotius, cùm (ecce) fatis concederet; ità ut in duobus, qui restant, alium ipsius vices subire necesse sit, cujus operâ tertium jam adorno Tomum, quem exspecta. Iterum Vale.

EVCHARISTIA.

Ita non in trivio, at Synodo Nicæna, Sacramentum Corporis & Sanguinis Christi appellatur.

Huius I. Hierographia.

EST, *ut licet cernere, perspicua, nec indiget lumine, in medio luminis Phœbei: cuius luminibus obstruit superni Luminis fulgor, S. Spiritus, hoc enim mens, illo collucet oculus. Nam Pater lucem habet inaccessam, & in huius Lumine vidimus Lumen. In basi nomen est salutis plenũ, & quod basis salutis nostræ, Iesus sit; merito eius, quam Maiestati debemus, laus, gloria & honos adscribitur.*

II. Hierographia est gemina,

ut numismatum ferè.

1. *Prioris Hieroglyphicon est, cœlestis imber. Non enim aër, at cœlum, aut veriùs cœli Rex, manna pluit. Symbolon verò, ut ipse legas si illud obscurum foret, cœlo sementem vindicat.*

2. *Posterioris Hieroglypton est Obeliscus: cui pro Pyropo, Crux digniùs imposita est. Nam si lucis caussa, ille apicem teneret olim; quantò sanctiùs, Crux Pyramidem fidei nostræ occupat? Alté enim radices egit: & licet ad vitam æternam cœlestemq; rapiat; memoriam mortis Christi semper renouat. Fidei verò nostræ robur si non satis notat hæc in concussa moles; Symbolon aperit. Consilio Dei quippe temeritas & furor nequidquam reluctantur.*

III. Hierographia Gemina.

PRior est vitis: posterior est Tritici jucunda, non tantum admiranda species, in sacrosancto Mysterio. Pastus enim corporis, de pabulo animæ spem cõfirmat. Iam vitis amplexa et supereminens ulmũ, Christi amorem erga sponsam suam pandit. Et manus geminæ, quæ uvas in laticem exprimunt: caritatem nostram, & Ecclesiæ concordiam requirunt. Huc enim pertinet Symbolon: Insontibus. Nam ut Deus eodem imbre rigat justum & injustum; non ita hic & ille ad com-

communem mensam Filii Dei accedit. Testis est Paulus: Quicunq; manducauerit indignè; grandi piaculo sese obligat. Cæterum tritico nihil auidius, nihil plus alimenti trahit. Vnde illud: Nihil feracius in Symbolo expressum. Vite nihil tenacius mariti. Vnde impressus magis quam expressus à me amor Seruatoris. Natura vitem & triticum in promtu habet. Plinius naturam utriusq; in litteras retulit.

IV. Hierographia gemina.

1. *Hæc facies, tres scopulos mari figit. Quanta innumero indita reuerentia; tanta è rebus numeratis edita pietas. Fidei enim primus tumulus, in spei cumulum assurgit: & veluti per continens ædificium in caritatis iugum ascendens, Fidere & videre, simul statuit. Hoc scilicet cliuo fixum indicat, non dicit Sydus. Et quod diceret, si fari posset; Symbolum effatur: ac securitatem veritati, aduersus errorum tenebras promittit.*

2. *Illa autem facies, diuerse idem facit. Nam licet piorum animi lasciuiant etiam interdum, aut torpeant; cœlitùs inuamur: & superiores nos, hinc illecebris, hinc ærumnis, statuens Deus, reuocat ad salutem, non secus ac gnauus olitor sterilitatem corrigit: & puluillos ut vides, harpagio (sic n. foraminosum vas illud, à suctu aquæ nominant) in tempore perpluit.*

V. Hierographia Gemina.

Priori parte Irides tergeminas: posteriori Solem unum vides plena facie, an face dicam? Hunc corona insignem ex spicis tritici, illas manantes largo imbre. Quæ cùm vides; legis hìc serenitatem promitti, parte enim cœli serena apparent, tenebricosa autem procellæ ruunt: istìc præsentiam eius, qui nusquam, nunquam abest. Iridem definiat Aristoteles. Nos scimus esse momentum fœderis: quo infinitā Maiestatem, infinita Bonitas conciliauit nobis, non audeo dicere, obligauit. Quin etiam Romani Iridem (ut Bekamus obseruat, & exstant numismata Traiani, atq; aliorum,) florem cognominē et concolorem Iridi consecrarunt Spei. Vt hinc liquido constet, sperandam esse doctrinæ serenitatem, etiam si diuersitas opinionum, omnia ferre videatur. Quid verò de præsentia Solis, qui nusquam abest? Nam licet conspectum fugiat, semper aliquid operatur: & ipsius terræ viscera, variè efficit.

afficit. Quod de præsentia Hyperionis, ventosi homines etiam dubitent: quem patrem Solis, Poetæ Mystica disciplina tradunt. Coronam Sol meruit in pugna aduersus Gigantes. Ex tritico obtulit jam olim pietas, Mysterii rudis, quod Melchisedechus instituit: & Deo debuit.

VI. Hierographia gemina.

1. Sede: en tibi suspensa aëre Aquila: nulla enim alia volucrũ, quàm generis consortes, contrà tuetur Solem, quæ calore delinita, implumes plumas spargit, & exuit vetustatem. Ludit ad hoc, quodam loco Psalmographus. Et nos ad imitationem Aquilæ, excutere vitia oportet: quando ad Deum, ut illa ad Solem, accedimus, quod de alto intonat Symbolum. Psal. 103.

2. Siue aduersa sede, Cornu: cujus usus à Marte, ad Dianam & venationem, præludium belli transijt. Quid Hieroglypton velit; Symbolon notat. Terrorem quippe criminis sonat. Et quis terror, vel acerbior? vel sonantior est conscientia scelerum? Itaq; si uolumus æmulari Aquilam, quando ad Synaxim, ut illa, ad Solem accedimus; inhorrescamus scelerum memoria & Numinis præsentia, necesse est.

VII. Hierographia gemina.

Fuerit proxima contritionis; hæc est consolationis. Nam una sitientibus potum ostendit: altera facies esurientibus panem in manus dat. Quem verò, Deus bone, potum! quem cibum!

1. Ex rupe Moses elicit scaturiginem. Illa autẽ rupes, illa petra erat Christus, ut Paulus interpretatur: & sitim animæ nostræ, solus sanguis Christi explet.

2. Mittamus lignum, in panem ejus, inquit Ieremias jam animo anticipans conjurationem impiæ gentis. Et corpus suum, quod ligno suffixerunt, Christus panem appellat.

VIII. Hierographia gemina.

Consolationem excipit Moderatio quædam.

1. Nam prior intuitus, exhibet iracundiæ flagellum, quod obseruatum alicubi de cœlo; Attilas & Tamberlanes in terris prærogatiua

 sæuitiæ,

sæuitiæ, pro nomine & honore usurparunt. Nec profectò sunt, nisi à Deo vindices peccatorum.

2. Secundus jugū quidem promit; sed id quàm suaue Christus alicubi, imò sua cuiq; mens testatur: et Symbolum Amoris, nodus Amoris dissoluit. Nam si volenti nihil difficile; amanti omnia sunt facilia.

I. Hierographia Crucis Simplex.

EST, uti animaduertis, multis distincta iconibus, partim manifestis, partim obscuris. Inscriptio translata à tabernaculo Mosis, ad tabernaculum Christi, non incommodè. Icones inter, nihil clarius aut notius cruce, nobis ita suspicienda, ut execrabili felicitatis nostræ hostibus, Crucem facit antenna ex malo ad angulos rectos suspensa. Et hac, veluti bulla, insignire pectus, Christi sponsa in Ecclesiaste jussa est, undè descripta, quæ hîc in cruce scripta. Sub cruce sunt, & Plantæ, & Animantia, id est, Homines, qui à præclara natura, ad alterutram, ut Picus sentit, defecerunt. Unicum quippe miseris & ærumnosis asylū, Crux est. Sed & Palma, sub dextra crucis, notatur Crux non tantùm Theologica, sed & Mystica Pierij doctrina: quemadmodum Ceruo Christus. Nam, ut illa, quò magis premitur; eò viuaciùs eminet: ita et Crux inclarescit calamitate. Ac quo ferè pacto Ceruus serpentes fugat; Christus Cacodæmones. Proxima, Cedr⁹ est, Libani frutex, et ipsa imago crucis, quod ramos ea forma diuaricet, ut Ales suprà sedens, sit Christus: hic enim ille est, sub cuius umbra alimur: fouemur: crescimus in virtutem. Cui consonat apud Ezechiā ipse Dominus Deus: et sumam de medulla Cedri. Tertia est illa felix Olea, Ecclesiastis: sub qua, & ipso Crucis indice, Ouicula salubres herbas pascit, nihil jam metuens Diaboli insidias, pro quo Lupum introductum cernis: qui ceruum fugacem, & agnum non mordacem fugit. Sub læua Crucis, totidē arbores sunt, dignæ nota. Reliqua utrinq; scalpri luxuries est. Prima infelix, qua ferè voce Crux, aut palus supplicii à Romanis appellatur) & trunca, imago Crucis, quam ut agnoscas, hic est ille Aries, quem Abrahamus in vepreto cornibus impactum comprehendit, atq; immolauit Deo. Supra arborem, octo Stellæ, libram repræsentant, duæ examen: tergeminæ lances, qua ex re, clariùs ipso sydere collucet: pœnam esse adæquatam delicto: & insontem sontium pœnas dependisse. Altera est, Cupressus, et ipsa feralis arbor. Crux inquam: cuius apicem, Columbæ figura

figura, Christi integritas tenet: Radices verò, qudripes informe, filium perditionis, Mystæ arbitrantur. Postrema sit Platanus: quæ æstate Solem non admittit, hyeme transmittit. Hic equus recubat, id est, effrenata nostra Cupiditas. Nullo enim non tempore receptus est ad salutem. Supra Crucem Pelicanus est, typus Christi. Nam ut ille pullos suos, suo ipsius sanguine nos Christus refocillat. Sub cruce Malus Punica, quæ licet undarum fluctibus videatur impeti; non cõmouebitur tamen. Tanta est firmitas Trianguli: & potentia Diuinæ Triadis. Ac ut Malus Punica, Plinio obseruatore, resurgit à radice; ita et Crux strata: firmiorq; est, ubi videtur penè eradicata. A dextra Trianguli, septem Lucernæ, de uno micantes candelabro, sunt totidem dona S. Spiritus: quæ Christo ita de nobis merito referamus accepta. Nam aliena, quæ sunt Holocausta; unius Christi sacrificiũ, omnia aboleuit. Emblema circà tortile, majori indiget veneratione, quàm expositione. Nam Eucharistia Christi nos alit: Christus nos tondit: et sacris suis initiat: caritate conjungit: memoria mortis tuetur. Et ex aduerso, recordatione paßionis suæ conterit: ac frangit cor aduersus pietatem procax: contrito & pænitenti, ne desperet: oleum instillat: ac consolatur. Gratia S. Spiritus, postremò abluit, & suo sanguine irrorat.

II. Hierographia gemina.

1. Hieroglyptus Leo significat Leonem de tribu Iuda, qui quanto ludibrio in crucem ascendit; tanto honore de cruce triumphauit. Hoc enim trophæum jam est, carnis domitæ: Mortis victæ: Orbis et Orci deniq; subacti.

2. Aquila verò sculpta sacro mysterio, enitentem virtute, quod Maiestate tenebat, ad cœlum clamat Christum. Nam ut ipsa in altiorem charadram, si quando torretur siti, lapides dimittit; ita hic honestum pectus quinto capitali vulnere percußus, infera reclusit regna: & quorum sitiebat salutem, in lucem restituit, longè illustrior patiendo; quàm agendo Dauid: qui totidem glareis hostem immanem strauit.

III. Hierographia gemina.

1. Thronum Athenæus sedem honorariã, cum suppedaneo definit. Latini solium vertunt. Theologi cathedram volunt, in qua, quæ, nusquã sedet, Majestas Dei considat: id est, gloria coruscet. Glyptes, gloriam

Principis uniuersi non aſſequitur. Trinitatis figuram in faſtigio non injuria locat. In medio ſceptrum oculatum, quo prudentiam regnantis ſignarunt Ægyptii. Nos hîc intelligimus prouidentiam Regis regum Chriſti. Sub ſuppedaneo riui manant (ſcanſile eſt ſcalarum gradibus) ex eodem fonte in vitam æternam. Atq; hæc quidem omnia ad Deitatem Chriſti pertinēt: et immortalitatē eius, qui pro nobis mortem obiit.

2. Palmitem de ſtipite ſuſpenſum deguſtant Alites. Et nos ſanguine Chriſti de cruce pendentis, dictu mirum, alimur.

IV. Hierographia gemina.

1. Antica ocio aduerſatur. Exempla ſunt Apes et formicæ, ſi quæ animantium, laborioſa inſecta: ut Poëſis naturam exprimit. Illas etiam æris ſonitu colligimus: has arte diſſipamus, aut cogimus noſtro commodo. Ad crucem ſine ambagibus, reducuntur. Feriari ſeruus non licet ita occupato, imò afflicto rerum Domino.

2. Poſtica injuſtitiæ. Struthiocamelus documento eſt, quem fretum viribus, deſtituit prudentia. Quid enim ineptiùs, quàm tecto capite, molem illam corporis nudare hoſti? Et aſſequitur, currentem licet, ſagitta. Quot jam una pharetra ſagittas habet? Sic peccantem & latentem, ut mortales, haud Deum immortalem pœna aut comitatur, aut tarditatem grauitate compenſat. Ne hîc Palmam ſine cauſa pictam rere, quā Myſtæ dicarunt Iuſto, quod rami frondibus fruges adæquēt: & ipſa incorrupta ſit, quales iuſtitiæ præſides eſſe oportebat. Iam Palmæ aſſimilauimus crucem: ſub qua nos ipſi agnoſcere diſcimus, etiamſi nos noſtri, bruti animantis inſtar, cæperit anteà obliuio.

V. Hierographia gemina.

1. Terebinthus, ea arbor eſt, ſub quia infodit Patriarcha Iacobus ſigna. Crux inquam, quæ unius Dei cultu, Idolomaniam obruit ſalo et ſolo. Reſinam fundit, ita ſalubrem animæ hæc; ut illa corpori. Quid Iani imago ad arborem inimicam ſimulacris? vel Paganorum ſuperſtitione, & arte Cacodæmonis: vel ſignificatione Myſtica veræ prudentiæ. Nam ſi Ianus bifrons: quod præterita & futura ſimul contempletur; Chriſtianus eſt longè prudentior: qui ita animo repetit præterita, dicta & ſcripta, imò & facta; ut has rerum machinas, elato animo præteriens, memor Chriſti, à quo nomen habet, cruci noſtra cauſa

fixi,

fixi, ad res multò augustiores contendat. Huc profectò spectat ad radices Grus, prudens gregalium dux, & solers officii: quæ unguibus lapidem tenet, ne consopita torpeat, & jam non de grege aliquem increpans, sed ipsum Magistratum, muneris admonens.

2. Lotus est, ea suauitate apud Homerum; ut gustata, qua nihil dulcius, patriæ desideriū tollat. Fabam Græcam Plinius eandem asseuerat. Et hæc crucem exprimit. Quid enim suauius salute Animæ, quæ abs ea dependet. Certè cupit ille dissolui & esse cum Christo. Nec ad terrestrem voluptatem reptat: qui vera et cœlesti hac semel est delinitus. Sed audiamus volucrem, imò Animam volantem in cœlum: Quàm dulcia. Lege Symboli reliqua: sunt n. sacra & vera.

VI. Hierographia gemina.

En virtutis gemine, totidem facies. Temperantiæ et fortitudinis. Delitiæ enim non est Crux.

1. Si inimitabilis est Christi virtus; Bos ab armento digressus, quod fit, & fieri scribit Aristoteles, ἀτιμαγιλεῖρ *vocat, et sub ilice, recubans, solitudinem nobis: continentiam, & parsimoniam commendat: Iam enim non despumat in libidinem: & nos si vitaremus contagia: & ut ille, glandifera arbore, nos paucos contenti, pabulum Luxuriæ negaremus, næ tenor vitæ concinnior existeret et dignior Christo, cui vita nostra tanti constitit. Nec taurus solùm nos instruit, prò pudor! brutum animans; sed nec animans, frenum & canon, quæ de ramo ilicis vides pendere, ut appetitum refrenemus, & rationis canone compescamus.*

2. Et hîc bellua nos animat. Rhinoceros est, ad fortitudinem, ut Taurus, ad temperantiam, melius nota Oppiano, quàm Aristoteli. Nam Romæ Pompeius exhibuerat populo: & Emanueli Regi Lusitaniæ exhibuit Cambeja. Fortitudinis exemplar est, quod è duello, quod cum Elephante, propter pascua perpetuum est, nunquam redeat, ni parta victoria. Mori scilicet mauult, quam vinci. Ad fortitudinem quoq; spectant, quæ vides de annosa quercu suspensa, Arcus et Pharetra, imò ipsa quercus, quæ suo robore, elidit robur tempestatis, ne dicam temporis. Ita longæua est, quanquam non vires corporis, sed animi robur, animans nos per animantia, plantas, & inanima Natura à nobis requirat. Fortis enim est, qui se ipse vicit: &, quibus vulgo pauci reluctantur, si non ratione, recordatione crucis, superauit animi, veluti procellas, impetus.

 Mitia

VII. Hierographia gemina.

Mitia habemus exempla: sequuntur seueriora planè, ut Medici expediunt acria, si placida remedia langueant; legislatores, si non possunt suffundere, effundunt sanguinem.

1. Ciconia infesta Anguibus; vindicta Dei est, justè in peccata animaduertentis, ut Symbolum sonantiùs loquitur.

2. Anseres verò, quorum imbecilliores, volatu præuertere conantur, et improbi nominantur à Poëta; & fugiunt laurum, vatilus amicam. Hi nos sumus, qui inter nos de improbitate contendimus: & vaticinia salubria fugimus. Miseri et hoc miseriores: quod miseri esse volumus: & nolumus Crucis ærumnas momentaneas, anteponere flagitiorum pœnis sempiternis.

IIX. Hierographia gemina.

Ad spem reuocat Mysta animum, tactum conscientia scelerum.

1. Nam hìc Satyrum sententiam loquentem facit oppidò salubrē. Satyrus autem, homo est, ut ille, in cupiditates diffluens: hic enim verè homo non est, sed monstrum hominis. Quicunq; tamen est, salutem sibi promittit, Pentagonum intuens, & à fistula septem cicutis distincta auersus. Hæc scilicet totidem peccata capitalia discriminat: Illud ex duobus Triangulis, Deitatem in Humanitate, & hanc cum illa, mysticè repræsentat. Est enim in Deitate & humanitate Trias, quam D. Augustinus, tantopere veneratur atq; admiratur.

2. Istìc Simiam, turpissimam bestiam, simillimam nostri, pari pietate informatam. Aut non est Simia, sed homo similis simiæ, non corporis, sed morum fœditate: qui in Filio Patrem agnoscit. Hoc enim Dauidis est, in Lumine tuo videmus lumen, et luna à Sole lumen recipit. Tantum abest, ut ullius optata aspernetur tanta bonitas: aut miseriam spe fraudet misericordia.

IX. Hierographia gemina.

In spe nos Mysta continet. Tuere mecum in utramq; eiusdē Numismatis faciem.

1. Prymnesium est Festo tonsilla, siue palus, ad quem alligatur nauis.

nauis. Columna hæc, inquam. quæ spes salutis nostræ est, verè sacra Anchora, de Cruce Domini nostri dependens. Quoniam confirmata est super nos misericordia tua Domine: ut hîc ex Dauidis vaticinio de cruce, transcriptum cernis.

2. Cornucopiæ est ad stolonem pacis relegatum. Ac ne repetam de Amalthea fabulam; verum est Symbolum. Nam verè pax est, quã sequitur rerum omnium ubertas, diligentibus, qua nulla æquior est, legem Christi. Ac ut fortuna virtutem quandoq; exerceat; animo tranquillo & suis rebus contento suppetunt affatim omnia.

X. Hierographia gemina.

Christus omnibus pependit de Cruce; sed non omnes pendent à cruce Christi. quod Mysta binis alitibus declarat.

1. Accipiter hos refert, qui aut impii aut ingrati sunt in meritum ita de nobis Christum. et olim à Mose relatus est inter immunda animalia: estq; infestus debilioribus natura. Ut meritò audiat, & sub huius imagine, Anima auersa à Deo: Os tuum abundat malicia.

2. Generosior Gallus gallinaceus, de cujus natura nihil ex Plinio afferam, natus n. domi est, Petrumq; increpuit violatæ fidei. Ut non injuria, sub forma Galli intelligamus Animam piam, sollicitantem suppliciis Numen.

XI. Hierographia gemina.

In utroq; latere Quadrupes infirmum vides. Et non vides te tota anima languere. Me miserum!

1. Elephantem variis morbis affici Ælianus obseruauit: & aduersus infestiores, præsens remedium esse vinum. Iam docilem esse, et pænè ad solertiã nostram accedere. Plinius refert. Hæc caussa est, quod ægritudine animi correptum Mysta, sub Elephante exhibeat: ut sub mole corporis, enormitatẽ vitæ intelligamus et execremur. Nam salui esse possumus, si volumus. Ita in promtu est sanguis, qui de cruce fluxit: & per vinum repræsentatur.

2. Ceruum sitibundum natura, cursus incendit magis. Nos nudos, inermes, rerum omnium indigos natura; hæ etiam destituunt sæpè, quæ nobis à Parente & Domino Naturæ obtingunt, non tàm ullius injuria quàm nostra socordia ac nisi nos recipimus, unde fugimus, actũ est. Hæc pia mens secũ repetens, cerui instar, ad fontem vitæ reuertit festina.

XII. Hierographia gemina.

1. A Symbolo exordiar: Iter impiorum peribit. Horrenda vox, & vera. Nam extra salutem; quis locus saluti! Salus autem nostra, est Crux Christi. Ad Hieroglypton accedo. Draconi cum Elephante bellũ esse Plinius scribit: ac ut ex arbore, tanquam ex specula, in transeuntẽ, sese lancinet, graphicè describit. Draconem agnosco hîc. Pro Elephante vel crocutam, vel feram aliam video. Illam certè idem Plinius insidiantẽ Homini facit: & imitantem, hominis vocem: ut à societate in auia allectum perimat. Nihil prædæ, hoc loco, præter ossa. σκέλος *Apollonii scoliastes appellat. Et ipsa fera præda est Draconi. quem fulmine tangi, & cœlesti igne vides conflagrare. Ita inenarrabili Dei iudicio aut humanitùs, aut diuinitus, impietas omnis castigatur, & quod inprimis mirêre, impius impium castigat: superiorem legibus, Deus: Quamobrem maneamus sub cruce Christi, Christiani: ne in inuia illabamur, incidamus in feras.*

2. Lucifugæ sunt noctua, bubo & rana. Sunt & feræ quæ viribus non ita, ut solertiæ fidunt. quarum unam caput hîc exerentem puta. In scenam introducunt hos: qui inuenta fruge, ad glandem relabuntur: & à luce, qui est Christus, Crucis imagine territi, in antiquam vitiorum syluam abeunt, atq; Mundi caligine delectantur.

XIII. Hierographia gemina.

1. Basiliscus, quem fama est, inter serpentes, virulentia regnare: nemo enim vidit, si visu necat. Et si quod sceleton, nec affirmare ausim nec negare. Hic, inquam, Basiliscus Princeps inferorum est: quem Princeps uniuersi Christus domuit. unde hîc catena vinctus.

2. Draco custodiens aurea mala, ut insomnis excubat; sic nobis credita à Deo dona diligenter seruanda sunt.

XIV. Hierographia gemina.

Informes Manium formæ. Duæ hic sculptæ sunt.

1. Simiæ, immundi animalis. qua capitur Genius Luxuriæ.

2. Et vulpis, quæ exprimit Genium Homicidii. Veterator enim & fraudulenter moliens hostilia, Cacodæmon est. Quod autẽ vinctos tantos hostes cernimus; cum Principe tenebrarum subactos intelligimus, ne acumen dentium aut contemnamus, aut expauescamus.

HIEROGRAPHIA PONTIFICVM ROMANORVM SIMPLEX.

COlumba ſuo lumine refulgens, S. Spiritum demonſtrat, qui à Patre & Filio procedens, non unam modò ȣσίαν Hypoſtaſeῶn conuincit, ſed & concordiam in Eccleſia ſtatuit.

II. Hierographia Simplex.

Si thema quoddam eſt hominis: & certus cauſſarum nexus; natura profectò ducuntur, quæ ratione non reguntur. Nec in animantia tantum, ſed et Plantas. imò inanima, influit à ſupernis corporibus vis quædam. Ita compagine quadam, hujus Machinæ architectus, res omnes deuinxit inter ſe, atq; ſociauit. Verbis opus non eſt. Ac ne miremur Anguem vel cantu in ignem, vel natura ad ſupera cogi; Homo ſerpens humi eſt: qui nec morte poteſt, à Chriſto, cujus amore & deſiderio flagrat, ſeparari. Hoc enim ſapere eſt: & ut cætera improbus, ſapientia celebris & clarus eſt Serpens.

III. Hierographia ſimplex.

Mons coronatus, ventorum elidens tempeſtatem, & locum aduerſus injuriam, tenens, Innocentio VII. Romana Hierarchia eſt.

IV. Hierographia ſimplex.

Serpens circum ſcapum, lubrico loco, ſerpens, prudentia Gregorij XII. eſt, omnia in ſchiſmate, ad concordiam rimantis. Concilium enim ea de re habuit Piſis: & conſtantiæ in ordinẽ redacti, ordinem ſeruantis. Vides enim ut de ſummo faſtigio ſolerter ſe dimittit, tenax ſui.

V. Hierographia ſimplex.

Calicem Christi, Euangelium Christi astruit, quod Alexander V. libro subjecto dicere videtur.

VI. Hierographia simplex.

Vas in honorem, aut honoris vas, Deo acceptū Mystæ olim pronunciarunt.

VII. Hierographia simplex.

En tibi repræsentat Hieroglypton, euenta magis rerum humanarū, quàm successus. Eodem enim incendio abeunt in fauillas, Tiaræ Pontificum, coronæ Cæsarum, Diademata Regum, Tutuli Antistitum, insignia Principum. & quibus hæc omnia comparantur, aut conseruantur, arma. imò qui hæc omnia continet, ipse rerum orbis. Et concinit Symbolum Hieroglyphico, ut legis: intelligis n. si legis. Sic plana sunt verba. Sic plana planities rerum.

IIX. Hierographia simplex..

Justitiæ exemplar est Trutina satis manifestum: & Symbolum longè manifestiùs. ut executione magis sit opus, quàm interpretatione.

IX. Hierographia simplex.

Antitheta hoc placent, quod hoc sint. Quod Symbolum enarretur ipso Hieroglypto; noui quid, at nihil alieni à vero est. Quis n. tàm cæcus, qui non cernat jactari fluctibus nauigia? quorū spes non est desperata? Et Tilea, non modò subuecta cliuo, verùm etiam ex cespite peripheria, ut vides, circumsepta, spem firmat. Nam ut à nostro genere circumsidetur; ita, ut Plinius tradit, à nullo brutorum animantiū appetitur.

X. Hierographia simplex.

Quadrata crux est, & taiecta vicissim, palmis: coronata verò quadrantali. Hæc fidei nostræ victoriam, quam æterna et vera pax excipit, asserunt: ut Symbolum taceat. Nam Cux quatuor orbis plagas obtinet: & pacem quáq; versum offert.

XI. Hierographia simplex.

Hanc crucis figuram Christiani meliùs norunt: ut qua de Christus pependit. Quid tiara honoratur; Hoc Symbolum explicat. Nam si Pontifex seruit cruci; quid non faciemus nos! qui aut unum caput Ecclesiæ agnoscimus: aut corpus uniforme non agnoscimus.

XII. Hierographia simplex.

Auctor et Symbolum, & Hieroglypton, manifestum facit. Est enim Æneas Syluius, qui præter spem, ad summum Hierarchiæ fastigium, licet virtute ascendit. Sed et Aäronis virga pullulauit: ad quam in re seria allusit.

XIII. Hierographia simplex.

Vtrumq; hoc clarum. Ex tenebris enim auctor in lucem refulsit.

XIV. Hierographia simplex.

Non hîc ulla difficultas: Ponte n. Tiberim stratum vides.

XV. Hierographia simplex.

Hesiodus, loco impedito, pluribus verbis collocat virtutem. A verbis ad icona. Olea & palma Virtutis præmia sunt.

XVI. Hierographia simplex.

Qui religionis caußa peregrinantur; in montes ascendunt, in valles descēdunt: flumina traijciunt: riuos tranant: sulcant maria. deuia, inuia, non viam modò permeant: deflectunt in semitas. non semper tenent regiam. Quid religionis Antistites facere oportet! in hoc exilij loco? Hoc enim vult auctor Pontifex: cùm tres scipiones, S. Trinitatis auxilium præsentent.

XVII. Hierographia simplex.

Eadem manus pœnam & prœmium offert. In nobis electio est.

XIIX. Hierographia simplex.

Obductũ tenebris castellum in scopulo videmus; sed et videmus coruscantem serena luce lunam. Quid vult Mysta? Non hic tantùm, sed & Apostolus. Vult sperare nos, in aduersis meliora: et secundùm miseram hanc ac caducam, æternam ac felicem vitam.

XIX. Hierographia gemina.

1. Antica parte, pilam subjectam vides, quam ventosam Plautus vocat, vento enim impletur: pugillatoriam Martialis, quod pugno, veluti neruo, excutiatur armato. & simul subjectum follem. Quæ in re si qua obscuritas; verbis illustratur. Nam ad virtutis exercitiũ et præmium: animi vigore, & magnitudine opus est.

2. Postica, frenum. & id quidem suaue: vel quod compressis voluptatibus, vita sit oppidò suauis: vel quod potestate illa Leo X. moderatè uteretur.

XX. Hierographia simplex.

Vel fabricæ culmẽ: vel Belli intestini finem, hac imagine nequidquam optauit Hadrianus VI. Morte enim præuentus est. & Christiani etiamnum malunt inter se, de gleba terræ: quàm cum Barbaris, de imperio orbis terrarum contendere: aut, qui solus tantum audet, Imp. Rodolfo II. subuenire auxilio.

XXI. Hierographia triplex.

Trium Hieroglyptôn, idem Symbolum est. licet bis Solem, Sydus semel adducat Auctor: & Soli iterum unam ex septem pilis, gentiliciã obijciat. Ita Clemens VII. integritatem suam voluit, ab injurijs fortunæ et hominum vindicare: incendium urbis, ut hìc arborum, majori vi, quàm humanæ tribuens: & inuidia, qua flagraret, se esse superiore, in lucida imagine ostendens.

XXII. Hierographia

Simplex.

Roma, cui aræ erectæ à Paganis, hîc in ara crucem manu tollit: hanc esse, cui debeatur cultus, clarè demonstrans, inter Matronas, quarum feruentior pietas, ut quæ totæ, affectus sunt: & Patres si non hi sunt Prophetæ & Apostoli: illæ verò Sibyllæ. quarum oracula collegerunt Suidas & Lactantius. Symbolum certè Regij Prophetæ est à morte vindicantis Christum, qui in cruce mortuus creditur. Sic scilicet Deitas abs Humanitate distinguitur.

XXIII. Hierographia simplex.

Committit Plinius, aut veriùs Natura Delphinum cum Crocodilo. quod ad Symbolum adaptari posset. Ingenio enim et celebritate magis, quàm viribus, hunc ille superat. Ita Crocodilum armauit, & cute indurauit Natura: molli tantum, ac tenui ventre. Hoc non ignorans. Delphin mergit se, et hosti nixo viribus submittens dorsum, cui cultellata inest pinna, in tempore assurgit: et in aluum, solam, ut dixi, telis expositam insinuat sese: atq; illa, ventris penetralia, haurit spina. Hoc autē natura ludicrum vult; ut aduersus potentiorem nitamur prudentia: & tempus atq; occasionem ne negligamus. Voluit autem Mysta Delphinem, cum Chamœleonte in arenam adducere. qua ratione non intelligo: Delphin enim simul ac terram attingit, occidit. hac forsan: quod tarditate Chamœleontis, celeritatem Delphini temperandam: & modum tenendum existimet.

XXIV. Hierographia Simplex.

Villæ Iuliæ, cujus sciographiam habemus, fons est virgo. idest, virtutis sedes: nec delitiæ suburbanæ, vitijs urbanis inquinatæ.

XXV. Hierographia Simplex.

Micans Sydus, & altare fumans, admonent nos suppliciorum, & votorum. Nam quod nos nostrum thema lateat, aut fallat, tutissimum perfugium est, ad aram Numinis, potentis rerum. Primitiæ frugum altare circum, non tàm ad intuendum nobis, sed et ad imitandum

propositæ sunt. Æquum enim nos gratitudinem Deo, à quo omnia habemus, munusculo declarare.

XXVI. Hierographia gemina

I. Symbolum ad Christi æternitatem: Icon ad mortalitatem spectat. Sic igitur Pont. Max. loqui putatote: Regnum tuũ Christe, qui crucem sustulisti & tormenta crucis, amore nostri pertulisti, perpetuũ erit, nec ullis seculorum spatijs finietur: licet mors tua, impios perstringat. Temporis enim fuit, quod clepsydra caluariæ notat. imò mortis æternæ frenum est: quod sequens imago declarat. Ac si quẽ dubitatio, aut stulta sapientia ventilet; patent libri mystici: qui ut annunciarunt, ita confirmarunt regnum Christi, cruce partum.

2. Agnus in ara repræsentat Christum, propter innocentiam: et sacrificium Agni Pascalis, typus erat mortis Christi.

XXVII. Hierographia gemina.

Hic Symboli prioris auctor est Apostol. posterioris Propheta. Hieroglypti utriusq; Pius V.

1. Insignia qui submittit, se submittit Deo. Hoc Pius facit: & insignis spei assertor S. Spiritus, spem Pontificis ratam facit.

2. Atq; hæc quidem prioris sunto. Posterioris est Nauigiũ, procellis & tempestate agitatum, sed cujus fluctus mitigat, ac sedat: qui cœlum & mare, uti condidit ita regit.

XXIIX. Hierographia gemina.

1. Prior est fiduciæ in Seruatorem, ut manifestum fit ex Libamine & Hostia. si obscurum foret Symbolum.

2. Posterior, fructum fiduciæ, manu repræsentat: germen florens: & claues, tantæ dignitatis argumentum.

XXIX. Hierographia gemina.

Gre

Gregorius XIII. Portam, quam ſanctam vocant, recluſit, et clu-ſit. quo anno patet. Symbolum verò, optantis eſt, ſanctum limen ſubire, ſanctos & inſontes.

XXX. Hierographia Simplex.

Xyſtus V. vindex ſcelerum, & aſſertor juſticiæ, in monte tertio (de monte vocabatur) ut eminentiori & magis conſpicuo, gladium in acumen, quod crux tenet: fixus enim cruci Chriſtus, eſt norma Patris: per libram, æqua bilance, id eſt, æqualem juſti canonem, diſtrinxit. non in hac tabula ſolum; ſed magis in Rep. Ex altero monte, Cornucopiæ: ex altero ramum oleæ producens. quod juſtam gubernationem perſonarum, pax: pacem, rerum copia, & ubertas conſequatur. Quam temporis ſui felicitatem, ſymbolo, ut legere eſt, expreſſit.

XXXI. Hierographia Simplex.

Ærario inſidens Leo, cum Stella, ſupra collem inter duos aſſurgentem, Pontificis curam de Rep. cujus neruus eſt, cenſore olim non ſolo Demoſthene, res numaria, in plano, licet ſublimem locat.

XXXII. Hierographia Simplex.

Globus terreſtris, ſi terrigenis omnibus, gratus eſt, nec affirmare auſim: multi enim queruntur. nec negare: nemo enim cœleſtem quærit. Confugiunt nonnulli ad mortem, veluti ad portum. non mundi odio ſed fortunæ ſuæ. Plures cœlum cantillant; ſed quod excedere cogantur terra. Quod unus vir, probari ſe omnibus exiſtimet; extremæ dementiæ eſt. Nam qui fuit, delitiæ orbis terrarum falsò; is fuit, lacrymæ Judæorum verè.

XXXIII. Hierographia Simplex.

Hic optat, Manna perplui Robur gentilicium. imò Heſiodus non gentiliciũ inſigne, at ſatam aut natam forte quercũ, ſi rectè vidit Theophraſtus.

phrastus, manare sublucano illo liquore vult. Nam Matthiolo felicius concrescere videtur in fici, fraxini, Orneglossi frondibus. Certè si in Amygdalæ, Persicæ, Quercus folia deciderit, mellis more defluit. Nec suam modò familiam, quam ex robore æquum est agnoscere; sed Italiã totam: quam non solum fæcundæ, verùm etiam jucundæ arbores cohonestant. Nonno n. Poetæ, Manna nostrum est μελλιξξπόσ ἄστρ@ et liquor ille dulcior aut salubrior melle, cöalescit grumosus, cùm in frondibus arborum variarum, tùm in herbis & lapidibus, ipsoq; solo. In tanta benignitate Naturæ; benè præter Italiam, Ecclesiam, quæ Italiæ finibus non continetur, sed vix terminis terrarum orbis, complexus est votis. Quod piis, probo. Quod à Ioue, nescio an omnibus probarim. Nam licet Iuppiter sit iuuans pater; religio olim fuit, figura Iouis exhibere Deum. Iam Melle Iupiter pluit, Rusticorum fuit, Galeno teste, non Principum de Manna Italiæ, prouerbium. Hoc addo. ne quis nesciat ex Oriente aduehi, idem re, nominibus distinctum. Hoc Manna, illud Tereniabin Arabes vocitant. Quod autem ego vota Mystæ latius interpretor, mentem ipsius, non meam rimor. Est enim Pont. Max. pro Re, non priuata, sed publica Deo vota nuncupare.

XXXIV. Hierographia
Duplex.

Petri Lembus, jam olim Ecclesiam refert. quæ licet. jactetur ærumnis, ut procellis ille; gubernatore tamen Christo, semper liberatur & vindicatur ab injurijs.

XXXV. Hierographia
Duplex.

1. *Prior tibi Ensem et Pedum, forma decussi,* Harmonicè *conjungit. quod Ser. Tullij Regis est: qui Numam & Romulum simul æmulatus est. ne, ut sub illo, dissoluerentur: aut, ut sub hoc, efferarentur animi ciuium. Nihil igitur omittit, qui Seruium in regno imitatur; sed rectam ciuitatis gubernandæ normam tenet.*

2. *Posterior, prioris confirmatio est. Nam ut scopulum, nequidquã verberant marini fluctus; ita suis librata ponderibus stat, & semper stabit justa rerum gubernatio: hostibus formidini, ciuibus quieti, socijs præsidio.*

Prima Hierographia Simplex uti sequentes Cæsarum.

Quemadmodum Pœnis, Romani populi legatus, eodem sinu pacem et bellum offert; ita Imp. Romanorũ Rodolphus I. Cæsar, eadem manu hostibus et dubiæ fidei socijs. ut animaduertis ex sparo et ramo oliuæ.

II. Hierographia Simplex.

Adolfus ab Augusto sumsit: Augustus ab Euripide, verba duo natura inter se opposita, & arte decenter cöalita. Hæc loquuntur, tantum vocem non edunt, anchora, quam moliri òperosum est: et Delphin, quo nihil expeditius. Præcipitare negocium, est id perdere. Si alijs in rebus mutare consilium & rationes licet, In bello, pœnitentiæ non est locus, vt hoc non ad voluptatem pictum, sed ad necessitatem præceptum intelligas.

III. Hierographia Simplex.

Hæc cunctationi opposita est: telum enim volatile Albertus I. mànu tollit. tantùm non vibrat: et increpans in negocio prægnanti, tarditatem, Tolle moras inquit. ex Lucano forté: Rectè, imò Regié. Nam Alexander Magnus, interrogatus, quid tantas res, ea ætate gessisset? Nihil differens, ait: Cæsar nihil minor, celeritate sæpiús, quàm vi vicit. Eiusmodi Principes, cum habemus, non est quod alios de Rep. gerenda consulamus. Erudiunt enim ipsi nos. Tantùm abest, vt alienis, vel rudimentis, vel præceptis indigeant. Hic certe Imperator, duobus verbis summam belli gerundi complexus est. Tanti est cùm in omnibus rebus, tùm bellicis præcipuè non feriari.

IV. Hierographia Simplex.

Fide parentium, puta: consilio autem imperantis, Resp. firmatur. Atq; hæc quidem, caduceo coronato vult Hierographus. Nam Mercurius virga inter angues forté dimicantes inserta, pugnam diremit: qui parte media, sui voluminis, nodo, quem Herculeum dicunt, inter se vinciuntur: et ab hoc reflexi, dùm in oscula coëunt, circulum describunt. Sic scilicet iudicio Magistratus, controuersiæ inter ciues dirimũtur: et ejusdem cõsilio bella cum hostibus finiũtur. Manus verò inter se deuinctæ,

non tantùm volunt fortaſſe fidem ciuium; ſed mutuam beneuolentiam ciuium & Magiſtratus: jurat in leges, & injuratus legibus Diuinis tenetur: naturalibus obſtringitur.

V. Hierographia duplex.

1. *Aquila eſt orbi hiulco inſidens ita; ut unguibus hiatū cohibeat. Cum Hieroglypto concordat Symbolum ex eo natum: quod ſibi de competitore victoriam promitteret.*

2. *Et hìc Aquila Solem contrà tuens, audaciam ejuſdem, contra riualem, cujus familia Sole clarior, declarat. Symbolum ſimile. quo jam ſe non tantùm aduerſario opponit; ſed & cùm Deo parùm modeſtè ponit. Eſt quidem Aquila Ioui ſacra, ut ad fabulas rem reuoluamus: & à Mario. ut in hiſtoria, ſola legionibus eſt, Plinio teſte, conſecrata. Sed abſit mihi omnis cum Deo comparatio. Iniqua enim eſt, ne dicam, ſtolida & veſana.*

VI. Hierographia gemina.

Hìc femore tenus, Statua in baſi ſtat: iſtìc integra. Pugilis forte. Vtriuſq; idem Symbolum: haud dubiè, quod ut fundamentum, eſt ædificij firmamentū; ita conſilium Regis, ſit fundamentū regni. ut, vulgò homines, alia in Principe obſeruent: quemadmodū domus parerga potius, quàm domum. Demoſthenes profectò, cùm alij alia laudarent in Philippo Rege Macedoniæ, vituperare illas laudes & regias quærere. Quæ illæ? inquies: ſe regere, uti opinor, & Remp. gerere.

VII. Hierographia Simplex.

Lynx eſt acuto viſu, maculoſo tergore. Audaciæ ſimulacrum Sigiſmundus vult. Timidam tamen Horatius appellat. Olaus Magnus ab ignauia tuetur: cui de animali patriæ, ſcribenti debemus aſſentiri. præſertim ſi etiam cum ceruis bellum gerit, ut credit Geſnerus, Cerui enim in Suecia non ſunt. Certé, quœ præuidemus, minus timemus. ut illa perſpicacia, feram omnia contemnentem faciat.

IIX. Hierographia ſimplex.

Venceſlaus, ſi cætera, infra Majeſtatē Imperatoriam; hoc ſupra multos

multos Regum et Cæsarum: quod, cui reluctari non poterat, cesserit fortunæ. nec in fratrem quidquam grauius statuerit, quem fortuna dedit aliquando in potestatem. Hoc vult cùm Naui & cœlo et mari agitata: tum sententia mediusfidius graui.

IX. Hierographia simplex.

Orbem coronatū decenter vides. An gnomē probes, nescio. Quemadmodum n. non eodem omnes palato sunt: cùm hos acria, illos dulcia capiant; sic nec ingenio. Vlysses tectus: Aiax nudus. Illi probaris facilè: huic minimè. Plures fortasse sunt Vlysses, quàm Aiaces. Et verè simulare, citrá injuriam, semper enim hæc absit, ad rem, si cujus, Magistratus facit. Nam solers mater, liberos infantes prudenter decipit; quos perderet, omnia nudando. In populo autem quot sunt infantes? Non quæro, ætatene? sed vanitate?

X. Hierographia simplex.

Danaëm Iuppiter aureo imbre perfudit, & compressit. Hac fabula, & non fabulosa sententia, conjunx Sigismundi Barbara, pudicitiā venalem censet, liberalior tamen pudoris sui.

XI. Hierographia
Duplex.

Imò pæne eadem. Nam idem signum, idē Symbolum. Hoc differens, quod hîc celitus detur: istic à signifero exceptum, nec ab eo solo gestetur: habebat enim signifer laboris socium. Et sunt eædem uspides hastarum utrinq; in utraq; facie Numismatis. Signum, inquam, militare, quod à Persis (nam aquilam Xenophon notat in expeditione Cyri) per Macedonas imperij successores, ad Romanos transijt. Qui autem socio præreptum vult; in hostes videtur missurus, quod dubijs in rebus ad concitandos militum animos, factum legimus frequenter. Atq; hæc sub oculos cadunt. Quod autem cœlitus datur; à Deo pendêre victoriam Imperator ostendit. Ita videor Hieroglypta intelligere. Quod autem victoria fugā nesciat, non scio, quid Albertus II. velit. Nam ipse in apparatu belli Turcici, in agro Strigoniensi mortuus est: & fortuna in bello sæpe mutat vices; ut propior victo sit sæpiùs, qui tandem vincit. Dicitur

Græcis νίκη & *quidem* παρὰ τὸ μὴ εἴκειν *à non cedendo. ſed quam* ἑτεραλκέα *Homerus, mutantem ſubinde vices, verius nominat: Virgilius alternam. Boni igitur ominis potiùs, quàm veri nominis cauſſa, dictũ quod ſcriptum legis, puto.*

XII. Hierographia ſimplex.

Leges et arma in promtu habes. illæ regunt, hæc tuentur imperiũ. A Iuſtiniano habet Imp. Fridericus, ut ſine quibus Imperatores, non modò imperium, ſed ne nomen quidem tueri poſſunt.

XIII. Hierographia ſimplex.

Conſociatio eſt, quam compaginẽ vocant. Sed Imperatrix de Analogia loquitur, quæ nobis eſt proportio. Diuiditur autem in Arithmeticam, Geometricam, et Muſicam. Quam omnem Timæus Platonis, in mundi fabrica obſeruat. Bodinus in Rep. primus, ut videri vult. Duas certè priores ſpecies notant Plato et Ariſtoteles in Rep. Sed Poëtæ harmoniam Cadmo antè deſponderunt. Et illi concentum ex Arithmetica & Geometrica proportione, ſuauiorem quauis vocum harmonia cognouerunt. Eſt autem rerum proportio, in natura. ni eſſet illa; hæc non eſſet. Nunc concors iſta rerum diſcordia, Naturam ut ſtatuit, ita ſeruat. Eſt in Rep. ut ſtudia pacis, quam Palma ſignificat: et belli, quod ſigna & arma, totis finibus inter ſe diſiuncta, vel cæco declarant. Hæc enim coronam, quam læua tenet, retinent: & ut domi pacem præſtant; ita foris victoriam pariunt.

XIV. Hierographia ſimplex.

Cor, quidem cujuſuis eſt, ſed Regis dicitur à ſapiente eſſe in manu Dei. Nos enim legibus ſubjacemus: ille ſuperior legibus, Deo. Hîc cor, quacunque tandem corona cinctum, Regium eſt. Velim eſſe ex Anagyri. cujus folia adhuc virentia ſedant tumores, ſi credimus Galeno. Laudabilis enim eſt in ſumma poteſtate, ſumma moderatio.

XV. Hierographia
Simplex.

Sex ra-

Sex radijs Mystæ rotam vitæ humanæ fulciunt: propter totidem vices. Quam aspidem acumine gemino per internodia dirimunt; hujus vitam laboriosam volunt. Voluitur autē hæc rota sub mundo, qui mundi Principem notat. cujus vox quoq; exauditur: Per tot discrimina rerum. Quot verò? Quot acini sunt Punici mali. Sed et, ut hoc duri corticis est et insuauis; ita acini grati: nuclei medici. Ad rem accomodatè. Nam dulcissima est, rectè factorum recordatio.

XVI. Hierographia Duplex.

1. *Imp. Maximilianus primus, priorem uxorem duxit, Mariā Caroli audacis, ultimi Burgundiæ Ducis filiam, ex qua sustulit generosam sobolem utriusq; sexus. Hoc significare vult aquila. Ac quod hæc pullos suos, qui Solem contra tueri nequeunt, nido, ut degeneres expellat; prolem suam omnem generosam, ut erat, asserit. Hinc illud Symbolum. Sed et in eo vincit Aquilam: quod hæc tantùm tria oua pariat: et tædio alendi, exclusum, ex pullis, unum exturbet. Quippe eo ipsis tempore cibum negauit natura, ut scribit Plinius de quadam Aquilarum specie: ne internecione, reliqua animantia, delerent.*

2. *Posteriorem duxit Blancam, Ducis Insubriæ filiam. majori spe, quam re. Licet Iunonem Poëta appellet. quod nescio cur Ioui, apud Paganos, non licuit impunè. Hîc Iunonia est auis; ut istîc Iouis in palma. non illa frugifera, si tamen altera non est laurus. Species referre arboris non est operæ pretium: & sine opera nostra, pretium est apud Plinium. ac nescio an apud Theophrastum quoq;. Hoc scio Aquilam in rupibus nidificare, & arboribus. In palma laurôue collocare licuit Imperatori: debuit sculptor in fœcunda. Multò minus Buxo. quod semper vernet, Belgæ palmam nuncupant.*

XVII. Hierographia Duplex.

Columnæ utrinq; sunt binæ. Inter posteriores Aquila, alis utramq; contingens. Coronatæ utrobiq;. Herculis appellant. siue montes Calpen & Abylon: siue æreas verè columnas. quod ulteriora, omnia esse mare, creditū sit vulgo. Nam Platonis in Timæo, alia longè sententia est: & ultra esse, si non continentem, insulas, Sertorius apud Plutarchum

 ostendit.

ostendit. Columbus auo materno Caroli V. Imp. orbem nouum aperuit. Carolus plura detexit, atq; occupauit. Unde Symbolũ, ex Pindaro sumtum: Plus ultra. utriusq; Hieroglypti idem. Nam & in Hieroglyptis hoc tantũ discriminis est: quod uno utitur, ut Rex: altero ut Imperator.

XVIII. Hierographia
Gemina.

1. *Zodiacus est, & in circulo suo Sol. sed nondum in auge: sic enim Alfonsus Apogæum vocat, Græcè tamen: fulgorem quippe significat, usu populari: in arte verò maximum recessum solis à terra. qui est circa quartum ferè gradũ cancri. Quid vult Imperator tàm erudito Symbolo & Hieroglypto? Plura sperare ex quo nondum omnia detexerat: & magna licet, animi sui magnitudine duceret inferiora.*

2. *Spes prisci honoris, & restituendi imperij suscitata est, ex capta Urbe. quam Tyberis secat. Hic enim ille est, qui inter populeas frondes, tàm largo utre, riuum profundit, oblata fortassis ab aliquo assentatorum. Nam majori animo contemsit imperium urbis: quam sui urbem ceperunt.*

XIX. Hierographia
Gemina.

1. *Carolinorum dixi, non Caroli Numisma prius. Et hoc ærariorum Bruxellensium est. ut ex inscriptione constat. Calculus ex Pyxide ratiocinariorum. Est autem in hac facie, aquila, pede altero Basiliscũ calcans: altero anguẽ tenens. Aquila Imperatorẽ signat: Basiliscus et anguis, Imperatoris hostes, bello jam subactos: ut quos in manu, in potestate habeat.*

2. *Laurea cum ipsis baccis corona, victoriæ utilis index est: vincla perpetuitatem & pacem secutam indicat. Pacato igitur hostico, jure oblata est Carolo.*

XX. Hierographia
Simplex.

Imp. Carolus, elocans filiam Mariam, Maximiliano Imperatori, locauit sub manu Dei. Hinc illæ manus: et duo M M (initiales litteræ, Sponsi & Sponsæ) fidi amoris ergò, inter se conjunctæ.

Chari-

XXI. Hierographia simplex.

Charites sunt, quarũ auersa rosas utraq; manu tenet, pro flore ætatis: dextra Myrtum propter venustatem: læua glandem, fæcunditatis ergò, aut moderationis in tanta fortuna. Vrna perpetuò fluens, stirpem generis promittit: Corona regnum. Genij sociare se Deabus gestiunt. quod augustiora sunt, quam humana, quæ Principibus bona obtingunt. Quod non tantũ amore sed iudicio, in sua conjuge Imperator amplexus, antè Charites ponit. Nec diuinatio sagacissimũ Principem fefellit. Nepos enim rerum potitur: & filius hereditario matris regno creuit.

XXII. Hierographia gemina.

1. *Biceps Aquila imaginem Crucifixi gestans, Ferdinandum Imperatorem proponit, omnia sua cum imperio, committentem Deo.*

2. *Danubius ex Germania per mediam Hungariam means, varijs ostijs se in Pontum Euxinum exonerat. Eo signatus est Numus, quo tempore res Imperatoris erant in Hungaria secundæ, recepta ex pacto Transyluania.*

XXIII. Hierographia gemina.

Vtraq; habet Sphæram, cum insignibus gentilicijs. Prior super positam: posterior infra Aquilam. ut hîc sit basis, istîc fastigium. Vtraq; ductas à centro lineas ad circumferentiam. Aut me omnia fallunt: aut bonus Imperator undiq; spirat Deum: & sperat cœlum. Atq; ei hoc fuisse propositum, Symbolum clamat: Christo duce.

XXIV. Hierographia simplex.

Connexæ dexteræ, altera est Imp. Ferdinandi: altera Annæ, Reginæ Hungariæ, Filiæ Vladislai. Omen connubij. quod perpetuum, & stabile, expetit Symbolũ. Rosa, cum venustate, suauitatem, prætendit.

XXV. Hierographia Simplex.

M. cum

M. cum Cæsareo diademate, est Imp. Maximilianus II. mundus verò, quidquid in mundo est. Sceptrum autem jus: Ensis, arma, quibus jus vindicandum est. Quod quia difficile, Domino orbis, rem permittit.

XXVI. Hierographia
Duplex.

1. *Prioris Symbolum est Græcū: In tempore utrumq; id est, nunc placabilitate, nunc seueritate opus est, ad retinendam imperij Maiestatem. quemadmodum Aquila biceps, si loqui posset, simul loqueretur. Sed vocalis est palma, præmij simulacrum: & fulmen, irati Iouis argumentum.*

2. *Posterioris latinum. comminuam, vel extinguam, puta semiplenam Turcarum lunulam. Hoc n. Aquila, id est, Imperator à Christo optat; cujus Cruce insigniuit fastigium Coronæ.*

XXIIIX. Hierographia
Gemina.

1. *Sic aliena, qui inuadit, quod huic, sub Equite, strato eueniat. Non vana imprecatio Imp. Maximiliani Regis Poloniæ designati. Nā Stephanus non fuit longæuus. & agnati, suos quisq; patitur Manes.*

2. *Victrix corona per Mundum & Diadema transiens Domino & Architecto Mundi, regnum & imperium refert acceptum: aut verò dignus ea corona Maximilianus, cuius Littera capitalis, medium obtinet. Nam ex Mundo, imperij insigni, arcus exit: cuius cornua ad peripheriam Numismatis. quæ hîc extima celi superficies est, tendunt: quod non alius sit potestatis regiæ tutor, quàm dator, Deus.*

XXIIX. Hierographia
Duplex.

1. *Simplex vtriusq; & idem symbolum, nec non pium Nam de sua diffidit prudentia: & prouidentiæ fidit diuinæ. Igitur Aquila, nunc insidens Mundo cancellato, quod iudicium est difficultatis regnandi) mordicus Anguem tenens, nihil aliud vult, quam Imperatorem, omnia*

& præteri-

et præterita, et præsentia et futura, Deo permittere. Hæc scilicet anguis, licet hîc non in spiram actus, notat.

2. *Aquila inuitens globo terrestri, ætate, ut apparet grauis, exhibet Imperatorem, mole rerum grauem, nec leuem ætate, in Deo, conditore hujus Machinæ, totum acquiescere. Tenia autem circumfusa sine notis, notat Imperatoris, & non cuiuis nota consilia.*

XXIX. Hierographia
Gemina.

1. *Cœnotaphium est hæc Pyramis: nihil enim simile est Pragæ in monumẽto. Ad imitationem veterũ Ægypti regum: quos etiam æmulata est Roma, in tumulando Cæsare. Luna, in fastigio, deficiens, mortem designat, id est, animæ migrationem è corpore. Nam in scapo, Æternitas animæ impressa, dicam, an expressa est. piè à Christianis. Et Cyrus hanc viam ingressurus, grauiter apud Xenophontem, de immortalitatæ animæ desserit.*

2. *Romani Principes suos referebant in numerum Deorum. Pyra cremabatur corpus. in culmine Aquila erat retinaculis dextrè vincta. His adustis Aquila, altum cita tenebat ut pluribus, Herodianus. Et hæc credebatur, animam Principis, in cœlum vehere. Explosa superstitio est. Hîc tamen Aquila, pro Imperatore, verba facit. ut quiuis ex Symbolo intelligit. Nam insignia imperij, et signa belli, humi posita, apertè clamant, depositam esse rerum humanarũ curam: quæ nihil ad diuinas.*

XXX. Hierographia
Gemina.

1. *Quæ sinistra est, ad dextram conuerto. Nam M. id est, Mariæ, (quod prima littera nominis sit) sola spes erat. M. id est Maximilianus: in marito enim fida conjunx acquiescit.*

2. *Posterior ergò re, quæ prior est ordine. Sed nec à proximo Numismate aliena est. vides enim inter frondes, frutices, pyra. id est pyramides. abs lato enim in acutum, quo pacto flamma desinunt. Vides, inquam in corolla. quæ cingit meditationes Imperatricis. et hac notat sobolem felicem: cujus, propter ætatem, tota spes erat, in frondibus, id est, in spe. Interiora sunt angustiora. Tres coronæ in medio positæ, media Imperatoria: dextra, Castiliæ: læua Aragoniæ designãt abjectũ omnem*

 fastum.

fastum. Subjecta corona spinea, quam quinq; vulnerum Christi capitalium stigmata, distinguunt, reliquam vitam in ærumnis, quæ tamen ad melioris vitæ spem erigunt, positam indicant. Atq; illa supernè fulgens spes ex Iride emicat. Corona clarum brauium, et certaminis præmium est. Quod etiam Poëtæ voluerunt Hesiodus & Horatius. Ariadnæ Bacchus dedit: & ea mortua, ut virtutis memoria non moritur, retulit in cœlum. Sydus est, supra humerũ Arctophylacis. Oritur, cum Scorpione, Nonis Octobris: occidit, exoriente Cancro & Luna. Habet stellas nouem ordine, & in orbe. Si pictor subtraxit, ignoscendum est: si Mysta, cognoscendum est, octo species beatitatis designari. Sed et sunt qui octo tantum stellas numerent.

XXXI. Ad superius Numisma te mecum converte, duplex est.

Semper secutus sum ordinem. Hic non excedo, sed in ordinem cedo, finem vitæ, & infinitam vitam Imp. Maximiliani II. Cæsaris.

1. Duo Hirci nitentes in contraria significant, ille immortalitatem animæ: hic mortalitatẽ corporis: Mystica interpretatione recepta antè.

2. Symbolum prius non exposui: positum enim est in luce. In hoc nihil obscuri. Et si quid esset obscurum; id manifestum fit, ex Anno et Consule. id est, inscriptione interioris circuli: scribitur enim quo anno ex hac vita misera & momentanea, in illam felicem beatamq; migrarit Imperator. Cæterum laurus cum baccis, immortalitatem patri, et immortalem gloriam liberis in hac etiam vita promittit. Certè & fascia, qua deuincitur, regiam, si non potestatẽ singulis: dignitatem omnibus.

XXXII. Hierographia

1. Calculi in abaco sex (septimus enim patri diuinitùs obtigerat, ne miremur subsultare) concordiam suffragiorum exprimunt: tot enim reliqui sunt, secundum Regem Boëmiæ, principes in imperio viri.

2. Semper parco labori meo, & tuo lector. scilicet, Hoc est, quod Symbolũ prius, præterij silentio. Et hoc quid habet difficultatis? Aquila jam tùm meditabatur bellum in Turcas. Hinc illud telum, quod unguibus librat.

XXXIII. Hierographia Gemina.

1. Rursus

1. *Rursus Aquila volatile telum tenet, vibranti similis, sedens in fascia, cujus Symbolum est: Adsit. Supple, inquit de Schola aliquis: Dominus. Mysta singulas etiã litteras ponderat, ut in nomine Adam Beda secutus Græcos. A. Adjuuante. D. Domino. S. Superabo. I. Imperatorem. T. Turcarum. Ego pijs votis applaudam: Quod faxit Deus præpotens, & immortalis. Versibus id varijs expositum Sec° Beruitio jam Pelsenæ imposui, ad Sac. Cæs. Mai. Hoc sum breuior.*

2. *Aquila hîc medium cœli tenet: quia dißipat Barbaros: ac tendit ad majora, quod cæsis fugatisq; hostibus spectet diadema illud* ἄφθαρτον *repositum in cælo.*

XXXIV. Hierographia
Duplex.

1. *Mundus. imperij orbis terrarũ insigne est: sceptrum, tuendi: ensis defendendi: utrinq; laurus, gloriæ paris bello & pace. inter mundum & coronam R. Rodolfi princeps littera. Hæc poterant esse occulta. Quid apertius pia sententia? A Domino pendêre regna et imperia.*

2. *Aquila tota in Deum versa, quem hîc Sol ostendit, significat Imperatorem, pro salute publica, Deo vota nuncupare.*

XXXV. Hierographia
Duplex.

1. *Duæ coronæ, hæc major, et quæ minorem cum nomine Rodolfi II. Cæsaris Augusti ambit: illa minor, diuersæ sunt. Laurea quippe interior: palmea exterior. Hæc major, quod multitudinis, optantis pacem: illa minor, quod Cæsaris cum sagacioribus, qui semper numero pauci sunt, sperantis victoriam.*

2. *Sic itur ad astra. Qua, quæris, via? Virtute & constantia. Deiq; inprimis, ne tollamur inani viriũ aut rerum fiducia, incomparabili auxilio.*

XXXVI. Hierographia
Duplex.

1. *En Cæsaris sydus oppositum, semilunæ Turcarum. Ita Deo placuit, horum immanitatem, illius humanitati opponere.*

2. *En contra monstrum, Parma constantiæ, & gladius vindictæ. Monstrum Chimæra est, quam Bellerophon bello vicit, tricorpor, ut Homerus describit. Charistius interpretatur tres unius virtute populos superatos esse. Et Cæsarem diuinitùs concitari, aduersus Turcam monstrosum hostem: quod enim hoc imperij genus? à parricidio auspicari? nullis terminare legibus? sola niti libidine? indicat Symbolũ, ex Poëta sumtum: Tu ne cede malis, sed contra audentior ito. Jam triceps est, quod in Europa, Asia & Africa tyrannidem extendat.*

XXXVII. Hierographia Duplex.

1. *Aquila biceps, in rupe sedens, Imperatorem in fastigio exhibet; et dùm altero capite Solem suspicit, altero serpentes circa rupem reptantes despicit; bona spe implet, diuini auxilij, contra humanam cùm vim, tùm dolum. Atq; hæc duo sunt, quæ contra duo capita erigat Imperator, necesse est. Quæ illa capita? Potentia et Prudentia, mente in Deo non sole, at solo fixa.*

2. *Deo Opt. Max. Imperator proteia, piè defert. Deuteria copijs, modestè. Nihil n. sibi seruat: cui secundùm Deum laurus, quæ peripheria huius Numismatis est, meritò debetur.*

XXXIIV. Hierographia Duplex.

Thema suum Cæsar Rodolfus utraq; facie exprimit, cum diuersis, sed notis Symbolis. Et antè, ut apud Tranquillum est, eodẽ signo signauit nũmum, Augustus Cæsar. Felix huic fulsit: illi feliciùs fulgeat, Deum, qui astra ut condidit, moderatur, rogo.

XXXIX. Hierographia Duplex.

1. *Quid magis, inquit Iustitia, ad Deum prouocans, aut diutiùs præstolaris? nec subuenis mihi, cui tamen imperium rerum humanarũ tradidisti? cùm terra & mari oppugner? Fuit enim tempus, quo terra mariq; rem gereret Turca, hoc etiam bello.*

2. *Jam, Adsit, interpretati sumus antea. Hic boni ominis caussa, benè repetitur: Diuinum enim adsit auxilium, ubi humanum deficit nos, necesse est.*

Prima Hierographia Mahometanorum, Simplex.

Saladini, qui regnum nostrum Hierosolymis deleuit, exuuias, vel supparũ, vel sagulum vides. Moriens enim circumferri jussit, ne quis rerũ successu insolesceret. dignus qui pro nobis staret: aut qui in Rep. nostra renasceretur.

II. Hierographia Simplex.

Hoc teste victoriæ Barbarus, perfidiæ nos arguit. Erant n. ea tempestate, qui fidem Barbaris datam violari posse, malitiosa juris interpretatione, censerent.

III. Hierographia Simplex.

Incremento Lunæ, incrementum imperij signat. Sed et decrescit luna: deleaturq; tyrannis illa opto. Supplicijs muliebribus non debellatur bellum. Quid igitur Cæsari opem non fertis, ô viri? ô Christiani? Sed & Deus in vota vocandus est: sine cujus ope, nostra hebent arma.

IV. Hierographia Simplex.

Quatuor candelabra, jam ante me interpretantur alij, totidem orbis plagas: & inscribunt Turcica lingua, Alla vere, id est, Deus dabit, ut religio Mahometana, reliquas orbis partes comprehendat. Quod non sinat Christus, lux mundi. Certè æstuabat tùm temporis ut hîc lucerna una. Nunc incendium, proh dolor, latiùs serpit. Nulla virtute Barbarorum; sed nostra partim ignauia, partim discordia, proh nefas. ô Christiani. vos appello. Et quod cæterorum opem nequidquã plorem; vestrã imploro Germani.

I. Hierographia Regũ Christianorum. Primũ Hispaniæ Simplex.

I. est Ferdinandi III. Regis, ut vides, qui Mauris in Bætica conclusis, visus est sibi, non in Hispania tantùm, polliceri imperiũ; sed gubernatore Deo, clauum orbis terrarum.

II. Hierographia simplex.

Alfonsi hæc est litterati Regis. Pelicani meminit Ælianus. Storges nos antea. Celebris aliâs vulgò est. Vult intelligi, se deuouisse vitam suam Religioni & Reip.

III. Hierographia simplex.

Lacessentis & ad duellum prouocantis imago & sententia est. Ferocis sit in acie militis. Regis non est momento temporis, de summa rerum periclitari.

IV. Hierographia simplex.

Tres volutæ sunt, siue, coronæ statuarum: ars enim imitatur naturam. Artem docet Vitruuius. Supra has Diadema Regium. Quæri vult Rex rebus benè gestis honores cùm humanos, tũ diuinos, id est immortales. Nam quod in lemnisco circum lamberet per litteras diuisum; id Ferdinandus quodã die, in aciem educens militem, fusius expressit: Dia de mas valer. Dies, quò virtus magis est illustranda.

V. Hierographia simplex.

Mustela fumo circumfusa, mori mallè dicitur, quàm transilire. ne pellem inquinet. et credit Iouius. Gesnerus tamen etiam flumina transilire continuatis saltibus, obseruatum scribit: nec metuere, ne tingatur. Cæterum Alfonsus Rex, eò spectauit. Nam admonitus, ut in conjuratos animaduerteret, quorũ Princeps erat unus ex agnatis, regiè respondit, malle se mortem oppetere, quàm gentiliũ sanguine, manus inficere.

VI. Hierographia simplex.

Hic magni fecit Imperium: aut veriùs imperantẽ omnibus Deum. Nam & Iouis hæc ales est: et Imperij Romani insigne. ut ante dictũ. Verba nemo non intelligit. Sub umbra alarum tuarum Christe, quas pro nobis in cruce extendisti.

VII. Hierographia simplex.

Fortuna

Fortuna dubia et ancipiti, animo et virtute opus. Sic ſcilicet eques equitem ſternit.

VIII. Hierographia ſimplex.

Murex tetragona forma à Vegetio deſcribitur. in quamcunq; partem incubuerit, grauis exiſtit. Hîc coronatur. Nam Regis Arragoniæ Petri eſt: qui Gallos è Sicilia ejecit. Magna de ſeſe opinio.

IX. Hierographia ſimplex.

Nota eſt fabula de cerua æripede, et cornubus aureis. quam Hercules fatigauit & comprehendit. Hîc adjecit alas, & fabulantem facit, Con eſtas, id eſt, cum iſtis, auro & celeritate, ad cœlum enitar, ſi tu Deus faueris, calcatis & ſuperatis, potentiæ æmulis. Certè ubi opus eſt facto, nequidquam conſultamus: et auro omnia, hoc anno expugnari audimus. quod ut luctuoſum victo, ita nec pulcrum victori. Diffidit n. ferro, qui aurum fundit. Profertur oraculum Apollinis. quis Apollo? Factum Alexandri. Sed quod reſpuit Romana virtus.

X. Hierographia ſimplex.

Symbolum luce clariùs eſt: & quid obſcuri in ſerto, ad firmitatem reuincto? cujus in apice annulus eſt, velut arrabo conſtantis fortunæ.

XI. Hierographia ſimplex.

Deo ſceptrum ſubmittit Rex, ut par eſt, Regi regum. Coronæ ſuæ orbẽ terrarũ. nihil modici promittens ſibi, gubernatore et adjutore Deo.

XII. Hierographia ſimplex.

Hic jam ipſe gubernaculum orbis terræ corripuit: et ſupra orbem in luce, nõ in tenebris ſedet: manu aut victoriæ aut pacis ramũ prætẽdens.

XIII. Hierographia ſimplex.

Manus armata lanceam tenet. Et quaſi nullum aliud Regis eſſet officium; hoc opus eſt: inquit Rex Petrus. & opus quidem eſt, ut Rex

regnum defendat armis, sed multò magis legibus, quibus gubernet: & propulset arma: multò magis consilio, quo, leges et arma gubernantur: maximè justicia, et hac animi affectione: Ne quem violem. Nam justum Magistratũ Deus justus tuetur, defendit ac gubernat. Cæterum lancia, unde lanciarij apud Tacitum vocabulum Hispanicũ Festo est. Et hoc telo nostri Proceres sæuiùs in se, ad voluptatem, quàm ad necessitatem olim gladiatores concurrunt.

XIV. Hierographia simplex.

Duæ anchoræ vel propter se, vel propter formam decußim firmæ sunt. Hic Rex duorum regnorũ opes congerit, et egerit: diademate enim cingit. non malè. quod ducem bonũ (hoc enim duæ voces Hispanicæ sonant) optat, non impiè. magis piè, si non ducẽ itineris, sed in omni actionẽ antesignanũ Deũ optaret. Ineptè, quod cynosurã intrà et nõ suprà collocat.

XV. Hierographia simplex.

Falconem quis primus domuerit non quæro: turpe enim si primus Cæsarum aliquis. Nam aliæ sunt artes Imperatoriæ. Aucupio nimis esse deditos, quibus imperiũ dedit Deus, argumento est Henricus Imperator cognomento, non abs re, & abs re, auceps. Majora cedere minori. ut falconi, id est, ingenio vim cedo. Et Principis est ingenium exacuere, non minus, imò magis, quam exercere vim. Hac n. belluæ nobis præstant: illo nos nobis.

XVI. Hierographia simplex.

Quercus est. &, ut ait Symbolum, semper eadem. id est, Regem decet, nec aduersis succumbere, nec prosperis efferri rebus. quod constantia maximè hunc deceat, quo Resp. stat & gubernatur.

XVII. Hierographia simplex.

Cernis turrim, et quidem figura perfecta. sed infecta est: & frustrà laborant, qui custodiunt eam: nisi Dominus dominans custodierit eam. Hoc fertur dixisse Arragonus, regni Neapolitani Rex, quando suorum leuitati, et Gallorũ furori cessit. Nec falsò. Nam Carolus VIII. qui Gal-

qui Gallos rexit & duxit, non toto vertente anno, versis fatis, regnum amisit. Et certè, si absq; caussa nihil fit; quid facient secundæ caussæ absq; prima & principe?

XIIX. Hierographia simplex.

Natura detur, an industria comparetur virtus, quærit alicubi Plato. Et naturam arte erudiri, ac corrigi, usu comprobatum est. Ferdinandus voluit videri justus natura, non arte, nō cultu, non educatione. Fuerit talis beneficio Dei, qualis fuit, major est laus est, ab his, quæ acquisiuimus, quàm quæ accepimus. Aliter Regi visum est. Hinc Adamas passim ex rupe lucens, naturæ opera, non artificis.

XIX. Hierographia simplex.

Crystallū Plinius nihil aliud vult esse, quàm glaciem, quod locis gelidis nascatur. imò Græcis glacies dicitur τὸ διατοῦ κρύους συςέλλομενον. *Quid quid est, genuinum hîc Rex non factitium de rupe ostentat, eadem, qua prius sententia, de Adamante. ut hisdem verbis sententiam explanat. Mutandæ autem imaginis caussa, idem sentienti fuit: quod non modò in re graui, quam refert Adamas; sed & in re fragili, id est vitrea, semper sibi constet. & quidem indole, non simulatione virtutis.*

XX. Hierographia simplex.

Sydus faustum, Hispanicè, faustū ducem appellat. Et hoc est, quod nauim ex tempestate in portum reuehat. Deus, inquam est, qui Principes varijs fortunæ jactatos procellis explicet, et restituat in integrum.

XXI. Hierographia simplex.

Salamandra siue alitur igne, siue extinguit ignem, ut Plinius tradit, constantiæ indicium est Pierio. Et huic supra, si non subscribit Rex Arragoniæ Ioannes. ut legis.

XXII. Hierographia simplex.

Aues natura armauit. Nos in mutuā perniciem arma cudimus.

 Non est

Non est igitur Aquila, quæ sagittis confodit accipitrem; sed Rex legitimus, cui ut aquilæ in aues, in populum imperium obtigit: qui Regulum aliquem, nequidquam rebellantem, vincit tandem, & castigat.

XXIII. Hierographia simplex, licet Duplex.

Est enim eadem & scriptura & pictura ferè. præter basim. Atq; ut rem paucis perstringã. Gordianus nodus est, quem Alexander magnus discidit, non distrinxit, ut apud Q. Curtiũ est. Fama erat, rerum in Asia potiturum, qui hunc nodum soluisset. Ubi juuenis ille nihil ingenio profecisset; acynacem expediuit. id est, ad vim confugit. Iuuenem Regem, Principes juuenes et senes æmulantur. Tantum .n. quisq; tenet, quantum manu tenere, et vi potest defendere. Quod quia majori opera nec eadem semper fit; basis alia atq; alia: diuersas difficultates recludit. Rex Alfonsus profectò, motam de regno Castiliæ controuersiam, armis dissoluit, increpans æmulum: ascende solum, si pluribus lubet experiri.

XXIV. Hierographia simplex.

Burgundiæ Principem vides, & insignia Burgundiæ. Campum etiam, ut fit, interstitio diremtum: ut equitum sit, non equorum certamen. Prouocat ad pugnam quemuis, more et audacia majorum. nec ad duellum, sed bellum magis. Laudat .n. hunc ipsum Philippum Erasmus. nec injuria laudat. sed in juuenta, ut præcoces fruges raro ad maturitatem perueniunt, extinctus est.

XXV. Hierographia simplex.

Hujus uxor, sub imagine Pauonis, omnia vana censet, etiamsi orbi uniuerso imperaret, tanto Principe viduata.

XXVI. Hierographia simplex.

Belgæ Philippo II. Regi Catholico in inauguratione non tantùm humanos, verùm etiam augustiores tribuerunt honores. Tanti fecere unicum filium Caroli. Inter hos, illud est, quod Philippo cum Ioue imperium diuidunt, Pagana assentatione.

XXVII. Hierographia simplex

Huic

Huic conformis est Phœbus, imò Philippus, quem in quadriga Solis, ut plebs in omnibus immodica est, collocant: & post exterminare voluerunt.

XXIIX. Hierographia
Duplex.

1. *Quernea corona donabatur, qui ciuem Romanum seruasset. Donatus est Philippus, suscepta tutela fidei, qua stat ciuitas Romana. Insertæ Rosæ olent pietatem. quæ quod inter spinas pullulent, & pediculo sint spinoso, ostendunt difficultatem patrocinij.*

2. *Reliquum orbis et delineatur et promittitur: sed Dei solius est dare. ne miremur Regem cecidisse spe: aut assentatores Regis, opinione.*

XXIX. Hierographia
Simplex.

Hæc non est Regis Philippi, sed Belgarū quorundam qui rebus nouis studebant. Gueseos appellant, id est, mendicos. à Gothis nomen deriuatū Nannius putat. Fidem Regi tamen se seruaturos ad incitas usq;, præ se ferebant. Hinc est illa mantica: & circum Gallicè scriptum, fideles Regi ad manticam, id est egestatem, et incitas, ut dixi. Dextræ junctæ societatem denotant. Ex hac societate natum est sociale bellum, inter Belgas & Hispanos, quò etiamnum flagrat Gallia Belgica, nec intacta est Hispania.

XXX. Hierographia
Simplex.

Hæc Regis Philippi II. est, ut cernis ex diademate & insignibus Burgundiæ. Nam ad hanc pertinet titulus. Et planè opposita, proximæ. Requirit enim in Principibus Belgarū, majorum fidem. planè, ut Darius, interrogatus, quid maxime optaret, respondit. (aperiebat tùm forte Punicum malum) tot Zopyros, quot acinos recluderet. Zopyrus autem is erat, qui Babylonem Regi Dario nequidquam diu obsidenti, ausus in se hostilia, & transfugiens ad Babylonios, subegit. ut Herodotus memoriæ prodidit. Nituntur herclè fide parentium, procerū inprimis, quos duces, ut pastores grex, multitudo sequitur, imperia Principum.

XXXI. Hierographia gemina.

1. Pace Cameraci facta, aut in agro Cameracensi inter Philippum II. Hispaniarum, & Henricum II. Galliarũ Reges, hic nummus signatus videtur. Nam ut cum duobus de armento tauris, robore præstantibus, cæteri ferè mussant; ita horum Principum sectam, reliqui Europæ Principes sequebantur. Est autem Pax, quæ valuas Iani gemini clausit, serto cincta ad festiuitatem, cornucopiæ id est ubertatem quietis, manu ostendens. sed dextra nequidquã faces moliens: arma enim flammam non concipiunt. quod pacis non diuturnæ omen erat. Certè in pace utrobiq; natum est bellum. primùm in Gallia: deinde in Belgio. & furialibus armis prætendebatur religio. Stabat tamen inter Reges pax. donec frater Henrici III. Franciscus, tyrannidem in Belgio appetiuit. fratris enim copias simul traxit: non clientes modò.

2. Vni Pellæo iuueni nõ sufficit orbis. Pellæus Alexander magnus est, à Pella, regia Macedoniæ. Hoc an tortum sit in Philippum Hispanum ab æmulis, quod ad Monarchiam tenderet: aut datum à suis, quod uni orbis terræ imperiũ deberi arbitrarentur, in ambiguo relinquam. Equus effrenis et cursu, fusis jubis concitus, nihil Rege dignum hinnit; sed effrenem licentiam, & omnia occupandi libidinẽ: quæ procul fuerunt à Regis moderatione. Nam Gallis & juuenis et senex omnia reddidit, quæ belli jure occuparat, consilio magis laudabili, quam utili. De globo terræ nihil dico. est enim in conspectu.

XXXII. Hierographia gemina.

Regum Christianorum concordia, est temporis, quo seruatur felicitas. Concordiam signant dexteræ.

2. Forma decussi Rami duo, truncatis frondibus, lauri, Ducum Burgundiæ sunt. Coronantur quod extincta stirps, renata sit, in familia Austria: quæ jam & regio et imperatorio diademate refulget. Cæterum laurus, quod semper viret, victoriæ dicatur. Scintillæ, quas undiq; sparsas vides, micantem ex hac gente, gloriam sonant. Et est ex igniarijs laurus, teste Plinio, quæ mutuo attritu, ignem fundunt. Quod si ad omen spectamus; felicitatem portendebat, si inter urendum fragraret. ut Tibullus quodam versu indicat. et interpres Homeri Eustatius. imò & Porphyrius Philosophus. Nugæ: semper .n. fragrat.

XXXIII. Hierographia
Simplex.

Lusitana Herois, veluti Sydus resplẽdens, soli Regi Philippo dicata et desponsa est: qui tùm ætate et potentia, ut illud cœli jubar florebat.

XXXIV. Hierographia
Simplex.

Regina Angliæ Maria, instaurare religionem conata, quo tempore, Philippo nupsit, præmium & pœnam expediuit. Ita cæcis lumen voluit restituere: timidis relinquere quietem.

XXXV. Hierographia
Simplex.

Connubio pace firmata, omnia sibi omnes feliciapromittebãt. quod Gallia, quæ hactenus lumini Hispaniæ tenebras offuderat, haud secus, quàm luna caussatur Ecclipsim Solis, jam cum Hispania colluceret. Est autem insigne Galliæ Regum crescens luna. Cæterum corona tot stellis distincta est, aut debebat esse; quot regna habet Rex Hispaniarũ. Stellæ in circulis Lunæ et Solis sparsæ, Principes et Ciuitates sunt, alterutrius sectam sequentes.

XXXVI. Hierographia
Simplex.

Querneis suspensus ramis & in orbem se gyrans serpens, mordicus enim caudam apprehendit, & alatus est. non ita sub mentem, ut visum venit. Prudentiæ tamen satis esse constat, hoc ipso; quod serpens est: Celeritatis; quod alatus: Diuturnitatis; quod rotundus. Quæ omnia cadebant in Philippum. erat enim longæuus, et vel propter hoc, prudens. Ad agendum suppeditabant vires. Habemus Philippũ. ubi coniunx? Num vides columbam in trunco arboris? Hæc Anna Austria est, quæ in orba viduaq́; domo surculum gentilicium inseuit. Philippum, inquam, III. qui nunc rerum in Hispania potitur.

XXXVII. Hierographia
Duplex.

1. Duo sunt globi, alter cœlestis, alter terrestris. Hunc patriæ conatur subdere: illum Deo. Non.n. pro focis tantùm, sed et aris pugnauit.

2. Oleæ rami serenitatem: fulmen, seueritatem notat, ut et alibi dictum est. Et temperare hæc inter sese, boni Principis est. Nam ut pœnam delictis; sic & præmia par est esse virtuti. Cæterũ fulmen Vulcanus alatum Ioui fabricat, ut apud Poëtas est, ministerio Cyclopum.

Prima Hierographia simplex,
Regum Galliæ.

Certè tutissimus eras, & nunc es beatissimus Clodouæe, et quiuis tecum: qui manus in cœlum erigit: & spem in Deo figit.

II. Hierographia simplex.

Mente immota spectare & exspectare rerum vicissitudines, si mortalium quemq; Principes maximè decet. Decet .n. sibi ipse imperet; qui alijs rectè imperaturus est. Agunt te injuriæ hominũ & temporum, machinæ molaris instar. Quid tum? Tu tibi consta. Ac ut aquarum cursus conuertunt non euertunt illã; sic tibi exercitio non exitio, qui & quæ tibi inprimis aduersantur.

III. Hierographia simplex.

Consilio, firmatam sibi Galliam, præpotentis Dei et dicit et ostendit Rex. Licet n. de gladio corona pendeat; nequidquam defenditur regnum: quod à Deo deseritur.

IV. Hierographia simplex.

Et Paulus Æmylius, & CrantZius Childericum scribunt fortunæ & regno cessisse, amissa, qua regna stant, parentium beneuolentia. Restitutum quoq; in regnum fide familiarium Principis, Guimei. Nam mutatis ciuium animis (successoris insolentia, mouerat desiderium exulis) dimidiũ Symboli (aureũ erat) uti conuenerat, Guimeus ad Childericum misit, quo agnito ex Thuringia in Galliã postliminio rediens, recepit regnum. Ita mutatio fortunæ Childerici, renouauit canam fidem Guimei. Ut aurũ scilicet flamma; ita fortuna fides exploratur. Symbolum

bolum ipse diuisum potes cernere. Tenent enim duæ dexteræ, suum quæq; frustum.

V. Hierographia simplex.

Rana est, animal, in terra & aqua, in cœno puta victitans. ut sibi non injuria vindicet, terram & lacus. Fortaſſe et hic Rex, impendentem calamitatem familiæ cernens, respectabat quò se reciperet, aut insulam vliquam desertam, aut solitudinem. Usus est Mæcenas antè, ut Plinius scribit, cum terrore Romanorum. Hoc enim signo signabat litteras, quibus absente Octauio Cæsare, imperaret pecuniam: coaxans non sibi, at Principi.

VI. Hierographia simplex.

Deside Domino suo, Hugo arma corripuit: & eo dejecto regnum occupauit. Ab hoc originem trahunt, qui hactenus Galliam imperio regunt. Symbolum, exprobratio ignauiæ Domini est. Sed et injusta usurpatio, imperij herilis.

VII. Hierographia simplex.

Hic non majorē à bello, quàm pace gloriam petit. Præclarè. Palma pacis: gladius belli insigne. quo nec utitur bonus Rex, nisi pacis caussa. ut quies ciuium, non hostium spolia concupita videantur. Nam si tantum licet, quantum potes; quod scelus potentiori erit illicitum?

VIII. Hierographia simplex.

Cœlitus anguem tangi vides: & tandem præfractas ceruices subdere iteratis ictibus. Ita aliquoties admonitum clementer, eum, qui uiribus fretus luxuriat, tandem diuina justitia perimit. Sed nos admonet tota Hierographia, ut contra hostem generis nostri, diuinam opem sæpe poscamus. Tandem enim Dei auxilio ex insidijs eluctamur.

IX. Hierographia simplex.

Scorpius hominem vafrum repræsentat. Inter Principes eum hostem, qui aperto Marte non congreditur. In cauda .n. vis nocendi inest.

Dentem

Dentem Plinius appellat, imò dentes. Nam quorundã caudam tribus dentibus horrentem scribit. Licet igitur eo ingenio hostis, pacisci nobiscum velit: et paratus sit tactis sacris iurare in fœdus; fidem non faciet, si sapimus: nisi sublata nocendi facultate. Per librum sacra intelligimus: per caudam, facultatem nocendi: per cultrum, unicam paciscendi legem.

X. Hierographia simplex.

Elephas ex casibus sese explicans: & fortunam virtuti cedere, non tàm dicens, quàm declarans, bono animo iubet esse viros principes et priuatos. Nam multis hominum persuasum erat: Fortunam superiorem esse. quæ tamen si contrà nitendo nequit; superari quit ferendo.

XI. Hierographia simplex.

Sceptri apicem manus armata occupans, clarè sonat obediendum Regi. Non enim sine caussa armatur.

XII. Hierographia simplex.

Lilium insigne Regni Galliæ, in rupe inconcussa, vellet regnũ hoc esse perpetuum. Sed & concussum est nostra tempestate: & periodus regnorum fatalis dicitur circumacta. De quo autem nemo dubitat. Solius Dei regnum est æternum. Quidquid ortum est, occidit. Et herclè Capetus dominos suos redegit in ordinem: quemadmodũ Carolini suos. Si per Lilium, humanam Christi generationem intelligit; do manus. Nam lilio Mystæ Virginem Matrem assimilant.

XIII. Hierographia simplex.

Ab annulo, cuius forma perfectissima est, exiens sceptrum, figura obelisci, quæ & perfecta, coronatum significat Regem mitem, cogitare nihil mortale; sed ad regnum cœleste pijs votis aspirare.

XIV. Hierographia simplex.

Manus complexæ caduceum, pacem promittunt: & per internatas spicas, rerum copiam & ubertatem.

XV. Hierographia simplex.

Luna

Luna crescens significat hominem, dum spirat, sperantem. quod non diffitetur Rex inter homines, Philippus III, cui magnitudo animi, Audaci nomen fecit: fatetur enim, dum vixit, semper sperasse rerum suarum incrementum.

XVI. Hierographia simplex.

Gladius bellum: palma pacem notauit prius. Igitur dùm hic ipse, utrumque, dicit; neutrum ignorari potest.

XVII. Hierographia simplex.

Testudo domi et foris tuta est: suum enim tegumen, gladio impenetrabile, uti animaduertis, vehit. Hoc ferè pacto, quorum regna benè sunt constituta. Reges ciuibus tutelæ, hostibus formidini sunt. Transferunt enim quo lubet, copias et classem, animum inprimis justicia armatum, prudentia munitum: sine quibus animi præsidijs, nulla vis, quantumuis magna, satis valida est.

XIIX. Hierographia simplex.

Caduceum, virga Mercurij est: pictura verò virgæ Ægyptiorũ; Indiciũ pacis. Nam ut Feciales indicebant; Caduceatores finibant bellum. Virtuti igitur comes (quod in Symbolo supplendum) pax esse consueuit. Nam vera virtus, quæ vel prudentia est, vel sororum Regina, aut dat, aut accipit, æquis conditionibus pacem.

XIX. Hierographia simplex.

Quoties repetam, junctis dextris fœdus publice, ut priuatim amicitiam exprimi? Et in publica concordia ac pace, rerum omnium ubertas est: quam non hìc primum Cornucopiæ exhibet. Radij Solis supra fusi, Deum ipsum fauere cõcordiæ declarant. Quod dicit alterũ non deficere; de se dicit. Per se scilicet non stare, quin semel inita, semper pax duret.

XX. Hierographia simplex.

Vltorem ulciscitur ultor. id est, lacessitus sæpe, lacessentem vincit & illatas injustè, fortiter vindicat injurias. Galea enim & lancia, ut cætera arma, ambobus communia sunt.

XXI. Hierographia ſimplex.

Coruſcans Stella eſt id, quod apparet: Corona Regem, qui non apparet, ſignat. Ad Symbolum accedo. Aſtra Regibus, ſic .n. tres Magos ſalutant, viam monſtrarunt. Ceteris Regibus, ſuum cuiq; thema eſt. Qui verò aſtra regit Deus, longè clariùs pijs & iuſtis Regibus viam commonſtrat, quàm vllus Horoſcopus.

XXII. Hierographia ſimplex.

Magiſtratui eſt poteſtas gladij: Hic rectè vtitur, qui non cæcus iracundia ſumit: at ſedatè, & facie, qua in hoc manubrio exprimitur, aut mente potius ad Deum, a quo accepit conuerſa. quemadmodum Luna, curua iſta facie in manubrio ſculpta eſt, quicquid lucis habet, a Sole, quem ſupra gladium vides, vt ſuperior eſt Principibus terræ, Princeps Vniuerſi, accepit.

XXIII. Hierographia ſimplex.

Matthiolus Plinium reprehendit, quod male intellecto Ariſtotele, ſcripſerit, viperam, Matris viſcera arrodere. ex Patribus tamen, qui de inuidia Græcè ſcribit, inuidiam cum vipera comparat: quod vt hæc matrem exeſt, haud ſecus illa perimat inuidentem. Ignoſcamus igitur huic Regi, qui ſubiectos at rebelles ſibi principes, qui iam ſunt filij, ut ipſe parens Reip. viperis confert. utcumq; .n. tenet; tenet: & quamuis cum ſua pernicie, habet in poteſtate.

XXIV. Hierographia ſimplex.

Salamandra iterum in foco. ſed iam Italicè loquens: Me alo, nutrio. Si de virtute intelligimus, regiè: ſi de muliere leuiter & amatoriè. vtriuſq; profectò ingens flamma eſt, & illius clarior lux.

XXV. Hierographia ſimplex.

Hyſtrix eſt, quæ ſpinas ſagittales, vt Auicenna loquitur, id eſt, miſſiles,

missiles, ut corrigit Gesnerus, in hostes, hi sunt canes, mittit. Nam assiduis aculeorum nimbis, hoc animans, ut Solinus, paulò meliùs loquitur, obruit canes. Propius ad rem. Ex quo, non satis scio, Francus referat, porcum fuisse Trojanorū, et planè nescio, an hic spinosus, belli insigne. quem Echinum Græci, Erinaceū Latini nominant. Ultus auos Trojæ, id est majores Trojanos Rex Galliæ est: quicunq; Italiam defendit. Nam ut Romani; ita & Galli, à Trojanis genus deriuant. Trojani, autem, id est Trojugenæ Romani Italiæ, imò orbis domini fuerunt. Cæterum porcus insigne Romanorum militare fuit, Festo autore.

XXVI. Hierographia
Simplex.

Inuentum esse Ceruum, cum Millò (sic appelletur collare ceruorum, ex quo, canum, nec habet aliud nomen) in quo incisum esset Symbolum Cæsaris; credamus Regi Galliarum, aut Regum Galliæ Historiagrapho. Hujus Regis Ceruus immortalitati seruit, aut cupiditati. Spectat enim coronā, quam si in cœlo cupit, ferendus. Neapolitani enim vix annum, regnantem tulerunt.

XXVII. Hierographia
Simplex.

Crater in cœlo oritur XV. K. Martias. Fit ut inter Ecclipses. Qui usurpat, Ludouicus XII, in regnum Galliæ, Carolo VIII, sine herede mortuo successit: & Insubriam capto Duce occupauit. Sic ad defectus Principum respexit. Fortunæ hic, istic naturæ.

XXVIII. Hierographia
Simplex.

Torquis est ordinis Procerum Regni Galliæ. ut apparet ex pensili bulla Archangeli Michaëlis. Erat, inquam, jam .n. abolitus est: et erat tremor immensi Oceani: quamdiu illa concordia stetit contra Barbaros.

XXIX. & sequens XXX.
Hierographia.

Utraq; alibi exposita est.

XXXI. Hierographia
Simplex.

Candida candidis. id est, bona bonis. Digna Principe vox non fœmina tantùm, verùm etiã viris. Nam ut natura decet Principem esse facilem bonis; ita & seuerum oportet esse præfractis.

XXXII. Hierographia
Simplex.

Si quæ Phœnix est (fuisse perhibetur, Tacitus visam refert, quæ tamen non visa est ea esse, et jam fama non species tantum perijt) visa est Gallis Helionora, non tàm ad Solem, quàm virtutem solam conuersis, et matronale decus. Nihil vulgatius, ex cinere, renasci creditum.

XXXIII. Hierographia
Duplex.

Tres semilunæ, inter se complicatæ, cupiditatem imperio occupandi tres orbis partes, aperiunt. Plenilunium verò, totius orbis. Examina utriusq; Symbolum.

XXXIV. Hierographia
Duplex.

Delphinus coronatus Principem Galliæ exhibet, cui fortuna regnũ despondit: sic enim eum salutant populares. Sustinens globum terræ, ad imperium terræ capessendum excitat: et quasi arrham dat, clauso intra annulum orbe, cujus pala Adamas est: quæ tàm inuictum Regem fore, quàm ille, omnium victorem, ominabatur. Atq; hæc prioris explanatio est: posterior non indiget repetitione.

XXXV. Hierographia
Duplex.

Vtraq;

Utraq; antè posita & exposita, præter H quadruplex: quod toties est Henricus: quia coronatum, Rex: quoniam sparsa Lilia, Galliæ.

XXXVI. Hierographia
Duplex.

Imò simplex, eadem. Symbolum enim idem planè: Feret lux istæ quietem, serenitatem: hanc tempori, illam rebus interpretor. Hieroglypton antè declaratũ, & idem est. Corona istic, regiæ fortunæ: hic absq; corona idem, facultatibus priuatorum, eadem Iridis imago promittit.

XXXVII. Hierographia
Simplex.

In Hastiludio (longè .n. aliud fuit armilustriũ ludus, aut agmen Trojæ, apud Virgiliũ) periisse Henricũ II, Annales testantur, testabuntur, inquam, posteris. Nobis .n. viuax memoria est. Lancia igitur rupta, lacrymas conjugi mouit: consternata enim est casside mariti refracta. Dolorem cuspis: lethalis enim fuit.

XXXIIX. Hierographia
Simplex.

Coronatum aureum nummum, ad Lydium lapidem dextra hæc explorat: & sic, id est, duris in rebus fidem explorandam docet.

XXXIX. Hierographia
Gemina.

1. *Sampsonis forma, Hercules formatur: & utroq; majorem fore, Regem adolescentem, aula prædicat. si, ut Regem incendat gloria, benè: si ut deprauet, malè.*

 2. Cerui

2. *Cerui, odoris fragrantia, eliciunt abditas spileis serpentes, ut Plinius cum multis obseruauit. Et Reges, quod sciri volunt; nesciri nequit. Emunctæ naris sunt, omnia odorantur: Ne quis malitiosis consilijs obrepat, spe latebrarum.*

XL. Hierographia duplex.

Vtraq; facilis & expedita. Prior introducit aut reducit veriùs Regem, qui duas columnas, id est, Religionem et Remp. restituat.

Posterior, quæ declaret, illa puritati, hac æqaitati restituta, rerum omnium abundantiam, & Regni felicitatem. non malè. His .n. fornix & concameratio rerum diuinarum & humanarum suspenditur.

XLI. Hierographia duplex.

Caduceum, pacis nuncium: Cornucopiæ, felicitatis indicium esse, quid toties repetam? Hæc tamen prior pars Hierographiæ est: posterior non impeditior. Nam duæ legum tabulæ, apertæ sunt: Districtus gladius, qui hostes arceat; micat: Parma, quæ tueatur ciues, prolata. Et hinc pax, quam signant Palmæ, in fœdere, cum Burgundis, decussi Burgundica. Operæ pretium facturus non sim; si diadema & insignia Regni Galliæ, facere coner illustriora.

XLII. Hierographia
Gemina.

Prudentia, siue prudens Rex: illa enim regina est virtutum; ut hic virorum, dùm rationes subducit; Læua tenet Apographa (inuentarium & repertorium Vlpianus dicit) pacem reperit, imò habet domi, id est dextera: hæc enim manus, insigne pacis gestat. Repetundarum, & peculatus reis, è medio sublatis: quos hîc subjectos pedibus, flagrare justo incendio videmus.

2. *Duæ columnæ à statuis, forma non re differunt. Nam Pietas et Iustitia Remp. ut tibicines, ruiturã aliâs sustinent. Illa quippe Deum veneratur, qui Resp. instituit: hæc homines tuetur, quorũ societas, Resp. constituit. Habet illa lampadẽ, id est, cor ardens Dei tàm boni, quàm magni reuerentia: hæc ensem, vindicem scelerum.*

XLIII. Hierographia
Duplex.

1. *Spiram pilei agnoscis, distinctam clauis, & offendicem fibula reuinctum. In centro, duo C. quorum alterum clamat Carolum: alterum verò Christianissimũ. Nam corona Regẽ apertè signat. Ad Symbolum oculos mihi jam attolle. Hoc vinculo et concordia bonorũ, compressa est, rebellium & facinorosum hominum seditio. Atq; utinam fuisset.*

2. *Insigne Regni Galliæ, ac Monile ordinis coronatum, in conspectu sunt: & Regem regno incumbentem ostendunt. Quod ne quis ignoret; Symbolum adjectum est. Consilio scilicet, non impetu Resp. rectè gubernatur.*

XLIV. Hierographia
Duplex.

1. *Pales libram mutuata à Iustitia, quod nihil justius sit Agricultura, justæ rerum distributionis spem facit.*

2. *Prudentia verò typham læua tenens, & fluentem plagam retinens, rerum etiam minimarum curam Regi commendat. Nam ut de plaga taceam, qualecunq; capitis ornamentũ est; muliebre est: Typham verò, in palustribus stagnantibusq; aquis nasci, si non videremus, Dioscorides nobis demonstrat. Et Matthiolus pappos ejus ab egenis expeti ad tomenta, & grabatos farciendos adijcit. Nec imprudenter res abjectæ ventilantur: quod leues interdum injuriæ, ut fauilla neglecta, grauiter exardescant.*

XLV. Hierographia
Duplex.

1. *Prior superiori demonstratione clara est, licet decussatæ jam sint columnæ. quod indissolubilis vinculi argumentum est. Non omnes eadem religio Resp. continet; sed quædam singulas necessariò. Dissilirent res humanæ, si non superni Numinis continerentur metu.*

2. *Posterior re ipsa clarior, quàm hac imagine. non tantùm quod Caroli conjunx, mortuo marito, Pragam redijt, & templum Deo,*

cui se

cui se consecrarat, in Palatio condidit; sed & quod mortua viuat: & Gallis non minorem sui reuerentiam, quàm desiderium suis reliquit.

XLVI. Hierographia Gemina.

1. *Symbolo nil aptius ad Hieroglypton, nihil ineptius ad regnum imò ad omne vitæ genus. Amor .n. semper amarus est. Cæterùm Henricus III. amore ductus est, vt duceret, quam duxit lectißimam Principem. Amoris testes sunt dextræ datæ. vt Amoris non odoris tantum vettonicæ sunt, inter pollices iniectæ, & subiectæ lilijs gratia omnium, quæ homini grata euenire, ab hac frutice, Antonius Musa, Augusti Medicus scribit.*

2. *Duorum Diadematum alterum Poloniæ, alterum Galliæ est. Tertium celi. quod nihil in terris maius sperare, vel nimis spectare deberet. Illud loco sublimi et stabili: hoc in continēti, cuius littus verberāt variæ procellæ. Balthicum mare Poloni attingunt. Gallia Oceanūm et Mare mediterraneum spectat. Sed aliud vult Mysta, Fluxa esse regna terrarum, & periculis varijs, haud secus ac procellis exposita.*

XLVII. Hierographia Simplex.

Buxus Palma est Belgica, quod hæc, infæcūda. Discorides fæcundā, & Galenus Hericunte agnouit. Marem a fæmina distinguit. Fæminas Plinius negat fructū ferre, nisi prope marem conserantur. Quò respicit Regina Rege vidua. Nos respiciamus fidem, quam Marito in tumulo etiam seruet. Mortua .n. Mundo, Deo, & secundum Deum, viro viuit.

XLIIX. Hierographia Simplex.

Strutiocameli & Accipitris pugna exposita oculis est: & eà a me non exposita.

L. Hierographia Regum Anglicorum Duplex.

Neutra

Neutra difficilis. Posterior ante in lucem posita. Nec obscurum est, quæ imago prioris est, Leonem per media tela ruere frequenter. quò Rex animosus respicit.

II. Hierographia simplex.

Scala in conspectu gestatoria est. Sunt & gradus. Per gradus autem, Rex inquit, velox esto: hoc enim dictum puta. Quid autem dictũ, imò factum vult? inquies. Citiùs fieri, quod distinctè fit; quàm quod abruptè. Est quoddam principium, medium, et finis in omnibus rebus. quæ si commisces aut confundis; rem euertis: te; si non perdis, nequidquam fatigas: haud secus ac, qui ex scalarum gradibus, medios tollit; non ascensum aut descensum, sed ruinam struit.

III. Hierographia simplex.

Crista galeam ornari, Heroum ætate receptum fuisse ex Homero patet. expauit enim Astyanax, patris per cancellos cassidis oscula. Nunc ornantur, si non grauantur tegmina etiam viatoria, et urbana. Hìc pennas, natura volatiles, venti non dissipāt, licet agitent, ut aristas, culmina ad voluptatem. Facit hoc ordo et unio. Si tanti ponderis unitas et plurium ordo est, in re leuissima; quanti rere momenti erit in Rep.? Hoc .n. Rex sapientissimus colligi vult.

IV. Hierographia simplex.

Anchora est erecta, quæ jam parũ differt à Cruce. Et hanc velle intelligi, nullo negocio capiet: qui leget attentè per ocium, Symbolum Regis. Per fatum enim voluntatem Dei, pietas intelligit: & Grammatici interpretantur Fatum: quod Deus ita fatus sit. In rebus desperatis, spem in Deo collocare reliquam, non tantùm pij sed & prudentis viri est: solet enim diuinum adesse, quando nullum apparet, humanis in rebus vel consilijs, auxiliũ. Quod Poëtas etiam non latet. Nam ubi actũ est in Tragædia, à Machina Deum adducũt, qui catastrophen finiat.

V. Hierographia simplex.

Duæ anchoræ decussi forma, quæ & crucis est, coruscantes centrũ, pleno Sole, augustiores sunt, quàm maritimæ. Diademati profectò, vel

 ornamen-

ornamento, vel præsidio sunt. quod aëre pendet. Et sunt regno tam præsidio, quàm ornamẽto. Qui enim dicit, Christo duce, hoc vel insigne, vel signum Christi crucifixi vult. Tutum, inquam, se cùm mari tùm terra: hac jam una anchora, ex quo composita: et verè sacra. ex quo dolatæ duæ, ut ita loquar in salutiferum signum crucis.

VI. Hierographia simplex.

Hecla in Hybernia, ut Ætna in Sicilia, Vesuuius in Campania quandoq; flammas eructat. Ad Heclam suam Rex alludit: dùm faces virtutis regiæ attollit: veluti de specula. & ita prælucere popularibus virtute vult: ut præstat potestate. Felix profectò regnum; ubi non fortuna, sed virtus regnat.

VII. Hierographia simplex.

Longæua sit et pacis diuturnæ indicium Palma; mortalium omnium sunt mortalia. Nec ab hac conditione vindicant, aut ausa fortiter: aut consultata sapienter: aut deniq; euenta fortunatè. Quod si rerum dominis, à sapientissimo Rege persuaderi posset; næ sibi meliùs, non tantùm populo imperarent.

VIII. Hierographia simplex.

Siue casam istam, siue caueam mauis (quanti .n. operis vel operæ fuerit, aut parietes addere? aut indere cancellos? in Xysto potest exercitata esse, aut in carcere cöacta Regis virtus. Principes Anglorum certè Henricum Regem suum, cum filio Eduardo, et fratre Richardo, Imperatore Romani Imperij designato, in carcerẽ conjecerunt: ex quo Eduardus feliciter elapsus, conjuratos fortiter vicit: & piè patrem cum patruo liberauit.

IX. Hierographia simplex.

Anacharsis dixisse non minus lepidè, quàm verè fertur: leges hominum, esse aranearum telæ persimiles, quale stamen hîc cernis, cum sua trama, et licio. Nam ut eam facile perrumpant vespæ, in qua muscæ hærent; ita legibus, veluti vinculis teneri constrictas leues animas:

quas po-

quas potentia & impudentia vel fraude vel vi non difficulter perrumpat. Quod cui Regum, semel persuasum (huic videtur) is, nisi Deum legum vindicẽ metuat; ardentiùs & audentiùs ad scelus accingitur. Sed homines non ferunt dissolutam legibus potestatem: et Deus, ut differat, tandem coërcet, ac castigat.

X. Hierographia duplex.

1. *Delphinus penè ludit nobiscũ. Trachylus illudit Crocodilo, ut lepidè Plinius commemorat. Hoc refero, quod horum alter, poterat adulatoris personam subire. Balæna magis Regem decet. Sed cui nec nos temerè illudimus: periculosa enim est nauigantibus: nec quæ nobiscum ludit: si enim dorso non euertit, nauim, efflat imbrem, quo obruat ac mergat. Si non hoc est ludere nobiscum, cum ex gurgite in altum salit. Dicitur certè* φάλλαινα παρά τοῦ ἐς φῶς ἅλλεσθ. *Et cùm in conspectum venit; piscatoribus fit prædæ. Planè, ut qui se adulatoribus palpandum dat, siue princeps, siue priuatus. Sed ut istîc major præda; ita plures habet, quos in sinu quandoq; gestat, assentatores.*

2. *Hîc Symbolum impeditius est Hieroglypto. Nemo enim diuinarit: utram statuat altera superiorem: Sapientiam, an fortunam? Ex Hieroglypto apparet Regis sententia. Statuit enim orbem fortunæ, supra orbem terrarum. Sed pace Regis dicam, nimis Regiè. Nam in regno Prouidentiæ, non est locus temeritati. Aliter multa eueniunt, quàm sapientia statuit. Nostra, fateor. Quàm Diuina, nego. Nec sapientia nostra superatur, malignitate sortis. Fert enim si quid secùs euenerit, qua ratione vincitur fortuna, patienter.*

XI. Hierographia simplex.

Serpens non serpens, sed in se spiris circumuolutus, animum varijs curis exercitum, puta, significat. Dùm verò cælum intuetur; animũ, ut se & sua tueatur, in Deum, qui cœlum habet, conuertit. Ne efferatur rebus secundis, aut prematur aduersis. Palma autem & laurus animum non cujusuis cingunt; sed aut benemeriti de Rep. aut imperantis. Quod autem cingunt; perfectionis est: quod simul; admirationis: quod deniq; ouali forma; spectaculi & auræ popularis: est enim forma theatralis. Cum his omnibus mire cougruit inscriptio: videtur enim non à Rege sumta; sed Regi virtutis ergò data à Populo.

XII. Hierographia simplex.

Quod Symbolum loquitur; mussat Hieroglyphicon. Vides .n. Aram, & Coronam. atq; inter hæc, Ensem pro utraq; strictum.

XIII. Hierographia simplex.

Henricus V. Angliæ Rex, Normandiam & Metropolim prouinciæ, Rotomagum bello cepit. Caroli Regis Galliæ filiam, ea lege duxit; ut si quæ esset, ex ea soboles, succederet auo materno in regnũ Galliæ. Dura conditio expressa Gallis: si vera, quæ impressa collectaneis Dresseri. Historia enim non erat ad manum. Dubitandi caussa est, quod aliena à Lege Salica. Hic exponendi ratio est, quod Aquila, veluti à Ioue, cujus ales est, Henrico V. corollã mordicus offerat, in spem alterius regni, aut ut ipsa loquitur, Imperij.

XIV. Hierographia
Simplex.

Manus Deo non est. incorporeo. Potestas manu denotatur. Nec potest Deus aliter ab homine intelligi, quàm intellectu humano. De fide taceo. Hic manus altipotentis Dei, catena suspensum tenet mundum. Quod autẽ hic pingitur; simile quid abs Homero scribitur. Catena certè Iuppiter Deos tenet deuinctos, ne dicam suspensos: exprobrat enim & minitabundus quidem Iunoni. Nec aliud vult Rex Poëtarum; quàm Rex Britanniæ. Caussas enim secundarias ille obligat primæ ac principi caussæ; hic dicit nihil in Mundo euenire, sine Deo; ex quo ipsa Mundi machina, à Deo dependet.

XV. Hierographia
Simplex.

Hoc quodcunq; vides utrinq; tenuatum; Fulmen esse, credere cogor Sculptori. Et quod studio properandi, Cyclopes Vulcanus, ab imperfecto fulmine, et massa adhuc rudi ad arma Æneæ cogit, apud Virgilium;

lium; credo non inuitus. Non credo Regem Angliæ integra pietate, usurpasse fulmen. Nec jus, nec fas est, homini mortali, inuadere potestatem Dei immortalis. Et qui olim fulmen, non dico, Ioui eripere, sed æmulari tonantem voluit; is, is graues pœnas luit apud Inferos. Lege Virgilium. imò Symbolum. Expiabit aut obruet. Quis? Deus. Quem? Orbem terrarum. Quo? fulmine, igne. Hoc enim & Philo ostendit: & Hipparchus docet: et nostra deniq; fides nobis fidem facit. Rex fortè non huc prospexit; sed Deo vindictam in hostes et æmulos permisit.

XVI. Hierographia
Simplex.

Edouardus III. Rex Anglorū Gallos memorabili prælio ad Cressiacum vicit. Omnia silentio inuoluit vetustas. Cecidere Gallorū XXX. millia, præter socios & belli duces. Rem tantam vix abs obliuione vindicant Annales. Et nostri Heroes, qui perpetuare nomen volunt; litteratos contemnunt. Absint querelæ, licet & in Rep. necessariæ. Edouardi nomen, Ordo Periscelidis, incolume hactenus præstat. Nam in tripudio, fasciam Virginis adamatæ solutam, ut fit, & labentem, humo sustulit: ac collo circumdatam, torque quouis pretiosiorem habuit. Hæc illa est, quam hîc sculptam cernimus. Ac ut liberaret ab opprobrio Amicam, malè illi precatur qui quid sinistri suspicaretur. Ego, ne diris obnoxius reddar, amorem vel castum, vel secretum patiar. Silentio præterire me nec Rex patitur, nec Hierographia sinit: hoc esse initium & insigne Ordinis Britannici. At si quis Regum aut Reginarum mutarit ordinem vel aboleuerit, ut in Gallia accidit; nonne periclitatur fama tanti Regis?

XVII. Hierographia
Simplex.

Hæc non est ancilla, licet succincta lumbos. at domina, ni fallor, Prudentia. Nam prudentis est scelere animum purgare. imò Prouidentia: quis enim nostrûm videt, quid serus vesper vehat? aut quis, si non prouidens saluti nostræ Deus, mundum ab immundo discreuerit, ac separarit? Non nostri præsidij est mi Deus; sed tui subsidij. Non nostræ pru-

 dentiæ,

dentiæ, ſed tuæ prouidentiæ. Non noſtræ imbecillitatis, ſed tuæ miſericordiæ. Sunt igitur æterna: quæ Deus ex maſſa (redigentur hæc in ignē omnia) ſubducet, et emundata Mundo reſtituet, hoc longè eminentiori. Ara eſt: & in ara, flamma. Supra flammā gyratur Anguis, hac forma, forma æternitatis. ut nihil à me dictum; quod hîc non pictum.

XIIX. Hierographia ſimplex.

Non ſolum animans hoc rationis particeps, quod ſibi imperium vindicare in terris videtur, eſt amans ſocietatis; verùm etiam expertia rationis, ratio ad ſocietatem, & ſimul viuendi neceſſitatem cogit. Nos ratione præditi, & ab omnibus deſtituti animantibus, à pleriſq; horum oppugnati, injurijs naturæ expoſiti, &, ut hæc omnia ſuperemus, morti, velut noxæ dediti; qua humanitate ad ſocietatem cogimur, ea feritate, omne commercium abrumpimus: & non modò abs humanitate ad feritatem, ciuili concordia, ad diſcordiam, vita ad mortem fugimus; verùm etiam odio conſortium generis, in conditorem generis peccamus, ruimus, dicimus. Quod autem conditoris Majeſtas, omnem elidat oppoſitionem, non fulmine, quo poteſt, aut poteſtate, qua valet; at hoc ipſo, quod eſt: in Magiſtratum, qui vices Dei gerit, iras condunt, & reliquum bilis euomunt. Miſeri. Nunquam miſeriarum, nunquam beatitis, nunquam conditionis humanæ ancipitis, mihi in venit; quin Deum vana licet, grati animi laude proſequar. Nam me liberauit, beauit, ſeruauit deniq; utraq; fortuna, & quauis fortuna ſtatuit ſuperiorem. Hîc ſi de Deo taceam, homo non ſim. Eſt enim Deus qui pro nobis aut veterno laborantibus, aut ignauia conſopitis vigilat magis, quam dux gregis, grus. cujus gratia, tàm altè hæc repetita oratio. Grus, ut inſomnem ſomnum ſuſpendat, altera ungue ſaxū tollit. Nihil tritius vulgo. Chriſtus ſaxum Ætna grauius ſuſtulit; dùm ærumnas noſtras tulit, et ſontium inſons luit peccata. Gruem cernis, ſuper truncam arborem caſu alicubi conſidentem. Nec à me diſſentis. Sed non eadem ſententia, qua aure Symbolum, mecum accipies. Non dormit, qui vigilat. Quanquam enim hæc continuatio ſit præconij diuini; ſunt qui ad Vicarios Dei transferant. Cedo, per me, tu etiam transferas, licet. Non enim laxo frena procaci linguæ in conuicia; at reprimo, &, ut ferociores equos conſtringo habenis. Cùm nos ſtertimus; excubant: cùm deliramus; ſapiunt: cùm nos dormimus, ut breuiter finiam, vigilant. Abſtineamus igitur maledictis; & ea inchoëmus, quæ dicta et facta faciant, ad

ſalutem

salutem Reip.: & dignitatem Magistratus. Ut glomus generis solui-tur ac dissipatur, ni duce incolumi; ita cum Majestate Regis, Regni salus cöalescit: nec potest hæc, absq; illa, diu salua permanere.

XIX. Hierographia duplex.

1. *Catarracta, præter vulgatum receptumq; usum, cancellatæ portarum fores sunt, catenis suprapendulæ, quas vel unus, in re subita, dissoluat: cùm tardiùs plures moliantur valuas. Hac elusus Annibal Salapiæ est: Carbo exlusus Roma. ut videre est apud Liuium & Appianum. Et videre usum & formam portæ catarractæ in dies est. Delectatum credibile est Henricum VIII, Angliæ Regem: non enim sine caussa coronauit. quanquam non eò tantùm spectauit; sed, ut aduersus subitam hostium impressionem, probauit haud dubiè, machinam pensilem; ita non in uno, vel re vel persona, verùm in alio atq; alio præsidio, salutem suam collocandā existimauit. prudenter: Nam ut res humanæ perpetuo motu feruntur; ita nec satis firma, quibus illas moderamur, humana consilia sunt. Quid igitur animū despondeam, si hîc spe cado? Viri prudentis non est. Regem igitur, quem nō minus prudentia decet, quàm potentia, capere aliud consilium, par est: & in re cita hoc probare, quod agile & dextrum, non impeditum. Nam sicubi opus est facto; ibi opus non est consulto.*

2. *Rosas natura discriminauit, quod nemo nescit: et Regum Angliæ aliquis, familias gentis regiæ coloribus Rosæ distinxit. Hæc naturæ æmulatio, successoribus capitalis extitit. Ita purpurati cum candidis semper certarunt. donec connubio cöaliti sunt in eundem truncum. truncatis veluti stolonibus, ne Remp. inposterum turbarent, utriusq; familiæ omnibus. Hoc consiliū Iouius laudat, et erat fortaße neceßarium. Sed quantò salubrius erat, non excitare discordiam? quam atroci, licet sano curares consilio? Documento sit Regibus nostris, ne qua re excitent, sed quouis pacto fomentum discordiæ extinguant. Cæterum Rex Angliæ ad hoc consilium spectat, dùm spectandam exhibet rutilantem, ut ipse loquitur, Rosam. Nam sine spinis, loquitur. id est, sine gentilibus, qui spinarum instar pupugißent Rosam coronatam. Regem, inquam, cujus gestamen erat coronata Rosa.*

XX. Hierographia simplex.

Hic Re-

Hic Reginæ Angliæ tribuit, quod Galli Reginæ Galliæ. Refulget autem Sydus, intra circulum, quem Anguis in se reuolutus facit. Micans sydus, virtus Reginæ est celebris per orbem terrarum: quemadmodum illud toto suo orbe, qui æternitatis sit, diffusis radijs collucet. Dictũ est de Hieroglypto. Dicamus de Symbolo. Boethius supra fatum Prouidentiam statuit: sub fato fortunam. ut verè prudentia major sit fato: et astrorum vim, sapientiæ robur elidat. Nam licet in corpus illa quandoq; sæuiant; animus, cujus fax est sapientia, lumen prudentia, liber fato, id est, nexu caussarum, quas primũ mobile caussatur; non .n. primo Mobili, at primo subjacet Motori, major & superior est fato: quoties sibi ipse constat, & non rapitur ab hac norma mentis. Ne quid faciam injustè: etiamsi patiar infanda. Hoc animo, hac sententia, hoc decreto si fuit Regina; quo decet esse Principes & Reges?

XXI. Hierographia simplex.

Panduram positam cernis: & audis, versa est in lacrymas. Audiuisti autem, vel legisti Henricũ VIII, Angliæ Regem plures duxisse uxores, quarum alias necauit, alias repudiauit. Inter has est Princeps Cliuiæ Anna quæ repudiata et relegata à Marito, cum Pandura, quod lætitiæ signum est, lætitiã, id est exultantis animi motum posuit. Quanquam enim non indignè fortunam suam miserata sit; fortunæ tamen injurias constanter tulit.

Prima Hierographia simplex
Regum Scotiæ.

Corona humi posita, quod jam firmitatis est, rerũ se potentem Iacobus II. Rex Scotiæ declarat: exeuntes autem intra radios crux et gladius Regi pietatem & justitiam commendant. Et ipse quasi arripiens, pro lege, inquit, crucem: pro grege ensem capio. Hæc ego non disiungo: pietas enim fundamentum justitiæ est: & bellum nisi justum, non est bellum sed latrocinium; at distinguo.

II. Hierographia simplex.

Gallina pullis incubat. Corona Regem refert. qui sub gallinæ simulacro, animum suum vigilem et deuotũ populo, significat. Regiè. Nam

regum

regum Rex Chriſtus hac ſimilitudine φιλανθρωπίαν ſuam, quæ omnem ſimilitudinem excedit, nobis inculcat. Et Reges, per Chriſtũ, ni pro Rep. vigilent, cum Rep. occidunt. Ita laborioſa non delicata res, regnum eſt.

III. Hierographia ſimplex.

Si vanitas vanitatum eſt Mundus, et omnia quæ in mundo vana; quid nos mutuò inceſſimus mortales? imò laceſſimus Deũ immortalem. Eſt autem mera vanitas, auctore ſapientiſſimo Rege Iudæ, Salomone. non Machina mundi ita pulchrè à Deo facta, & numeris abſoluta. nec enim hoc vult Salomon, quemadmodũ furioſorum quorundam hominum opinio eſt: et cum omnia ſint vana, nihil homine vanius eſt: cujus cauſſa, Salomon vana aſſerit, quæ ſunt tàm perfecta; ut nihil ſit tàm exiguũ, ex quo non, magna Conditoris laus reſultet. qui etiã ex noſtra vanitate gloriã ſuã colluſtrat: dùm ex malis, quorũ nos autores ſumus, elicit bonum. Audiamus igitur alterum Salomonem, Regem Scotiæ, conantem nos, ex tantis tenebris eripere: reſtituere in lucem.

IV. Hierographia ſimplex.

His ornari àut mori (gladios trajectos ſupra orbem ſignatum cruce vides) decorum Rex putat. fortiter magis quàm prudenter cenſet. Eſt enim bellum ex malis: nec alia ratione, quàm neceſſitate & juſticia probatum. Malim igitur, quæ potiores ſunt, & arma armant, ut ita loquar, & verè: nam ſine his valde debilia ſunt, atq; in hos, qui ſumſère, frequenter vertunt) legibus dixiſſe. quarum miniſter eſt, qui rerum inter homines, dominus eſt.

V. Hierographia ſimplex.

Nomen Dei hìc magis honoratur corona. ut jam olim receptum eſt primitias frugum offerre Deo: & quoſdam flores ac frondes, ad uſum ſtemmatis ſecernere; quàm cingitur. Deus enim qui nomine terminatur, nullis terminis clauditur. Regem verò Deum intelligere, ex eo patet, quod in Symbolo dicit: In virtute tua, (ſupplebo, neſcio an potero explicare mentem Regis) Deus non mea, ſpem rerum mearum, & regni omnem collocaui. Nam cujus fidei tutiùs commiſero? hanc terræ

 portio-

portionem? qui orbem terræ uniuersum, ut condidisti; ita et gubernas. Sic Regem dicere putato. Atq; utinam idem dicerent ac sentirent omnes Principes & Reges.

VI. Hierographia simplex.

Iterum Balæna: habet .n. ora in fronte ex quibus nimbos, horresco referens, & memoria repetens Oceani tot tantaq; discrimina, efflat. quæ notæ belluæ, etiam Plinio notæ sunt. Et Musculus in vada præcipitem, assequitur, et jam jam præuertit. Tantillum pisciculum cum tanta Bellua, conjunxit Natura. Est autem huic ille oculus, ut loquitur Plinius: quando prægraui superciliorum pondere, obrutis ejus oculis, infestantia magnitudinem vada, prænatans demonstrat, oculorumq; vice fungitur. Hoc autem voluit natura: aut veriùs naturæ parens Deus; ut, qui Dei vices in terra obeunt; non nimis sese à grege hominũ sejungant. Nam in pannoso quandoq; est; quod paludatum juuet. imò seruet. Iam Reges Scotiæ, quam nec ipsi cum Gallia comparant, semper Regibus Galliæ ad majora tendentibus auxilio, præsertim contra vicinos, vel cum exitio suo extitere. Atq; eò fortè respexit Scotiæ Rex. si non Britanniam sibi despondit, in societate tanti Regis.

VII. Hierographia simplex.

Per hos duos scopulos, Galliam et Britanniam intelligo: lego enim apud Iouium & alios, inter hæc regna, veluti Symplecadas, Reges Scotiæ jactatos. In Symboli explicatione, non tantum est difficultatis; quã in obseruatione.

VIII. Hierographia simplex.

Vtrumq;, forte, contundam, dũm ambos inter se committã Galliæ et Angliæ Reges: vel, obseruabo. ne hujus gratia, illius odiũ subeã. Quî verò mi Rex? si neutro loco, stabili gratia? Nam ut potentiorem esse oportet, qui bellũ inter vicinos ociosé spectat: aut esse tandem prædæ victori. Si utrumq; tempus intelligis, & ut alter Ianus, ex præteritis futura conijcis; jam te non solum potentem; verùm etiam Regem prudentem agnosco.

IX. Hierographia simplex.

Non in-

Non injuria Rex hic Coronam in cuspide statuit. quam tempestates undiq; viderentur deturbaturæ. Perijt .n. & post uxor. Stat tamen adhuc, ut vaticinatus est: & Filio regnum Scotiæ mansit incolume.

X. Hierographia simplex.

Fama est Regem Scotiæ Iacobum VI, sinistrum latus spatha esse, à Natura signatum. Et e à forte hac imagine nummum signauit. Solent enim principes viri, ut de Alexandro Magno, & Scipione Africano accepimus, hujusmodi sermonibus delectari: & concitatam de se alere opinionem. Cæterùm, pro me, inquit, hoc gladio utar, si me ipse, de quo nemo ducitat, reor in me esse. Anima .n. in nobis est, quamdiu viuimus: etiamsi animus in cœlo & terra procul vagetur.

Prima Hierographia Regum Portugalliæ.

Siue Quercus, siue qua planta, & tempestatem cœli & procellas maris despicit; Rex Portugalliæ, sub hac imagine, imaginem inuicti animi sui, videri gestit. Et quasi improperans fortunæ, scalpturæ insigni, vernacula verba adæquat. Nec undis terreor, nec ventis moueor, id est nulla res euenire mihi, aut obijcere sese persona potest: qui gressum meũ tardet, vel reuocet à præclaris fortibusq; ausis.

II. Hierographia simplex.

Velum ventis pandi. imò vela, quæ sunt Acatiũ, maximũ: Thoraciũ, in summo mali fastigio: Epidromus, ad puppim: et Dolon, ad proram) quicunq; vidit, hìc videt. Sed omnia ventis credere; aut qua nihil certius est, tempestati permittere, Regis non est; sed Regis est consilio niti, & ubi consuluerit, in tempore ad rem accedere. A consilio si abest injusticia, quacum nihil fieri potest rectè: si ignauia, quæ omnia deformat; si iracundia, si amor, et id genus alia: quæ lumen judicij, caligine obducunt: & majores tenebras rectis consilijs offundunt; quàm mari magno ullæ tempestates.

III. Hierographia simplex.

Obseruãt nautæ cœlum, non ignari cœlestis, cum re maritima, com-

 mercij.

mercij. et Cynosuram sub hoc hemisphærio. Seruarunt et de cælo Magi. Unde tribus illis Paganorum primoribus stella serenior refulsit: ut, vel opinione artis suæ incerta scientia confirmarentur. Siue igitur Rex ad hos piè: siue ad illos, prudenter respexit; laudabilior eo est, qui fortunæ & ventis omnia credebat. Nam ut piè, ita & sapienter possumus. imò debemus rebus nostris consulere.

IV. Hierographia simplex.

Momus, Deorũ parasitus, in fabrica hominis, desiderabat hians pectus: & per hiatum, patens ac reclusum cor. offensus haud dubiè, simulatione istorum: qui aliud semper dicunt, ac sentiunt. nec homines tantùm, verùm etiam, si possent, fallerent Deos. Sed nequidquam desiderabat. Nam Architectum suum, nullus Sinon fallit. Rimatur ille scilicet, arcana cordis, & penetralia plusquam Lynceis oculis terebrat. Unde etiam ab Apostolo nomen, laudem à Propheta inuenit. At fallit nos. Conatur, sat scio. Sed quis sapientem fallit? qui tantum cuiq; credit, quantùm expedit dicenti. Decipitur pactis: fallitur conuentis. Si in Lysandrum incidit: qui ut astragatis pueri, ludebat fide data cum jurejurando. Quasi verò sapienti illuderet vel Lysander vel Sinon; & non pejerarent in suam perniciẽ, qui fallunt jurati. Rarò igitur sapiens aut nunquàm fallitur. Et Rex hic ut potens, ita prudens, videtur hominum corda penitiùs introspicere, ac scrutari. Aciem .n. gladij, acumen judicij puta. Duo corda, exempli caussa, trajecta statue. Nam si duo non idem sentiunt; multò minus plura. Nec hic Lilium florere: aut istic spicas tumere cogita. Telluris enim hæc sata sunt, non cordis. Cogita potiùs, aliud corde alium agitare: nec voto uno, ut ille ait, viui. imò longè majorem esse animorũ discordiam; quàm oris diuersitatem. Hoc illud est, quod Rex sapiens rimatur acumine ingenij, ut dicebam, non ensis. Nec rimatur curiosè. Nam cùm in Rep. versetur, quæ ut Mundi machina, ex rebus diuersis, ita ex varijs ac discrepantibus inter se personis constat; rationem prudenter horum init, quos aut in familiaritatem asciscit: aut Reip. gubernaculis admouet. Qui enim gratia, aut commendatione, non judicio ducitur; fieri non potest, quin aut ipse periclitetur, aut regnum exponat periculis. Accidit, ut cum Rep. extremum subeat discrimen. Præstat igitur in tempore de unoquoq; cognoscere; quàm serò queri & quærere: Cur non idem utrumq; sentit? Cur non ut Balbus; ita & Brutus fidelis Cæsari? Si cognouit antè, sibi imputet, quam consilio auertere poterat calamitatem.

V. Hiero-

V. Hierographia simplex.

Joannes I. Rex Portugalliæ, exercuit sese minus periculosa primùm expeditione, & ferrum, id est, militem ense armatum acuit atq; animauit: ut per silicem traijceret gladium. imò classem benè munitam et instructam omni bellico apparatu, trans mille pericula transmitteret. transmisitq; non minori felicitate quàm fortitudine.

VI. Hierographia simplex.

Magnis in animis insita est quædam gloriæ cupiditas. nec ea reprehendenda, at laudanda & concitanda, ut in circo, applausu multitudinis. si ad veram gloriam fertur: nec aurā captet popularem. Hic Rex Africæ littora classibus lustrare cepit. Regiè: Regium .n. est regni fines, sine injuria, si potest, extendere. At Barbari illi erant, ad seruiendum nati: quos nisi presseris; premunt te jugo: & quod possunt, non quod licet, volunt. Jure igitur quodam sibi à gratis posteris, perennitatem laudis pollicetur. Huic animi Regij proposito respondet Pegasus: alis .n. ad cœlum, ubi nihil mortale tendit. Calce autem calcat Leonem, id est, ingenio feras illas gentes subigit: & frenatas posteris tradit. Sumsit autem Pegasum à Bellerophonte (hujus meminit Homerus, illius Pindarus) qui vectore lapso, cœlum petijt. ubi Articum circulum spectat, pedibus æstiuo orbi adnixus: extremo ore, caput Delphini tangens: & Aquarij manum dextram, ceruici applicans. Sunt qui Historicè rem exponunt, à quibus Natalis comes accepit, Pegasum nauis insigne quondam fuisse, sic dictæ & pictæ, ἀπὸ τῦ πηγνύναι, *id est compingendo. Ideò cupidius adjeci; quod à Regis sententia, rei maritimæ studiosi non abhorreat.*

VII. Hierographia simplex.

Loco & Tempore bellum se gerere. id est, tempestiue & considerate dicit Rex. quem sequantur nostri Reges & Principes: alterutrum enim prætermissum, in magnas præcipitat, cum ipsos, tùm regna, ærumnas sæpe. Quod autē hoc velit Rex Portugalliæ, ex Lancia manifestum fuit: quæ quia belli, bellum notat. Anguis autem callidè circum repens, utrumq; ostendit. Abest .n. qui gestet: et quoniam abest; est occasio ac facultas obrependi. Iam astutiam vitantis cuspidem ipse cernis.

VIII. Hierographia simlex.

Hic circum orbem terrarum Oceanus fertur: & circumscribitur; Primus circumdedisti me. quæ Prosopopæja est Terræ. fatetur .n. primos fuisse Lusitanos, qui Rege Emanuele, classibus Oceanum ingressi: quod nequidquam tentarunt, quo tempore, opibus maximæ valuerunt Persæ) terræ non aliquem sinum aut partem, sed globum circumnauigarint. Terram parentem nolim offensam. Verùm enimuerò, non hæc fortassis terræ; at terrigenûm imò Lusitanorum assentatio, non sententia est. Nam Hispani de hac dignitate cũ Lusitanis contendunt. Et Drakij Angli, non tantùm Megillanis Hispani; magnum nomen est: Licet hic tempore sit prior.

IX. Hierographia simplex.

Si Hyeme istic est æstas; quæ æstate æstas? id est, fælicitas, et rerum omnium ubertas? Dicit autem istic perpetuam æstatem esse Rex. Et nos si Regi Portugalliæ non habemus fidem; habeamus Regi cœli & terræ: qui terram & cœlum ita condidit. Quid enim toties eandem plantam decantabo?

X. Hierographia simplex.

Crux cognitu facilis. Nec lectu difficile: tu hoc signo, quod est Crucis, vinces. Quæ sententia, quod signum sententiæ, cujus animum subit; is licet ab omnibus destitutus, de quouis sibi hoste trophæũ statuet. Quis enim Christo repugnet? qui hoc signo Carnem, Mundum, & Diabolum vicit atq; superauit? Sumsit à Constantino Magno.

XI. Hierographia simplex.

Concharum generis Pinna est Plinio, imò & Aristoteli. ex quo penè describit. Nascitur in limosis, subrecta semper: nec unquam sine comite: quem alibi Pinnotherem, alibi Pinnophylacem appellat. planè, ut hic, lib. Hist. Animalium V. Cap. XV. Is est squilla parua, et eà Cancer Plinio, καρκῖνος μικρὸς *Athenæo dicitur. Hæc non ocio abundans scribo. Sed concham video: & custodem ab hac forma differentem ac quasi deformem. Verùm enimuero siue Cancer hic, siue Squilla, sic*

enim

enim à Cicerone non tantum Plinio appellatur, cibi caussa, societatem init, cum Concha, dapis, cujus partem auferat, assectator. Et Sebastianus Rex Portugalliæ non cibi, sed aliqua caussa, fœdus icit cum Regulo Fessæ profugo. cum Concha, id est occæcato Principe, ut rebatur, ipse oculatus. Hoc ego conijcio ex Hieroglypto: cujus gratia, ista recensebā ex veterū commentarijs. Cùm nec me, nec ullum fallat, amicitiā ab Aristotele distingui: & Principes ciuitatesq́; in fœdere, utilitatem sequi. Sed non semper alios fallimus, si quando voluptatem aut utilitatem in concilium adhibemus. Multò sæpius ipsi nos. Hinc hinc Tragicus iste exitus, belli Comici. Septentrionem vides. A Luna Conchas impleri, & exinaniri nemo ignorat. Quod si scisset Rex juuenis, boni ominis caussa plenam Lunam descripsisset. Nunc dùm crescere potentia, & proferre imperium vult; vitam cum regno amisit. Video .n. quod et boni ominis caussa, crescentem Lunam exhibeat. Nec ita illa serena & celsa fauebat consilijs; ut conatis luridus Cometes aduersabatur.

XII. Hierographia ſimplex.

Regis eruditi, Symbolon eruditū. Accitus, imò à Natura, ab aris ad solium regium coactus, multùm diuq́; haud dubiè deliberauit secum ipse, & cum familiaribus. Nec ita agitatur nauis in alto procellis & ventis (quæ caussa est onerariæ hic velis pandendæ) ut ipse agitauit animo: succedendumnè esset Nepoti, aut cedendum Philippo Regi Catholico. & ipsi Nepoti, sed non ex fratre. Genitus enim erat ex Regibus, at non geniturus Reges, ea ætate. Profectò si cessisset; patriam seruasset, & furiali bello, quod fatum ejus excepit, liberasset. Nunc coactus, ut dicebam, popularium impetu magis, abnuentiū proximæ gentis imperium, quàm consilio familiariū, ostendit se sapere: quid esset desipere. Nam cùm dicit vel Oceano: vel Delphini; Vber es, & tuber. imò utriq́; nihil verius dicere potuit. Quoties enim mare commodum quidem, intumescit iracundia; toties periculum vitæ affert non tantùm fortunis, quæ tanto periculo petūtur. Et ipse ita blandiens generi nostro Delphinus, ut videatur esse consors generis. quemadmodum, præter Poëtas, Lucianus quodam loco refert, pinnam in dorso habet, quam ante cum Plinio cultellatam appellauimus, qua vel imprudens carinam perforet. Sūmebat autem Card. Henricus cū regno Portugalliæ, maris imperium; ut utriusq́; imagine, non inconcinne, unam animi anxij sententiam expresserit.

Prima Hierographia Regum utriusq; Siciliæ, Simplex.

Aurea non Regia tantùm Sententia. Nam cui propositum est, omnia tolerare, & patienter ferre; hujus vita nihil moderatius. In moderatione autem, quemadmodum in temperamento colorum, egregia pulchritudo, Venus ipsa, est perpetuus tenor vitæ. quo ecquid suauius? Debet autem sapienti esse propositum. Ferendũ enim est, quod conditio humana vult: aut hujus arbiter statuit Deus. Iam multùm refert, cùm ad laudem, tùm ad rem ipsam: volens feras aut nolens. Cum sententia congruit pictura. Crux, id est ærumnæ. quæ tamen patientia altæ, in florem germinant oderatiorẽ Rosæ. Et hæc inter spinas crescit. ne quis mihi in delitijs veram voluptatẽ quærat. Ad eandem sententiam pertinet scissa serra rupes. quanquam minori compendio, fecerit id Annibal, ut Liuius commemorat, aceto.

II. Hierographia simplex.

His ducibus, inquit. Quibus, inquies, ducibus? fortitudine inquam, aut potius justitia, qua nihil fortius: utrumq; enim ensis sonat. Et prudentia, quam serpens notat. Rigida certè est, & injusta sæpe justicia: fera & immanis fortitudo: nisi prudentia gubernatrix accedat. Quid autem his ducibus aut quæritur, aut retinetur; sapienter anguis ostendit. Mordicus .n. coronam fert regnanti: offert triumphanti.

III. Hierographia simplex.

Cremauit librorum partem Sibylla, in conspectu Tarquinij Prisci. Prætor Romanus, omnes libros Numæ Pompilij: Athenienses, ejus qui de Dijs non diuina scripsisset. Quem horum sequatur Rex, Oedipus diuinet. ex eo, quod dicit: Recedant vetera, Prætorem videtur æmulari: qui post tot sæcula, Numæ commentarios deleuit incendio. Ego ariolor simultatibus, repudij libellum misisse: & optasse positus odijs finem discordiarum. Nam antiquitatis fuit studiosissimus, et cum de usu feudorum statuit; populi Romani jura non antiquauit.

IV. Hierographia simplex.

Dignæ

Digna Rege sententia, & quæ sententiam exponit libra. Sola enim Iusticia perpetuat regna & ciuitates.

V. Hierographia simplex.

Insignia sunt Andegauensia: quibus, sibi et posteris æternam pacem optat, à non cruce, sed Christo crucifixo. qui solus dare pacem, cujus rami circum surgentes sunt germina, & seruare potest. Quod autem orbem terræ signent; ad dignitatem facit: Videntur enim cæteros Principatus obscurare.

VI. Hierographia simplex.

Ex Sicilia in continentem imperium protulit Dionysius: & quas proferre aut non potuit aut non voluit, regni ærumnas, familiariũ alicui explicauit. Jusso .n. lautæ mensæ, inter optatas formas, in rosa accumbere, gladiũ repentè, perforata testudine, supra verticem, de seta equina suspendit. Qua hic re expauefactus, cùm oculos à firnis, manus à dapibus cohiberet: furentiq; similis, ex sede, metu exiliret; Rex eum complexus, & leniter arridens: hæ meæ delitiæ, quas vulgò mirantur, & tu antè prædicabas, nec aliæ sunt. eoq; grauiores, quod non tantùm humanitùs; verùm etiam diuinitùs multò atrociora impendent.

VII. Hierographia simplex.

Verba sacra, sed militis gloriosi, non Regis prudentis. si fiducia virium loquitur: et brachio armato, inermis ratione animus respondet. Si verò fiducia Diuini præsidij; nec se nec nos fallit.

VIII. Hierographia simplex.

Non præceps in consilijs Renatus, bouem non equum suis decorauit insignibus: quod ille pedetentim, & hoc Gallicè Rex, eò perueniat: quo hic, si citiùs, non feliciùs. Non malè. quod Gallus, cui nationi innata præcipitantia, sic enim dicatur ille animi feruor, laudi non est. & sæpè exitio. Male, si quis diceret, inter eos, qui natura sunt cunctatiores. Alij enim calcaribus urgendi: alij coercendi habenis.

Prima Hierographia Regum
Hierosolymitanorum, Simplex.

 Gotfri-

Gotfridus quod armis regnum comparárat, pace et legibus firmare statuit. ut ex Palmæ pacificæ ramis videre est. & quidem, Volente (pietas .n. manifesta est) Deo.

II. Hierographia ſimplex.

Ad nos, laudis Amor. Quos? qui licet excelſo honoris gradu: altior nullus est regio faſtigio) ad altiora enitimur: proferre, inquam nitimur regni limites: aut plura regna occupare. quẽadmodũm hîc Capreolus ex rupe excelſa, in eminentiorem, ſalienti ſimilis proſpicit. ſi Rex non reſpexit ad Capram Amaltheæ, quam Iuppiter, in cœlo collocauit. Certè Antipatridem, Cæſaream, Ptolomaidem, Tripolim et Berythũ vi captas, cum ingenti Saracenorum ſtrage, accumulauit regno. præter Apameam & Laodiceam Syriæ: Carras Meſopotamiæ.

III. Hierographia ſimplex.

Omnibus gratus ſi hic fuit, nemo facilè et verè dixerit. Nam etiamſi Deo, ut apparet, apparente cum Stella, Angelo, & optimo cuiq;; habet etiam Virtus, non vir tantùm mortalis, æmulos & hoſtes. Hoc ex annalibus conſtat non alio unquam tempore, ita res noſtras floruiſſe Hieroſolymis. Inſtituit Rex ordinem Equitum, qui Rhodum diu tenuerunt, nunc Melitem habent et tuentur aduerſus Barbaros. Nec ſocietatem Templariorum & Teutonicorum militum aſpernatus eſt, licet ab alijs inſtitutam. Ita omnium fouens, nullius inuidens virtuti, ſuperauit fortaſſe inuidiam. ne non tam explodere Symbolum; quàm tantũ Regem allatrare videamur.

IV. Hierographia ſimplex.

Leonis effigiem in conſpectu locat. Nec celauit animum Leoninũ. Nam cum Saracone, qui Ægyptũ, redactis in ordinem Caliphis, occuparat; & ſucceſſore ejus Saladino, non domi reſes, ſed Ægyptum inuadens, fortiter magis, quàm feliciter dimicauit. Hinc illud, Cedendum fortunæ. quæ jam verterat ad hoſtes: non noſtra quidem ignauia aut ſocordia; ſed diſcordia ciuili, ac contentione.

I. Hierographia ſimplex Regũ
Hungariæ, Bôemiæ, Poloniæ.

Vladiſlai

Vladislai Poloni audacia ingens contra socios & Barbaros ab Historicis colitur. Quibus si credimus; non tàm falsò, quàm ambitiosè dictum ab eo est: Me me vindice Hungaria restituetur in pristinam dignitatem.

II. Hierographia simplex.

Ladislaum Austrium, Alberti posthumū fata ostendêre tantùm regnis hereditarijs. Nam Imp. Fridericus impuberem educauit: puberem mors occupauit. Arcanum regiæ potestatis & voluntatis, quanquam adolescens, celandū sciuit. Et ut Brutus in ligno cauo, ipse in Danubio profundo, altum celauit.

III. Hierographia simplex.

Matthias ex carcere, imò morte eluctatus pænè, de se, Durat, inquit; et, quod non tantùm viueret, sed & regnaret, imò vinceret: Lucet, inquit, licet de Annulo videatur loqui, in cujus pala Adamas. quo non tacitè, inuictum se esse gloriatur.

IV. Hierographia simplex.

Huic natura & fortuna opposuerunt Vladislaum Polonum ex Elizabetha Austriaca, ferocem et ipsum, vel iuuenta, vel judicio Boëmorum, à quibus in regnum, Georgio Boiebracio suffectus est. Grauiter id Matthiam tulisse ferunt, qui cum Austria, Boëmiam spe deuorarat. Vladislaus nihil fortuna aut iracundia æmuli motus regnum suscepit. vel in cœlum, si scancile esset: aut ipse non esset implumis, ascensurus. Nam cum Austrijs, cognatis suis, quodam tempore, Hungariæ caussa, simultates exercuit. Quocirca alatus ille Genius, qui ad apicem & Coronam enititur; Angelus non est; sed cupiditas, omnia, regni parandi & amplificandi caussa, tentandi.

V. Hierographia simplex.

Speculum in theca illæsum, significat animi integritatem, in corpore, quo tegitur, integro. Hoc autem de se voluit sentire vulgò homines: quod antè natus sit, quàm natura cutem pelle tegeret, membrana, inquam. frustrà. Nam ut ante diem natus; ita & mortuus in fuga. cum Turcis imparatus & imprudens congressus.

VI. Hierographia ſimplex.

Ita conatus eſt aduerſarios pacare. Nam cùm ab altera factione, et ſtudijs Turcarum adiutus regnũ Hungariæ inuaſiſſet Zepuſius, Lupa gentilicia ſignauit Numiſma. fortè hoc non cogitans: illud, quod dicebã, agitans magis. Nã ut Lupa nõ ſuos tantũ catulos, generis pignora alit et lactat, verũ etiã gemellos Martis nutriuit; ita ſe fore, omnib⁹ Hungaris eũdem. nõ his tantũ, qui defenderãt, ſed et qui offẽderãt, demõſtrat.

VII. Hierographia ſimplex.

Maſcula ſententia. Cura Remp. qui regnas. Et cùm alij quietem capiunt, tu vigila. Onus .n. Ætna grauius ſuſtines. Cæteris ſomnolentis: tibi quieto eſſe non licet. Somnus, tùm non ſomnians, apud Homerum, Agamemnoni conſopito ſimile quid in aurem inſuſurrat. Hic Rodolfus loquitur, non tàm alijs, quàm ſibi. imò & alijs rerum dominis. Rodolfo ſuccinit ales Martius, in Lituo diſplodens guttur. et ipſo ſonoro ac Martio. Et dormitis Chriſtiani Principes. Si vos non excitat tuba Imperatoris (ſcio de Rodolfo Alberti filio iſta nos accepiſſe) euoluat è ſtratis, quo, neſcio, veterno graues, aut bello leues, terror Turcarũ.

IIX. Hierographia ſimplex.

Neminem, inquit Ioannes, admitto. Tu intellige, ad regiam poteſtatem, quæ impatiens conſortis eſt. Nam ad Regni Boëmiæ delitias, quoſuis inuitauit, non tantùm admiſit. ut taurus fuerit, qui cum tauro Regem munificum compararit. Præſertim cum hìc non ſit de grege, at ſegete certamen. In paſcua .n. totus eſt diffuſus. Quin et voluiſſe alicui Principum cedere, certis pactis, fama eſt, regno. quo indignior comparatio, & minus vera oratio eſt.

IX. Hierographia ſimplex.

Caſimirus II. cognomen juſti inuenit, cujus colorẽ, multi Principum ementiuntur. Cur quod ſimulant, non faciunt? Nam vera virtus altè radices agit: Simulata, citò areſcit nullo nixa fundamento. Cæterũ Rex ſui ſimiles habere voluit plurimos. Hinc illa Palma aduerſus pondera, exſurgens. ut intelligãt, quos virtutis deſiderium tenet, difficultas deterret: Iuſti, nequidem totum orbem, ſi collabatur, eliſurum caput. Nam vides mundi machina Palmã premi non opprimi. Et ſupra Machinam, qui jam æternitatis index eſt, ſedere mulierem nudam, id eſt, veram non fucatam virtutem: quæ etiam laniat comas, ab æmulis irritata vel exacerbata; ſuperior tamen erit temporis et hominum injurijs.

X. Hiero-

X. Hierographia simplex.

Caluaries est mortis meditatio: quam Philosophia, cujus liber subjectus, magister est, plurimùm facere conuincit, ad regiã cupiditatem comprimendam: & conditionem humanam, varijs casibus obnoxiam, sapienter consolandã. Igitur non injuria, ex cerebro, lampas lucet: quæ de oculis vanæ aut impiæ mentis, caliginẽ depellat. Quid agis? Eram, quod es. Quid moliris? Eris quod sum. Quantò rectiùs, mortalis cum sis, mortis memor, Deo pareres immortali? Symbolũ .n. latinitate donatũ, nihil aliud vult; quam nos meminisse in tempore, justi judicij Diuini.

XI. Hierographia simplex.

Ceruã Hercules, quod Dianæ sacra, nec in certamine violauit. Et quanti Trojanus constitit, cicurẽ pro fera in Latio imprudentibus sauciasse? Hæc Bona vel fando acceperat, vel legendo didicerat. Induit igitur Ceruæ personã, Regina cum esset: capistrũ .n. maritale, imò regale est. quo deuincta Regi Poloniæ, aut hinnuli potiùs, ætatẽ tùm virentem et vigentẽ non celans: et sub arboris pacificæ, Maritũ pacis custodẽ intelligẽs, umbra, Nemo me tangat, inquit. quod ex Petrarcha. Tutaq; inter exteros vixit reuerentia maritali. Mortuo marito, fuerunt, qui simultates sererent, ac fouerent: inter matrem et filium. quæ caussa fuit in patriã, cum detrimento filij, reditus. Quod exemplũ documento sit Regibus et Principibus, quadruplatores, regiæ pestes, ab aula abigẽdi, ignauũ fucus.

XII. Hierographia simplex.

Insigne Regum Poloniæ, Aquilæ quædam species est. Et receptum est, insignia referri inter Hieroglyphica. nec malè: redeunt .n. unde originem sumserunt. Mirum igitur non est Aquila Regem delectatum: & quod studiosus esset pacis, ea: quæ pacem, parta victoria præstaret. Hanc autem oculis objicit, quem rostro tenet, surculus palmæ. Iam fulmine Aquilam non tangi Plinius asserit. Hic quadrifariam coruscans fulgur Aquila non pauet. id est, quem jam dicebam Aquila delectari, iratos & armatos vicinos fert admodum sedatè.

XIII. Hierographia simplex.

Vni Sigismundo ordine duas elocauit filias Imp. Ferdinandus, infelici utramq; fato. Catharina Anchoræ sacræ, id est Cruci Christi innixa, velut scipioni, in Deo (inquit) spes mea. Nihil facilius dictione, Sed multi sese impediunt in executione. Quis .n. in Deo verè spem collocat? et non potius in bonis caducis? imò malis perennibus.

XIV. Hierographia simplex.

Nympha hæc, aut si quæ Nereidum, quã Triton, quò nescio transportat, prioris conjugis sororem repræsentat: eamq; jam viduo Regi desponsam. Fortunæ .n. inquit, omnia committo. in regnũ alienum, sola Regis fide nixa, transiens. haud secus, ac qui, fragili vitam et fortunas committentes rati, in vastum se, procellosumq; dedunt mare.

XV. Hierographia simplex.

Quos hîc subjectos Soli cernis; oculos esse mihi persuasit, qui scalpsit. Videre profectò oculorum est. Sed quid ex capite euulsi videant, non video. Dicit autem Rex: Non cognouerunt præsentem lucem. Eruit igitur Rex? Non cadit in tantum Regem, tanta crudelitas. Nam qui non cognoscunt; erudiendi sunt, non necandi. Pæna est præfractis & obstinatis ingenijs: Mitibus ad pænitentiã receptus. Ego maluissem vespertiliones esse, non quod alia desint animantia, quæ lucem fugiunt. Sed quod vespertilionum temeritas noctu inualescit. Tentant aërem, quos vix tellus sustinet. Et volitans, si Plinio credimus, geminos pullos secũ deportat, sui similes, egregia genetrix. Iam Alciatus debitores, scribit vespertiliones appellari, quod interdiu latitent: noctu prodeant foras. Si obæratos, vespertiliones rectè appellamus, qui metu creditorum latitant; cur non damnatos omnes? aut audentes damnanda? Noctu .n. inuolant in bona bonorum: aut vitæ dolum parant, vim intentant. & majori longè, quàm illi, licentia grassantur, increbrescentibus tenebris. Cæterùm siue sint oculi extra corpus, aut in corpore tenebricoso; Rex queritur, de temporis sui et ciuium maleuolentia. Semper vulgò homines, mutationes rerum quærunt: & Principibus, malè, si nequeant facere, dicunt. Horum liuidos oculos Rex indignabundus perstrinxit. Quamuis enim Regum sit, teste magno Rege, bene facere et malè audire; dictu tamen mirum est, ut leuiter dicta, iniquè ferant, et grauissimè frequenter puniant. Iam tempus, quo Henricus secundus, in Gallia regnaret, innouatores rerum illapsum est. quorum caussas dùm cognosceret, in tanta claritate, nõ potuit obstupescere tantã, ac tam densam caliginem.

XVI. Hierographia simplex.

Papauera somnium conciliant: regni curæ depellunt. Illorum manipulum, & hujus signum vides. Symbolum ut parum latinum est; ita rudioribus non obscurum. Italicum est.

XVII. Hierographia ſimplex.

Mordet Regina hominem, non de plebe aliquem; ſed qui amorem ſimulans, maximo & incredibili mœrore eam conficeret. Nam Crocodilus, quem interfecit, huic illacrymatur. Unde tritum ſermone vulgi prouerbium: Crocodili lacrymæ.

XIIX. Hierographia ſimplex.

Tres coronæ, totidem regna manifeſtè ſignificant. Et quid certiùs, quàm cœlitus dari ſublimia? cùm nihil boni ſit, quod non à ſummo illo et æterno Bono, veluti perenni fonte manet? Erat Sigiſmundus eo tempore, Rex Poloniæ & Sueciæ. Et erant, qui illi Moſchouiam deſponderent. Ipſe fortaſſis regnum cœli ſuſpexit.

Verus Possessor hujus Libri est M. Josephus Declos, H. Dr. Poeseos in [illegible]

I. Hierographia ſimplex Regū Daniæ & Sueciæ.

Fides rara eſt, inquit. & fortunam vel occaſionem in pila volubili ſtatuens, ſentit hominum pleroſq; leues, ventoſos & inconſtantes: qui ut illa velum cum vento, cum fortuna animos mutant.

II. Hierographia ſimplex.

Regni inſignia, Corona, globus, ſceptrum, enſis Regibus aut calculis aut natalibus obueniunt; ſed niſi à vigilantibus, non ſeruantur. Certè nec nauis oſcitante hoc, qui clauum tenet.

III. Hierographia ſimplex.

Deus dat, cui vult. Quid bone Rex? Sceptrū, inquit, quod de cœlo vides, pendêre. Sed mi Rex, hujus tibi ipſe ſi fidem facere potuiſſes, non è regno in carcerem illapſus, vitam cum morte commutaſſes. Cæterum non regni modò, ſed omnium bonorum, inter quæ, fortunæ bona, inſimo ſunt gradu, Dator & præbitor eſt, rerum omnium dominus et omnium dominans Deus. Quod ad laudem Dei corollarium eſt; apud ſtudioſos Diuinæ laudis non neceſſarium: patet enim ut ab uno fluere numerum omnem; ita unum et ſummum Bonum, eſſe cauſſam & originem bonorum omnium, corporis, animi, fortunæ. Et quæ his anteſtant, cœleſtium, immortalitatis & beatitatis Animæ.

IV. Hierographia simplex.

Nequidquam, nisi emisissem. Militaris vox Regis ut apparet, acris in bello, & prudentis in foro. Frustra certè in pharetra sagittæ custodiuntur: ni, cùm opus fuerit: exemtæ vibrentur. Et cui usui sunt Regi ignauo. et, ut iumento, virium suarum ignaro, vires? viri? exercitus? classes? regna? ciuitates? Ac quod vox Regis latiùs audiatur: quid vecordi scientia? imprudenti, rerum et Historiarum cognitio? Nil magis, quam impudicæ; forma: latroni vires: prodigo res. & si quid boni alijs aliud, quo non rectè norunt uti. Ita à Regibus erudimur.

V. Hierographia simplex.

Aquilæ cum Dracone bellum esse perpetuum Plinius narrat. Nec opus est teste. Obseruatur enim & demonstrationi perspicuæ, congrua est ratio. Uterque enim virium fiducia alteri, & quidem propter pabula, quæ Draco non tantùm infestat, verùm etiam funestat, natura inimicus est. Atrox igitur bellum sæpe exoritur, et quidem in aëre, crediderim, ut animantibus & inanimis voluptati sit. Cùm illis Aquila, his etiam Draco infestus sit, & contactu fœdet omnia. Hujus rei non ignarus Rex, Aquilam cum Serpente committit. hostium aliquem notans, quocum bellum gereret. non cum Dracone, licet et hic Serpens sit, atque appelletur. quod hostem viliorem duceret, licet strenuum, quem cum Dracone compareret.

VI. Hierographia simplex.

F. quod S. complectitur est Friderici Filius. Arctoi .n. Patronymica habent non nomina aut cognomina, plane ut Græci, præter paucos. Quid enim aliud? Æacidæ, quam Ajacis? Pelopidæ, Pelopidis filij? Christiernus autē III, erat Friderici Filius. Son, .n. ut Danis ferè, quē admodum Germanis Filius. Hæc de Hieroglyphico. Gnome vera est. Nam pietas in parentes, nō regna tantùm firmat, verùm etiā familias beat, ac perennat liberos. Debebat autē præ cæteris parenti Christiernus plurimū. Nam Rege, propinquo ac domino suo, in exiliū exacto, regnum Daniæ occupa[r]at Fridericus.

Prima Hierographia Regum
Nauarræ, Simplex.

Pallas

Pallas videtur belli simul et pacis insignia præferre. quod Regi prudenti libera ferè electio sit. Nam parcit minori: cedit majori. Carolus bellum paci præferēs, fortasis parùm honestæ, aut nimis cupidus armorum: Requies, inquit, hæc certa laborum. Quæ? Arma, arma, hinc inde posita. Si in labore requiescunt Reges, quandò tandem quiescunt? Nunquam: Imperatorem enim stantem mori oportere dicebat, Vespasianus Imperator. Licet ab eo Carolus dissonet. Nam ille non armis tantum occupari Principem, regium ducebat; verùm etiā legibus. Sed animus militaris extra bellum, castra, aciem, nullam vitā ducit. Hinc Alexander metuere: ne ocio torperet, subacto orbe terrarum, & illum lubenter audire: qui innumerabiles esse Mundos asserebat.

II. Hierographia simplex.

E nauali erumpit nauis: solent .n. nauigia in naualia hyeme subduci. et succlamat Rex, sub Sole, id est, in alto: sub umbra, id est, tecto: sed quid clara obscuro? virens: id est non situ putrens, aut dilabens vetustate. Se, inquam, clamat, licet, ut nauis, fortunæ fluctibus jactetur, nec aduersis frangi, nec prosperis extolli; sed patientem quietis esse juxta ac laboris. si per hostem liceat.

III. Hierographia simplex.

Duæ urnæ, altera ignem efflans, altera aquam effundens) duo hominum genera in scenam introducunt. quorum alij in cœlo, mente versantur: alij in terra hærent, nō corpore solum; verùm etiam toto animo, in agendo occupantur. Neutri quidem reprehendendi, si studijs moderarentur. Prudênter enim Plato, cum Musica Gymnasticen conjungit. Et Socrates Philosophiam è cœlo reduxit: & inter homines, hominum sapientiam collocauit. nō modò, quod scire vires pæne amittat et torpeat: nisi scire te, alij sciant; sed quod theoria, utamur enim eorum vocibus, à quibus accepimus, si non in praxim transeat, mutilis, imò et manca sit. ac ut in corporibus ociosis accidit, suo cùm vigore, tùm nitore destituta. Jam capere videor, quod urnæ non capiunt. Quid autem vult Rex, cum ait? Par obitus. Non aliud, quàm Rex & Propheta Dauid: Stultus & sapiens peribunt. Mortales inquam esse, omnes Mortales. Nam fama post fata in terris: et sedes extra terras, differunt.

IV. Hierographia simplex.

Cælo Septentriones, Mari cymbam aut lembum cernis ſine clauo, velo, remis, remige. Horreſco cernens. Nam ſi qui in carina forte cubat; quanto cum periculo, Deus bone, cubat? Etenim ſatis à ventis & procellis, roſtratæ naui & rebus omnibus inſtructæ, periculi eſt. Majori animo Rex: Quo fata trahunt, ſequar, inquit; ſi tamen magni animi eſt ſponte ſe in diſcrimen conijcere. Aut non intelligimus Regem: qui non fortunæ temerario arbitrio ſe permittit, quod nauim compegit nobis, & in naui, agitationem animi et rerum ſuarum exhibet; ſed res ſuas ac vitam Prouidentiæ commendat Diuinæ. Si hoc ſentit; ego à Rege non diſſentio. Prudentiam enim noſtram mancipare Diuinæ Prouidentiæ jus et fas. Incidunt etiã ea tempora, ex quibus ſolus nos Deus eximat. Me certè à Regum poteſtate, ſolus Deus, regum Rex liberauit. quod ſemper gratè refero: hîc præterire nequeo.

V. Hierographia ſimplex.

Columbas ſimplices natura genuit, & ſocij amantes, ut ſtudioſas pullorum. Hinc columbæ nomen, cujus ſpeciem gerebat, ad Sponſum Iana detulit, priori columba orbum: & ſponte ſub plagas, id eſt, in mariti poteſtatem concedit.

VI. Hierographia ſimplex.

Caluaria cum Angue, quem ex cadauere naſci tradunt, mortem hominis vel cæcis oſtendit. Regis vox audax: Nunquã te timui. Chriſtus enim mortem expauit, non ignarus, quid eſſet, ſeparatio Animæ à Corpore. Nec contemnere pœnam peccati: nec nimium angi neceſſitate, hac enim conditione nati ſumus; humanũ eſt. Hîc ſcio quid audiã: Non philoſophari Reges. At quid magis regiũ. Non mediusfidius delirare.

VII. Hierographia ſimplex.

Et hercle ſenſu ſimplex. H. enim Hieroglyphicon eſt, & clarè reſonat Henrici nomen. Diademata circumfuſa, boni ominis cauſſa ſunt. Nam vix unius regni erat potens.

VIII. Hierographia ſimplex.

Annulus perennitatem: pala ſplendorem ſignificat. eſt .n. circularis ille: hæc adamantis. Significant, inquam & pollicentur Regi ac

Reginæ Nauarræ. quorum virtutes, Mysta hic, cum clarissimis cœli luminibus comparat. Pollicentur, inquam, simul id est ambobus, semper et sempiterno cõnubio constrictis. Et quod circuli extremitates, cornu copiæ instar, in pala coëunt; satis patet, quanta rerum ubertas, ex felicitate connubij regalis, in uniuersam multitudinem sit redundatura.

IX. Hierographia simplex.

Margaretæ Valesiæ oratio ad Regẽ Nauarræ, verbis succincta, re grauis & prolixa est. Me ambiens, non secutus es, inferiorem genere. ne quid grauius addam, sed Regibus Galliæ satam et genere coniunctam. Abrumpo orationem. ne oratio, exprobratio sit: aut muliebris cauillatio. Marito viduata & dictum seruauit, & confirmauit facto. Caltham enim auro puro insculpsit: & in puram putamq; materiam, amoris sui constantiam incidit. Nam ut Solem aureum, flos aureus sequitur: eoq; oriente oritur: occidente occidit; ita se occidisse cum marito, præ se fert: nec lucem aliam exspectare, quàm qua maritus è tenebris resurget. Hic autem est Iesus Christus vita mortuorum, lux viuorum, salus beatorũ, spes ærumnosorũ. Hæc nos Regina docet. quantò potentior fortuna, quæ nos cùm beat, dementat) tantò imbecillior sexu. & lasciuimus. O nos miseros! Me miserum!

X. Hierographia simplex.

Lilium et Bellis, à Dioscoride illud, hæc à Plinio describitur. Mystæ Lilium florem regium asserunt, proceritate adducti. sed & colore. Nam si rubet, Regem decet: si albet Reginam. Reges Galliæ usurpant in Triade, nõ absq; singulari mysterio. Hìc ex uno lilio, geminæ Margaritæ ascendunt: alludit enim Mysta ad totidem Reginas, eodem nomine, ut virtute insignes. Herbaria enim Margarita, Bellis vocatur latinè & bellius flos: Grecè βέλλις, quasi βιαλλις: quod algore hyberno inuictus, quasi vi rediuiuus in auras irrumpat. Quid Margaritæ herbareæ, cum Reginis Margaritis commune? Hoc commune, imò propriũ et peculiare: quod ut illa fert, imò vincit hyemis vim; ita hæ superant, potestatis licentiam: & imbecillitatem sexus.

Prima Hierographia simplex
Regum Austriæ.

In Ægy-

In Ægypto certamen ortū fuiſſe Herodotus narrat, de potentia Deorum. Vulcano palmam magna pars tribuit: quod ignis latè populetur & vaſtet omnia. Huic illuſit, et opinionem ſectæ extinxit; qui congreſſus cum igne, informi ſtatua, ſed ventre projecto, atq; fiſtulato (Ceræ enim qua erant foramina obſtructa diffluente, vi caloris) ignis, aqua, qua venter teſtaceus tumebat, ſuppreſſus ac quaſi ſuffocatus eſt. Minori compendio Rex, ut Regū edicta & dicta vehementiora ſunt, oſtendit, facibus in aquam conjectis, elementorum, non Deorum (Chriſtianus enim eſt) Aquam eſſe potentiſſimam. Et de Elementis quæſtio à Poëtis mota à Pindaro inter cæteros, à Philoſophis excepta et ſubacta eſt. Quid ambages quæro? & non reſpondeo, ad Regis propoſitum? Omnia vincit Aqua. vincat. quid tùm poſteà? Calore cor tumet: frigore ſubſidit. Non eſt aqua, mihi credite, quæ judicio Regis vincit omnia: quid enim ad Regem elementa? quorùm natura et inueſtigatio, ad homines ocioſos pertinet; ſed patientia, quā lentæ aquæ frigus aqua clariùs haurit: aut quid rerum & hominum victrix? Sapientia herclè non eſt: ubi non eſt patientia. Hujuſmodi Reges cùm habemus; quid parentes deſideramus? aut magiſtros quærimus? Benè olim dicti ſunt Magiſtratus, qui Remp. tenebant. Regebant enim & mores.

II. Hierographia ſimplex.

Leo manibus haſtam tenens, ferienti ſimilis et iracundo, Væ illi, inquit, quem feriam. Nondum tamen jaculatur: et dum haſtam mordet, iram refrenat. Quæ hæc imago? cujus ſententia? Gidelberti Regis Auſtriæ ſententia: et animi ejuſdē Leonini imago. digna Rege. Iraſci .n. peccatis Regem decet: ſed tardè ſuccedere ad vindictam. & generoſitatis ſuæ non obliuiſci: cùm recordatur imbecillitatis aliorum.

Prima Hierographia Regum
Cypri, Simplex.

Aquila ad rapinam: Lepus ad prædam videtur naſci. Et hunc venatur illa, à vontre ſtimulata. quoties autē capit, deſpuit, non pari hoſte congreſſa. Hoc autem à magnanimitate proficiſcitur. Et Regem fortaſſe puduit, quos, non conijcio, imbelles hoſtes bello ſubegiſſe.

II. Hierographia ſimplex.

Pyxis

Pyxis Hesiodiana exhalauit omnia: nec quidquā reliqui fecit miseris Mortalibus præter spem. quæ licet sæpe fallat, semper nos comitatur: & non discedit, quàm ubi conclamatum est. quod quandò fiat Aristoteles alicubi docet. Hæc Iacobum Regum Cypri ultimū lactauit diu vana. Et ipse nec spei vanitatis, nec conditionis humanæ imprudens, arbore sterili & arescente, animi sui sententiam, quasi bilem euomuit. Nam quod gaudiū, cujus radix, spes est? incerta? fallax? & illudens sæpiùs nobis? quàm nobiscum colludens. Miseri mortales. Nam cùm speramus; timeamus simul, necesse est. Animo igitur non constamus, sed jactamur. & licet speremus magis secunda, quàm metuamus aduersa. quod non est prudentis) animus vacillat, et spe pendemus. ut spe frustrati, majori ludibrio simus inimicis.

Prima Hierographia Regum Burgundiæ & aliorum, Simplex.

Somniorum Macrobius quinq; genera distribuit: et me repetendi te, lector, hîc legendi onere leuat. Non semper nos ludi insomnijs certum est. Ego in Suecia cum essem in custodia, & nulla humanitùs fulgeret liberationis spes; somniaui cùm finem tùm ordinem. Nec hîc dicerem, de Regis somnio dicturus. Sed cogit non inuitum, Rex regum Deus, qui me solus restituit in libertatem. Cæterùm Rex Burgundiæ Contramus, de venatione fessus, et præuentus tempore, in saltu alicubi cubans, cum armigero, dictu mirabile, somniat se subire specum: & istîc gazam ingentem, magni pretij inuenire. Hæc videns, æstuare, mouere, voluere sese. ut animi affectum, corporis motus sequitur. Armiger aut nondum consopitus, aut motu heri experrectus, egrediens ex ore herili, minutum quadrupes videt. hæsitare autem, & vadum quærere, ubi ad riuulum pluuia aqua fluentem venit. Miraculo rei is attonitus (luna pernox erat) et misertus animantis, gladio districto riuulum sternit. quem transiens animans aut anima domini, in spilæū proximum, hiabat foramen exiguū, ingreditur: nec multò post regressum per os herile in herū sese recipit. Quo viso consternatus exclamat armiger & Regem excitat. Rex ad se rediens somnium, armiger visum commemorat. Diuinum, ut erat, id ostentum ratus Rex operas tempestiuè cogit: & perfosso colle, subjectaq; specu thesaurum inuenit. quem non in regiæ delitias, sed Dei honorē vertit. Ædes sacras à fundamentis erigit: aut vetustate collapsas restituit. Fabulosum sit, quod vera

 narrat

narrat Historia. Pium est, sic uti à Deo datis facultatibus. A quo .n. accepimus, grati animi est, bona ei referre accepta.

II. Hierographia simplex.

Sicambros Bassanus imperio tenuit, et jure gubernauit. Nam et in filium capitali supplicio animaduertit. superante, amorem patris, reuerentia juris. Cùm prodiret inpublicum, apparitor ensem strictũ flagro inuolutum antè ferebat. terrori sontibus; insontibus solatio. Hæc res vel à Rege in tabulas relata: vel admiratione Iusticiæ, Regis memoriæ, à posteris consecrata. Nam Symbilum ex Æneide Virgilij sumtũ nemo ignorat: Discite justitiam moniti, et non temnere Diuos.

III. Hierographia simplex.

Draco Mystica disciplina Sabasiorum, Iouem repræsentat: quod hac specie, stuprum obtulerit Proserpinæ: Romanorũ verò non occulta sapientia, poscit vigiles & semper in actu milites. quod ea natura sit. Hinc ab illis ut Deus colebatur: ab his inter signa militaria. quæ sanctius colebant quàm Deos. Hic igitur manibus orbem, siue manus unguibus, tenaciores enim sunt, tenens, admonet pari virtute custodiendum esse imperium, qua comparatũ. Nec immeritò. Nam nisi multis excidit: hisdem artibus seruatur, quibus paritur regnum. Quid sententiã fundo? Ipse Rex, cum Poëta loquitur: Non minor est virtus, quàm quærere, parta tueri. Cui si quidquã credim⁹; fortunæ est quærere: artis seruare.

IV. Hierographia simplex.

Leonem, de tribu Iuda, Christum à Mystis appellari & scimus, & diximus. Hic Leo, non alius crucem tenet. Quid igitur non, ut Leo, injurias vindicat? Quod à patientia dictus sit Leo. Et profectò, Philosophorum, non Christianorum modò sententia majoris animi est, ferre, quàm inferre injurias. Lege Platonẽ. imò hinc Regem: quid .n. intra cancellos me non contineo? Veritas persuadet. Nam ubi veritas fidem facit; vis, quæ plerumq; injusta est, hìc non est necessaria.

SOLI DEO LIBERATORI MEO
GLORIA.

Candido Lectori

AEg. Sadeler.

HAEc nostra Isagoge est, tantopere à multis expetita. breuis quidem, ne quem alijs rebus occupatum remoraremur; sed facilis: res enim enodata, nec verbis obscurata est. Quod si cui uberior; gratior oratio est: & huic geretur mos Tomo secundo. qui proximo mercatu Francofordiensi, juuante Deo, in lucem prodibit. Ac ut hîc cauimus, ne caliginem offunderent styli angustiæ; ita operam istîc dabimus: ne copia fastidium pariat. Sunt autem Symbola Cardinalium, Patriarchôn, Magistrorum Ordin. Sacræ Militiæ, VII Virorum, Archiducum & reliquorum Principum Sacri Romani Imperij, quæ cum Mystagogia sumus, si modò scenæ operam nostrã probabimus, quam satis probatam, litteratis & principibus Viris scimus, publicaturi. Nam multitudo est, quæ rem laudabilem, qua ego non pascor, quæstuosam facit. Et quid scena, ab arcanis Principum abhorreret, curiosior cum sit natura? Non tamen vulgamus ea, quæ rimari malignitas solet: sed quæ cognita, Principum gloriæ, & utilitati omnium conducunt. Nihil enim aliud est Hierographia, quàm præclara institutio Magistratus. ut si præcepta non moueant honestate; Præceptores flectant maiestate. Vale.

Errata Typographica sic corrigenda.

In tit. Cæ. lin. 4.	lege Cæs.
Fol. 4. col. 1. paucos. lin. 19.	paucis.
Fol. 6. col. 2. taiecta. linea 4. finali vel à fine.	traiecta.
Fol. E. Cux. lin. pen.	Crux.
Fol. 7. col. 1. deflectunt, lin. 6. fin.	deflectunt.
Fol. E. col. 2. superiore, lin. fin. 3.	superiorem.
Fol. 9. col. 2. pijs. lin. 11.	piè.
Fol. 13. col. 2. iudicium. lin. 2. fin.	indicium.
Fol. 21. col. 1. rliquam. lin. 7.	aliquam.
Fol. 22. col. 1. finibant. lin. 27.	finiebant.
Fol. e. col. e. fororum. lin. 29.	sororum.
Fol. 27. col. 1. ardentus. lin. 3.	ardentius.
Fol. 28. col. 2. mihi in venit. lin. 20.	mihi in mentem venit.
Fol. 13. col. 2. astragatis. lin. 17.	astragalis.
Fol. 36. col. 1. Caluaries. lin. 2.	Caluaria.

INDEX ALPHABETICVS, CVIVS PRImus numerus folium indicat ubi figura reperiatur, alter ubi figura explicetur.

D.

Eduardus

E.

F.

G.

Gotfridus

Ludovicus

INDEX SYMBOLORUM.

INDEX.

Non

Fata

INDEX.

FINIS